

SNINA
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

NÁVRH

TEXTOVÁ ČASŤ

PREŠOV IV. 2005

A TEXTOVÁ ČASŤ

Objednávateľ:	Mesto Snina
Spracovateľ:	Stavoprojekt s. r. o. Prešov Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov
Spracovateľský kolektív:	
Vedúci projektant:	Ing. arch. Dučay Stanislav
Urbanizmus:	Ing. arch. Dučay Stanislav Ing. arch. Kruliš Anton Ing. arch. Legdan Michal Ing. Juraj Seman
Doprava:	Ing. Kmec Vladimír Ing. arch. Legdan Michal Ing. arch. Dučay Stanislav
Vodné hospodárstvo:	Ing. Haltmanová Beáta
Silnoprád:	Ing. Prevužňák Daniel
Telekomunikácie:	Mikušová Ivanka
Plyn:	Ing. Gabaniová Miroslava
Teplota:	Ing. Kačalová Eva
PPF:	Ing. arch. Dučay Stanislav Ing. arch. Legdan Michal
CO a PO:	Ing. arch. Legdan Michal

OBSAH:

A.1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	STR
A.1.1. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA	3
A.1.2. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO ÚPN MESTA SNINA	3
A.1.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM	5
A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA SNINA	
A.2.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA	6
A.2.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE ZO ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚPN-REGIÓNU	6
A.2.3. ZÁKLADNÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY MESTA	10
A.2.4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY	15
A.2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	16
A.2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA	19
A.2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČ. VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE	22
A.2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	31
A.2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	31
A.2.10. RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, PO A OCHRANY PRED POVODŇAMI	33
A.2.11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	38
A.2.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	45
A.2.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	80
A.2.14. VYMEDZENIE ÚZEMÍ S POTENCIÁLOM NERASTNÝCH SUROVÍN	91
A.2.15. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	91
A.2.16. VYHODNOTENIE ZÁBERU PPF A LPF	91
A.2.17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA	92

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1.1. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Dôvody obstarania novej ÚPD

Regulácia rozvoja mesta Snina sa dosiaľ uskutočňovala podľa urbanistickej koncepcie schváleného územného plánu, ktorý spracoval v roku 1985 Stavoprojekt Košice. Schválený územný plán stanovil koncepciu rozvoja mesta Snina do roku 2000, ktorá bola zosumarizovaná v záväzných regulatívoch stanovených v smernici pre územný rozvoj.

V odstupe takmer 20-tich rokov od spracovania tohto dosiaľ platného ÚPN mesta dozrel čas pre jeho aktualizáciu. Za uplynulé obdobie sa mesto územne rozvíjalo podľa nim stanovených funkčných a priestorových regulatívov aj keď nie dostatočne dôsledne.

Aj keď zásadné princípy organizácie územia a smery jeho územného rozvoja ostávajú naďalej v platnosti, je pôvodný plán vo veľkej časti naplnený.

Pre reguláciu ďalšieho rozvoja mesta je potrebné ďalej rozvinúť založenú koncepciu tak, aby riešila novonastolené problémy, určila zásady ďalšieho rozvoja a rastu mesta na všetkých úrovniach a zosúladiť novú štruktúru funkcií v jeho území pri zohľadnení nových požiadaviek, nárokov a trendov spoločensko-hospodárskeho vývoja spoločnosti.

Nové spoločensko-hospodárske podmienky, v ktorých sa naša spoločnosť ocitla po roku 1990, vyvolali nové spoločenské potreby a záujmy citeľne ovplyvňujúce vytváranie novej stratégie ďalšieho rozvoja.

Nový územný plán mesta musí do koncepcie premietnuť tieto nové potreby a záujmy mesta, ale aj záujmy regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu vychádzajúce z Koncepcie územného rozvoja Slovenska a premietnuté do územnoplánovacej dokumentácie Veľkého územného celku – Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004, ktorej záväzná časť bola vyhlásená „Nariadením vlády SR č. 679/2002 Z. z. 27. novembra 2002 a nariadením vlády SR č. 111/2003 Z. z.

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Objednávateľ: **Mesto Snina, Strojárska 2060**

Spracovateľ: **Stavoprojekt s. r. o. Prešov, Duchnovičovo námestie č. 1, 080 01 Prešov**

ÚPN mesta Snina bol spracovaný na základe objednávky a zmluvy o dielo zo dňa 15.10.2002.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom ÚPN-O je vytvoriť aktuálnu územno-plánovacia dokumentáciu, ktorá stanoví základné zásady a regulatívy pre plánovaný priestorový a územný rozvoj mesta do roku 2020.

A.1.2. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO ÚPN-SÚ SNINA

ÚPN-SÚ definoval funkčné a priestorové využitie územia mesta. Vymedzil plochy pre rozvoj priemyselnej výroby, bytovej výstavby (IBV a KBV), nového mestského centra, zariadení občianskej vybavenosti a služieb, koncepčne vyriešil dopravný systém mesta a systémy technickej infraštruktúry. Územný plán vychádzal zo stavu urbanizačnej štruktúry mesta k aktuálnemu roku 1985, rozčlenenia jeho základných funkcií a funkčných plôch, rozvojových tendencií a v tom čase spracovaných projektových dokumentácií.

Územný plán jasne stanovil priestorovú a funkčnú koncepciu rozvoja mesta. Je chybou, že sa výstavba mesta v poslednom desaťročí neriadila touto koncepciou.

Bytová výstavba

Mestské časti vymedzené v ÚPN-SÚ v lokalitách Tabla a Brehy pre výstavbu IBV sú už dobudované a v súčasnosti potrebuje mesto nové plochy pre uspokojovanie požiadaviek na IBV.

Koncepcia realizácie KBV pre potreby obyvateľov mesta v lokalite ul. Komenského vo väzbe na centrum mesta bola realizovaná iba čiastočne. Na časti plôch určených pre tento zámer bola po r. 1990 (po reštitúcii) realizovaná IBV výstavba, čím sa znemožnilo naplnenie plánovanej koncepcie rozvoja centrálnej časti mesta a zároveň mesto prišlo o plochy vhodné pre KBV.

Občianska vybavenosť

V rámci výstavby plánovanej siete zariadení občianskej vybavenosti bolo zrealizované mestské centrum s pešou zónou, kde sú sústredené zariadenia základnej a vyššej vybavenosti sídla. V rámci privatizácie však veľká časť pôvodných účelových objektov zmenila funkciu.

Väčšina kapacít ubytovacích zariadení v meste bola zrušená a nahradená inými prevádzkami.

Nerealizovala sa plánovaná slobodáreň, nebol realizovaný klub mladých a prírodný amfiteáter v parku vo východnej časti mesta.

Snaha o vytvorenie športovo-rekreačného centra vo východnej časti mestského centra nebola dotiahnutá.

Plánovaná športová vybavenosť v tomto území nebola zrealizovaná. Na uvedených plochách boli zrealizované prevádzky výrobného-hospodárskeho charakteru, čím mesto prišlo o možnosť vytvorenia komplexnej športovo-rekreačnej zóny v priamej väzbe na centrum a ťažisko bývania. Na uvedených plochách mali byť situované krytá plaváreň a zimný štadión, ktoré sa nezrealizovali. Uvedené zariadenia mesto už v súčasnosti postráda.

Svojmu účelu neslúži ani pôvodné letné kúpalisko v tejto polohe s 50 m bazénom.

Nezrealizovala sa plná plánovaná kapacita 32-triednej základnej školy na sídlisku Komenského, ktorá mala slúžiť aj pre IBV Brehy. Časť areálu je v rozostavanosti a chátra.

V rozpore s predpokladom ÚPN-SÚ a v súlade so zmenenými spoločenskými podmienkami sa v sídle zrušili prevádzky detských jasí. Ich pôvodné zariadenia boli adaptované na iné prevádzky.

Doprava

V oblasti dopravy bola zrealizovaná úprava trasy a parametrov št. c. I/74 a vybudované miestne komunikácie v rámci nových obytných súborov.

Prepojenie št. ciest I/74 a II/567 nebolo zrealizované v súlade s ÚPN. Rovnako ani autobusová stanica, ktorá nebola realizovaná podľa koncepcie ÚPN v kontakte na železničnú stanicu.

Ďalšie disproporcie s plánovanými zámermi ÚPN priniesla výstavba hromadných garáží vyvolaná nepredpokladaným nárastom automobilizácie po r. 1990. Pre ich realizáciu boli v obytnom území zabraté plochy pôvodne navrhnuté pre verejnú a izolačnú zeleň.

Výroba

V súlade s ÚPN - SÚ bola definovaná priemyselná zóna vo východnej časti mesta, ktorá bola postupne dobudovaná. V tejto časti mesta bola výrobná zóna rozšírená aj na ľavý breh Cirochy (čo bolo nedomyšlené). Územný plán však nepočítal s podnikateľskou a živnostenskou drobnou výrobou a jej priestorovými požiadavkami.

Nepredvídané územné požiadavky pre uvedenú funkciu a nemožnosť mesta operatívne reagovať na danú situáciu viedli k ich provizórnemu a miestami aj definitívnemu chaotickému rozmiestneniu v území mesta a tiež k zabratiu plôch vyhradených v ÚPN pre iné funkcie.

Pre prímestskú rekreačnú oblasť Snina - rybníky s nadregionálnym významom bola v r. 2000 spracovaná projektová dokumentácia „Snina - rozvoj mikroregiónu Sninské rybníky“, ktorá rozširuje kapacity tejto oblasti so zameraním hlavne na vybudovanie a rozvoj technickej infraštruktúry.

Pri hodnotení naplnenia plánovaných zámerov pre rozvoj mesta Snina v predmetnom ÚPN je potrebné podotknúť, že podstatná časť zámerov realizovaných v súlade s jeho koncepciou bola realizovaná do r. 1990. Po tomto termíne táto koncepcia jeho priestorového a funkčného usporiadania nebola dodržiavaná, čo vnieslo do jeho urbanistickej štruktúry chaos.

Je úlohou riešenia tohto nového ÚPN-O aby uvedené nedostatky napravil, rozvinul pôvodnú urbanistickú koncepciu mesta a umožnil jeho ďalší plánovaný a koordinovaný rozvoj.

A.1.3. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Chronológia spracovania a prerokovania

Prvým stupňom spracovania novej ÚPD mesta Snina bolo vypracovanie prieskumov a rozborov, ktoré boli spracované v období 9.2002 - 2.2003.

Na základe výsledkov rozborov bolo sprac. zadanie, ktoré prebehlo v priebehu 2.- 9.2003 prerokovacím procesom.

Dopracované Zadanie pre vypracovanie ÚPN-mesta Snina bolo schválené uznesením mestského zastupiteľstva č. 197/2003 dňa 6.11.2003.

Na základe zadania bol spracovaný koncept ÚPN-O Snina, ktorý bol v období 3.-7.2004 prerokovávaný.

Na základe výsledkov procesu prejednávania bolo uznesením Mestského zastupiteľstva v Snine č. 442/2004 zo dňa 21.10.2004 schválené Súborné stanovisko ku konceptu ÚPN-O Snina.

Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Riešenie ÚPN mesta Snina plne rešpektuje požiadavky stanovené na riešenie v Zadaní a v Súbornom stanovisku.

Súpis použitých ÚPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia v riešení.

K spracovaniu tejto zákazky obstarávateľ poskytol nasledujúce podklady:

Zadanie pre ÚPN-mesta Snina - schválené uznesením Mestského zastup. mesta Snina č. 197/2003 zo dňa 6.11.2003

P+R Snina - spracoval STP s. r. o. Prešov január 2003 – ktoré zosumarizovali nasledujúce podklady:

- katastrálna mapa k. ú. Snina v digitálnej forme
- evidenčné údaje o k. ú. Snina
- Územný priemet záväzných regulatívov územného rozvoja ÚPN VÚC Prešovského kraja
- ÚPN-SÚ Snina – spracoval STP Košice US v r. 1985
- Doplnok ÚPN-SÚ Snina – spracoval STP a. s. Prešov v r. 1993
- Zoznam vydaných územných rozhodnutí za obdobie r. 2000 - 2002
- Enviromentálny akčný program okresu Snina - vypracoval OÚ Snina 10. 997
- Všeobecné záväzné nariadenie mesta Snina o nakladaní s odpadom - vydalo mesto Snina 12.2001 - t. č. pred schvaľovacím konaním
- Program odpadového hospodárstva okresu Snina do roku 2005 - vydal OÚ Snina 7. 2002
- Zoznam výrobného-hospodárskych prevádzok v katastri mesta Snina - spracoval odb. ÚPaŽP MsÚ Snina
- Zoznam prevádzok OV v katastri mesta Snina –spracoval odb. ÚPaŽP MsÚ Snina
- Pasportizácia zariadení OV- spracoval odb. ÚPaŽP MsÚ Snina
- Zoznam kultúrnych pamiatok v k. ú. Snina
- Snina - knižná publikácia – vydal Dom Matice slovenskej a mesto Snina v r. 1999
- Územný priemet kultúrnych hodnôt sídla Snina - KPÚ - Prešov
- Športovo-rekreačno-kultúrne centrum Snina - projekt pre územné rozhodnutie - vypracoval AP ATELIER Michalovce 1. 2002
- Rekonštrukcia ul. Staničnej - realizačný projekt - vypracoval ARGO projekčná kancelária Snina 1. 2002
- Mestská tržnica - realizačný projekt - vypracoval ARGO projekčná kancelária Snina 5. 2002
- Inžinierske siete na ul. Dukelských hrdinov – projekt pre stavebné povolenie - vypracoval KOPLYN s. r. o. Michalovce 7. 2002
- Prímestský rekreačný les Sninské Rybníky- generálny projekt - spracoval Lesoprojekt Zvolen
- Štátna mapa M 1:10 000 - mapové listy
- Štátna mapa M 1:5 000 odvodená - mapové listy
- ÚPN VÚC Prešovského kraja
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku
- Súpis kultúrnych pamiatok na Slovensku
- Snina generel zelene - STP Prešov 1984
- Lesohospodársky plán - LHC Snina
- ÚPN VÚC Prešovského kraja - spracoval APS s. r. o. Prešov
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov r. 2001 okres Snina - vydala Krajská správa ŠÚ SR v Prešove.

A.2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU MESTA SNINA

A.2.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO A ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ICH GEOGRAFICKÝ OPIS

Riešené územie

Riešené územie tvorí ucelenú plochu katastrálneho územia mesta Snina. Vlastné katastrálne územie Sniny má nepravidelný pretiahnutý tvar v smere sever - juh. Južná hranica prebieha hrebeňom Vihorlatských vrchov, pokračuje západným smerom k Sninskému kameňu, kde dosahuje maximálnu nadmorskú výšku 1005 m. Tu sa hranica stáča smerom na severozápad a cez Veľký Tarnovský potok, Daľkovský potok a kótu Vrch (317 m.n.m.) prichádza k rieke Ciroche. Tokom Cirochy ďalej pokračuje až pod železničné premostenie povyš obce Belá nad Cirochou. Tu dosahuje k.ú. Sniny svoju najnižšiu výšku (198 m.n.m.). Odtiaľ pokračuje hrebeňom doliny Brusného potoka do doliny Il'ovnice, dokiaľ smeruje pozdĺž rovnomenného potoka a cez bočný hrebeň do doliny Pichoňka. Hrebeňom medzi dolinami Pichoňky a Pčolinky pokračuje do doliny Milanovo. Odtiaľ juhovýchodným smerom prechádza cez Pčolinku a kótu Tri kopce do doliny Chotinka ku prameňu Halaburkovho potoka. Ďalej pokračuje južným smerom hrebeňom Mazúrovho vrchu a Maguričou k Ciroche, odkiaľ cez kótu Kuršina. vychádza hranica k.ú do východzieho bodu na kótu Diel.

Výmera katastrálneho územia Sniny je 5 861 ha.

Zájmové územie

Zájmové územie mesta Snina tvorí územie okresu Snina, do ktorého patria katastre obcí:

Belá nad Cirochou, Brezovec, Čukalovce, Dlhé nad Cirochou, Dúbrava, Hostovice, Hrabová Roztoka, Jalová, Kalná Roztoka, Klenová, Kolbasov, Kolonica, Ladamirov, Michajlov, Nová Sedlica, Osadné, Parihuzovce, Pčoliné, Pichné, Príslop, Runina, Ruská Volová, Ruský Potok, Stakčín, Stakčinska Roztoka, Strihovce, Šmigovec, Topoľa, Ubl'a, Ulič, Uličské Krivé, Zboj, Zemplínske Hámre.

Spolu s mestom Snina je to 34 sídiel.

Výmera zájmového územia (územie okresu) mesta Snina je 80 505 ha.

A.2.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC PREŠOVSKÉHO KRAJA

Záväzné časti ÚPN VÚC Prešovského kraja a spôsob ich zapracovania do ÚPN-O Snina

Vyššou, nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN-O Snina je ÚPN VÚC Prešovského kraja- Zmeny a doplnky 2004 schválená VZN č.4, zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č.228 zo dňa 22.júna 2004.

Zo záväznej časti tejto dokumentácie, ktorá bola schválená nariadením vlády SR č. 216/1998 Z. z. a upravená a doplnená nariadením vlády SR č. 679 /2002 Z. z. a nariadením vlády SR č. 111/2003 Z. z. vyplývajú pre ÚPN-O Snina nasledujúce záväzné regulatívy.

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

V oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí

- podporovať rozvoj osídlenia vo východnej časti regiónu s dominantným postavením košicjo-prešovskej aglomerácie s nadväznosťou na michalovsko-vranovsko-humenské ťažisko osídlenia a s previazaním na sídelnú sieť v smere severopovažskej sídelnej osi,
- formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- podporovať ako rozvojovú os II. stupňa vihorlatskú rozvojovú os : Humenné-Snina –hranica s Ukrajinou,
- zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky,
- podporovať sninské ťažisko osídlenia ako ťažisko miestneho významu (tretej úrovne druhej skupiny),

- formovať ťažiska osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- podporovať ťažiska osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- podporovať rozvoj sídelných centier tvoriacich základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít jako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok,
- vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažiska osídlenia s prihliadnutím na jeho stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,
- rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okrese Snina,
- vytvárať priestorové podmienky na vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu.
- rešpektovať PPF a LPF ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,
- územnotechnicky zabezpečiť výstavbu technickej a fyzickej ochrany štátnej hranice SR s Ukrajinou,
- v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,
- zabezpečovať vyvážený rozvoj územia najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá osídlenia sídelnej štruktúry
- podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území založený na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a ich kultúrnohistorických a urbanisticko-architektonických danosti,
- vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá,
- pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činnosti na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru
- pri lokalizácii zariadení stredného školstva zohľadniť charakter demografickej, sociálnej a ekonomickej štruktúry územia
- vytvárať územno-technické predpoklady pre umiestňovanie zariadení k realizácii rekvalifikačných programov,
- vytvárať územnotechnické predpoklady na budovanie zariadení paliatívnej starostlivosti, starostlivosti o dlhodobo chorých a hospicov,
- vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
- vytvárať územno-technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva,
- vytvárať územno-technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti,
- vytvárať územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku,
- vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,
- vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne, zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru subregiónov,
- rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, pamiatkové územia, pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
- vytvárať podmienky na ochranu a obnovu historických objektov vo voľnej krajine,
- využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti horného Zemplína,
- venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk,

- zachovať typickú štruktúru krajiny na území národných parkov a chránených krajinných oblastí, a pri novej výstavbe usmerňovať rozvoj sídelných štruktúr vo väzbe na zachovaný historický urbanizmus a s ohľadom na prostredie jednotlivých národných kultúrnych pamiatok. Pri rekonštrukciách rešpektovať tradičnú architektúru a z hľadiska krajiny tvorby limitovať štruktúru zástavby a výškové zónovanie hmôt.
2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky
- východné Karpaty považovať za jeden z hlavných rekreačných krajinných celkov
 - pri zabezpečovaní rozvoja rekreačných priestorov v prihraničnej oblasti s Poľskou republikou a Ukrajinou považovať tieto za priestory spoločného záujmu,
 - vytvárať podmienky prevznik nových komplexných stredísk CR s fakultatívnym využitím potenciálu atraktívnych priestorov, pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a krajiny,
 - zvyšovať kvalitu existujúcich stredísk cestovného ruchu na území NP Poloniny a na území CHKO Vihorlat a Východné Karpaty,
 - zariadenia a aslužby prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk CR. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností,
 - návštevnosť, kapacity vybavenosti, a využitie voľnej krajiny v ich okolí zosúlaďovať s požiadavkami ochrany prírody,
 - vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
 - vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,
 - v záujme zlepšovania dostupnosti centier vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu turistických ciest
 - cestný koridor nadregionálnej úrovne Poprad – Prešov – Vranov – Snina – Ubl'a - hranica s Ukrajinou
 - železničnú trať regionálnej úrovne Humenné –Snina- Stakčín
 - regionálnu Východokarpatskú cyklomagistrálu
3. V oblasti kúpeľníctva – nevzťahujú sa na riešené územie
4. V oblasti ekostabilizačných opatrení
- postupne zabezpečovať ochranu najcennejších častí prírodného potenciálu formou vyhlásenia chránených území regiónu
 - zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability pri ďalšom využití a usporiadaní územia
 - podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability
 - podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ohrozeného vodnou eróziou,
 - výsadbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier,
 - zabezpečiť právnu ochranu pre navrhované územia sústavy NATURA 2000,
 - rešpektovať hlavnú enviromentálnu funkciu lesov so značným drevoprodukčným významom, ktoré sú súčasťou vyhlásených a navrhovaných chránených území s druhým stupňom ochrany,
 - rešpektovať začlenenie územia CHKO Vihorlat a NP Poloniny medzi ťažiskové územia európskeho významu,
 - pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre:
 - ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia

- eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability

5. V oblasti dopravy

- rešpektovať cestné komunikácie v rámci celoštátnej úrovne Humenné – Snina - hranica s Ukrajinou
- chrániť v rámci nadradenej cestnej siete reg. dopr. vybavenia cestný ťah cesty I/74 Prešov - Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou a jej koridor pre uvažovanú rýchlostnú komunikáciu
- chrániť koridory ciest I. a II. tr. a vybraných úsekov III.tr., ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na ceste I/74 v úseku Humenné-Snina-Ubl'a s územnou rezervou na uvažovaný cestný ťah Prešov – Ubl'a s obchvatom sídla Snina,
- zabezpečiť územnú rezervu na modernizáciu železničnej trate Humenné - Snina - Stakčín v súčasnom rozsahu.

6. V oblasti vodného hospodárstva

- chrániť priestor na líniovú stavbu - zdvojenie prívodu do Humenného z úpravne vody Stakčín
- využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov,
- rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových kanalizácií,
- zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených vyhláškou č.491/2002 Z.z.
- na tokoch kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
- vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde,
- v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
- vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,

7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

- rezervovať koridor pre novo plánované 110 kV vedenie ES Sobrance-Snina
- rezervovať koridor pre druhý poťah 110 kV vedenia z ES Vranov -Snina – Humenné

8. V oblasti hospodárstva

- diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu mesta, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie
- chrániť územia pre zriaďovanie priemyselných parkov
- podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie
- neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať pôvodnými druhmi drevín,
- podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu mesta, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie
- nakladanie s odpadmi na území mesta riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva okresu Snina,

Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

- stavby nadradenej cestnej siete pre
 - cestný ťah cesty I/74 Prešov-Ubľa-štátna hranica s Ukrajinou,
 - cestu I/74 v úseku Humenné - Snina - Ubľa s územnou rezervou na rýchlostnú cestu s obchvatom sídla Snina.
 - cestu III/5516 v úseku Medzilaborce - Nižná Jablonka - Hostovice - Pčoliné - Snina s územnou rezervou na jej úpravu na cestu II. triedy,
- zdvojenie prívodu z úpravne vody Stakčín do Humenného
- rezervovať koridor pre novo plánované 110 kV vedenie ES Sobrance-Snina,
- rezervovať koridor pre druhý poťah 110 kV vedenia z ES Vranov-Snina-Humenné
- stavby pre technickú a fyzickú ochranu štátnej hranice SR s Ukrajinou
- stavby civilnej ochrany obyvateľstva
- stavby na ochranu pred prívalovými vodami – úpravy vodných tokov, ochranné hrádze, poldre,
- stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia
- stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,

Uvedené regulatívy sú premietnuté do riešeného ÚPN mesta Snina. Pre plánované prvky technickej a dopravnej infraštruktúry sú v súlade so záujmami rozvoja územia a ochrany krajiny navrhnuté trasy chránených koridorov.

A.2.3. ZÁKLADNÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY MESTA

Demografia

Charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov - demografický vývoj obyvateľstva mesta Snina

Zdroj - Vlastivedný slovník

rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948
Počet obyv.	2329	2197	2279	2746	2946	3423	4032	4746	5002

Zdroj – ŠÚ SR Prešov

rok	1961	1970	1980	1991	1998	2001	2010	2020
Počet obyv.	7567	9979	13347	19170	21403	21325	23564	25779

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa veku k roku 2001 (Zdroj – SOD)

Vek	Spolu	0-14	15-59	15-54	60+	55+	nezist.	% predprd.	% prodkt	% poprodukt.
Prešov kraj	789 968	180 050	251 039	229 724	430 401	81 983	3 771	22,8	60,9	15,9
Snina okres	39 633	8 207	12 607	11 343	2 599	4 583	294	20,7	60,4	18,1
Snina mesto	21 325	4 908	6 946	6 690	939	1 629	213	23,0	63,9	12,0

Vekové zloženie obyvateľov mesta Snina je charakterizované vysokým podielom obyvateľov v produktívnom veku - 63,9 %, čo je o 3,5 % viac ako v okrese a o 3,0 % viac ako v Prešovskom kraji.

Index rastu obyvateľstva mesta Snina v období 1991-2001 je $\frac{21325}{19170} \times 100 = 111,3$

Prehľad vývoja obyvateľstva mesta Snina za obdobie 1996 – 2000

Ukazovateľ	1996	1997	1998	1999	2000
Počet obyvateľov k 31.12.	21 026	21 325	21 450	21 500	21 542
Prirodzený prírastok	179	150	100	102	102
Migračný prírastok	90	149	25	-52	-60
Celkový prírastok	269	299	125	50	42
Priemerný vek	30	30,4	30,84	31,3	31,85
Index starnutia	39,8	41,78	43,63	46,52	50,03

Index rastu:

Index rastu obyvateľstva za obdobie 1996-2000 je 102,45

Z uvedených údajov je možné sledovať jasný trend poklesu prírastku obyvateľstva, s čím súvisí rast priemerného veku obyvateľstva a zvyšovanie indexu starnutia populácie.

Pokles prírastku obyvateľstva je v menšej miere zapríčinený prirodzeným prírastkom novonarodených detí a v oveľa väčšej miere odlivom obyvateľstva - migráciou. Rápidne zvýšenie indexu starnutia populácie za obdobie posledných 5 rokov svedčí o odlive predovšetkým mladšej populácie.

V porovnaní s Prešovským krajom je však vidieť relatívna mladosť populácie prejavujúca sa v priemernom veku a v nižšom indexe jej starnutia.

Z uvedeného možno usudzovať, že pri znížení migračného salda obyvateľstva vytvorením pracovných príležitostí možno trend poklesu celkového prírastku obyvateľstva a starnutia populácie zmierniť.

V Prognóze vývoja obyvateľstva SR do r. 2050, ktorú spracoval ŠÚ SR sa (v najpravdepodobnejšom - strednom variante) predpokladá stagnácia až pokles obyvateľstva v tomto období.

Celkový prírastok obyvateľstva na 1000 obyv. v r. 2010 - 2040 sa predpokladá nasledovný.

rok	Počet obyvateľov	Prirodzený prírastok	Celkový prírastok	Index rastu obyv.	Index starnutia	Priemerný vek
2001	5 379 455					
2010	5 400 780	1 385	3824	100,4	69,22	39,12
2020	5 416 888	-5 562	-1 408	100,3	99,06	41,85
2030	5 340 250	-19 407	-14 408	98,6	131,64	44,68
2040	5 139 370	-28 507	-23 508	96,2	163,29	46,75

Predpokladá sa, že na základe celkového trendu starnutia populácie sa najneskôr v rokoch 2015 až 2020 začne obdobie trvalejšieho úbytku obyvateľstva, pričom proces jeho starnutia sa bude zrýchľovať.

Z uvedených podkladov bola spracovaná nasledujúca prognóza vývoja obyvateľstva mesta Snina a jeho spádového územia (okres Snina), ktorá bola zakotvená v Zadaní.

Pri prognóze vývoja obyvateľstva mesta Snina do r. 2020 predpokladáme postupné znižovanie indexu rastu, a to o hodnoty celoslovenského priemeru. Vývoj obyvateľstva potom vychádza nasledovne.

Územie	Počet obyv. r. 2000	Index rastu	Počet obyv. r. 2010	Index rastu	Počet obyv. r. 2020
Snina okres	39 633	110,0	43 596	109,0	47 520
Snina mesto	21 325	110,5	23 564	109,4	25 779

Predpokladaná veková štruktúra obyvateľstva mesta a jeho záujmového územia k roku 2020

Vek	Spolu	0-14	15-59 15-54	60+ 55+	% predpro- duktív.	% produktív.	% popro- duktív.
Snina okres	47 520	9 979	28 274	9 267	21,0	59,5	19,5
Snina mesto	25 779	5 671	16 241	3 867	22,0	63,0	15,0

Predpokladaný stav obyvateľstva mesta Snina k roku 2020 a jeho orientačné rozloženie v jednotlivých urbanistických obvodoch.

Urbanistický obvod	stav k roku 2001 obyv.	Prírastok /úbytok 2001-2020 obyv.	stav k roku 2020 obyv.
UO-1 Centrum	6300	561	6 861
UO-2 Sídliisko II	3800	- 108	3 692
UO-3 Sídliisko I	1936	1 219	3 155
UO-4 Komenského	2 910	442	3 352
UO-5 Bramhora	862	150	1 012
UO-6 Tabla	2 044	1 295	3 339
UO-7,8 Majer, Daľkov	1 791	743	2 534
UO-9 Brehy	1 682	152	1 834
UO-10 Výrobná zóna	0	0	0
Snina spolu	21 325	4 454	25 779

Uvedené rozloženie obyvateľstva k roku 2020 vychádza z navrhovaného rozloženia prírastku bytov a predpokladanej obľožnosti bytov (viď. kapitola Bytový fond).

Bytový fond

Pre pokrytie potrieb nárastu obyvateľov mesta v návrhovom období bude potrebné uvažovať s výstavbou nových bytov. Vzhľadom k trendu starnutia populácie je uvažované v návrhovom období s poklesom priemernej obľožnosti bytu (KOB) k roku 2020 na priemernú hodnotu 3,3 os./byt v súlade s požiadavkami stanovenými zadaním. Obľožnosť bytov je rozdielna u IBV a HBV. V návrhu predpokladáme obľožnosť 3,3ob./byt, pričom sa predpokladá 1byt/1RD.

Pri navrhovaní štruktúry bytovej výstavby je dodržaná požiadavka IBV 30% bytov, HBV 70% bytov.

Smerná potreba bytov v návrhovom období a jej navrhované pokrytie sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Kapacity a rozloženie bytového fondu v jednotlivých urbanistických obvodoch.

Urbanistický obvod		Stav k roku 2001		prírastok 2002-2020 b. j.	Navrhovaný stav k roku 2020		
		b. j.	obyv.		b. j.	KOB	obyv.
UO-1	Centrum	1 912	6 300	233	2 145	3,3	7 079
UO-2	Sídlisko II	1 154	3 800	0	1 154	3,3	3 808
UO-3	Sídlisko I	588	1 936	398	986	3,3	3 254
	Sídl. I - Dúbrava	-	-	436	436	3,3	1 439
UO-4	Komenského	884	2 910	125	1 009	3,3	3 330
UO-5	Bramhora	216	862	66	282	3,3	930
UO-6	Tabla	511	2 044	32	543	3,3	1 792
UO-7	Majer	104	415	5	109	3,3	359
UO-8	Daľkov,	344	1 376	286	630	3,3	2 079
UO-9	Brehy	420	1 682	98	518	3,3	1 709
UO-10	Výrobná zóna	0	0	0	0	0	0
Snina spolu		6 133	21 325	1 679	7 812	3,3	25 779

KOB – komplexná obložnosť bytu (priemerný počet obyvateľov na 1 byt)

Celkový navrhovaný stav bytového fondu k návrhovému roku.

Urbanistický obvod		Stav b. j. k roku 2001 Počet b. j.			Navrhovaný prírastok b. j. v rokoch 2002-2020			Navrhovaný stav b. j. k roku 2020		
		Spolu	HBV	IBV	Spolu	HBV	IBV	Spolu	HBV	IBV
UO-1	Centrum	1 912	1 912	-	233	233	-	2 145	2 145	-
UO-2	Sídlisko II	1 154	1 154	-	-	-	-	1 154	1 154	-
UO-3	Sídlisko I	588	588	-	398	398	-	986	986	-
	Sídl. I Dúbrava	-	-	-	436	436	-	436	436	-
UO-4	Komenského	884	844	40	125	90	35	1 009	934	75
UO-5	Bramhora	216	-	216	66	-	66	282	-	282
UO-6	Tabla	511	-	511	32	-	32	543	-	543
UO-7	Majer	104	-	104	5	-	5	109	-	109
UO-8	Daľkov	344	-	344	286	-	286	630	-	630
UO-9	Brehy	420	6	414	98	18	80	518	24	494
UO-10	Výrobná zóna	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Snina spolu		6 133	4 504	1 629	1 679	1 175	504	7 812	5 679	2 133

Novonavrhovaný bytový fond – navrhovaná forma výstavby

Urbanistický obvod		Navrhovaný prírastok b. j. v r. 2002-2020 v HBV				Navrhovaný prírastok b. j. v IBV		
		Spolu	intenzifikácia HBV	nové plochy HBV	nové polyfunkčné plochy	Spolu	v prelukách	v nových súboroch
UO-1	Centrum	233	70	-	163	-	-	-
UO-2	Sídlisko II	-	-	-	-	-	-	-
UO-3	Sídlisko I	398	110	288	-	-	-	-
	Sídl.I - Dúbrava	436	-	436	-	-	-	-
UO-4	Komenského	90	-	-	90	35	15	20
UO-5	Bramhora	-	-	-	-	66	20	46
UO-6	Tabla	-	-	-	-	32	32	-
UO-7	Majer	-	-	-	-	5	5	-
UO-8	Daľkov	-	-	-	-	286	12	274
UO-9	Brehy	18	18	-	-	80	55	25
UO-10	Výrobná zóna	-	-	-	-	-	-	-
Snina spolu		1 175	198	724	253	504	139	365

Sociálne bývanie

Bytový fond pre sociálne bývanie navrhujeme v urbanistickom obvode Brehy na ul. Štúrova vo väzbe na jestvujúce sociálne bývanie.

Novonavrhovaný bytový fond pre sociálne bývanie:

Urbanistický obvod	Navrhovaný prírastok b. j. v r. 2002 -2020 v HBV			Navrhovaný prírastok b. j. v IBV			Celkom b. j.
	Spolu	intenzifikácia jestv. plôch	nové plochy	Spolu	v prelukách	v nových súboroch	
Brehy	18	18	-	25	-	25	43

Spolu navrhovaný bytový fond pre sociálne bývanie **43 b. j.**

Pri návrhu plošných nárokov sme vychádzali z nasledujúcich zásad:

Bytový fond na polyfunkčných plochách je navrhovaný na hustotu 150 obyv./ha

Bytový fond v navrhovanej malopodlažnej HBV je rátaný na hustotu 250 obyv./ha

Pri návrhu obytných súborov IBV sa rátalo 820 m²/ RD, z toho plocha pozemku 700 m²/RD

Pri intenzifikácii prelúk v IBV zástavbe sa vychádzalo z jestvujúcich priestorových pomerov.

Pri výstavbe RD pre soc. bývanie doporučujeme orientačnú výmeru pozemku 200 m². Predpoklad pri komplexnej vybavenosti 300 m² na RD.

Pri realizácii bytovej výstavby doporučujeme zamerať sa na prednostné využitie nezastavaných pozemkov v jestvujúcich nových súboroch IBV (Tabla, Brehy) a nadmerných záhrad v starších súboroch IBV (Bramhora, Majer, Daľkov) s cieľom minimalizácie realizačných nákladov.

A.2.4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

Poloha a význam mesta v rámci štruktúry osídlenia

Vzťah k vyššej územnej jednotke, ktorou je v zmysle nového územno-správneho členenia SR územie Prešovského kraja, je definovaný a dokumentovaný v územnom pláne veľkého územného celku (VÚC) Prešovského kraja - Zmeny a doplnky 2004, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č.4/2004.

Mesto Snina v štruktúre osídlenia je na úrovni ťažiska osídlenia miestneho významu s funkciou okresného mesta.

Väzby mesta na záujmové územie:

Sídlo je hospodárskym a správnym centrom okresu Snina. Z hľadiska komunikačného je vo výhodnej polohe tvoriacej vstupnú bránu do okresu - svojho záujmového územia - a spätne sprostredkujúcu jeho väzbu na ostatné územie štátu.

Komunikačne je mesto Snina napojené na svoje záujmové územie št. cestami I/74, II/567, III/55921.

Územie okresu sa nachádza na severovýchodnom okraji územia Slovenskej republiky a veľkú časť jeho hraníc tvorí štátna hranica. Na severe s Poľskom a na východe s Ukrajinou.

Z hľadiska perspektív v rámci celkovej koncepcie urbanizačného rozvoja územia Slovenska leží mesto Snina na sídelno-komunikačnej osi nadregionálneho významu, ktorej chrbtovú kosť tvoria štátna cesta I/74 a železničná trasa Prešov - Vranov - Humenné - Snina.

Územie patrí medzi hospodársky menej rozvinuté, bez významnejšej surovínovej základne s vysokou nezamestnanosťou obyvateľstva. Vzhľadom na svoju odľahlú polohu mimo hlavných urbanizačných a rozvojových osí a bez výrazných predpokladov surovínovej základne nemá tento priestor predpoklady na významnejší hospodársky rast.

Okres však v rámci Slovenska zaujíma veľmi významné postavenie v oblasti prírodného bohatstva. V záujmovom území sídla Snina, ktoré tvorí územie jeho okresu, sa nachádzajú dve veľkoplošné chránené územia - CHKO Vihorlat a Národný park Poloniny, ktorý tvorí s príľahlými územiami Ukrajiny a Poľska medzinárodnú biosférickú rezerváciu. V území sa nachádza 7 národných prírodných rezervácií, 14 prírodných rezervácií a 1 prírodná pamiatka. Nachádza sa tu tiež dôležitý prvok vodohospodárskej sústavy východného Slovenska - vodárenská nádrž Starina.

Uvedené prírodné bohatstvo a kvalitné pomerne nenarušené životné prostredie mu dáva veľký potenciál v rozvoji rekreácie a cestovného ruchu. V rozvoji tohto sektoru je možno vidieť ťažisko hospodárskeho rastu územia.

Územný priemet ekologickej stability krajiny:

V rámci priemetu výstupov zo spracovanej dokumentácie R-USES je do navrhovanej dokumentácie prevzatá koncepcia ochrany ekologickej stability územia a ňou navrhovaných ekostabilizačných prvkov regionálneho významu.

Nadregionálny biokoridor Vihorlat - Poloniny

Regionálny biokoridor Cirochy a Pčolinky,

Regionálne biocentrum Brusné, Dzedovo a Vinica

Regionálne biocentrum Maguriča

Uvedený systém bol v návrhu dopracovaný do miestnych pomerov a doplnený o navrhnuté ekostabilizačné prvky miestneho významu. Do kostry miestneho USES je potrebné zahrnúť prvky:

Miestne biocentrum rybník Mlynisko

Miestne biocentrum Veľký rybník

Miestne biocentrum Tretia Jaruha

Miestne biocentrum - Park

Miestne biocentrum - potok Bystrá

Miestne biocentrum – Tichá - Giglovo

Miestne biocentrum - Hradisko

Miestne biocentrum Viničná hora

Funkcie mesta saturované v záujmovom území:

Vzhľadom na postavenie mesta ako centra okresu plní mesto Snina vo vzťahu k územiu svojho okresu nasledujúce funkcie:

funkcia centra vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti

funkcia centra administratívno správneho

funkcia kultúrneho centra

funkcia centra hospodárskeho

A.2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Urbanistická koncepcia mesta je daná jeho súčasnou urbanistickou štruktúrou. Je rozvinutá formovaním zástavby pozdĺž troch štátnych ciest, na priesečníku ktorých sa vyformoval jeho základný pôdorys. Základným faktorom formujúcim výstavbu mesta je výrazná morfológia terénu. Mesto sa vytvorilo v údolnej nive riek Cirocha a Pčolinka zvieranom troma horstvami, ktorým robí rozhranie.

Zo severozápadnej strany zvierá údolie mesta masív Laboreckej vrchoviny, z južnej strany severné svahy Vihorlatu a zo severovýchodnej strany sú to svahy Bukovských vrchov. Tieto geomorfologické faktory limitujú ďalší územný rozvoj mesta.

Hlavnou funkčnou a kompozičnou osou sídla je koridor cesty I/74 tiahnući sa v súbahu s riekou Cirochou v smere Humenné - Stakčín. Naň sa napája cesta II/567 vedúca údolím Pčolinky severným smerom na Medzilaborce. Centrum mesta je situované v ťažisku územia, na sútoku riek a križovatke ciest.

Obytná zástavba sa rozvinula okolo centra na sever - údolím Pčolinky, na západ - údolím Cirochy a na juh - na Svahoch Vihorlatu. Na východnej strane údolia Cirochy bola založená výrobná zóna mesta, ktorá limituje ďalší rozvoj jeho obytného územia týmto smerom.

Uvedená urbanistická koncepcia mesta vychádza z prirodzených podmienok územia, ktorým sa prispôsobuje. Preto ju návrh rešpektuje a ďalší rozvoj mesta navrhuje v jej intenciach.

Návrh priestorového usporiadania

Mesto sa bude rozvíjať predovšetkým na plochách súčasného intravilánu sídla ich intenzifikáciou a reštrukturalizáciou.

Základným priestorom, v ktorom sa bude urbanizácia rozvíjať, je údolie Pčolinky v severnom smerovaní na Medzilaborce, údolie Cirochy v smere na Stakčín a svahy Vihorlatu na ľavom brehu Cirochy.

Centrum vybavenosti sa bude rozvíjať v súčasnej Centrálnej zóne a vo väzbe na koridor cesty I/74.

Výroba a ostatné hospodárske prevádzky sa budú rozvíjať predovšetkým vo východnej časti intravilánu, na území súčasnej výrobnéj zóny, ktorá je v návrhu rozšírená o lokality Nižná Kovačaňa a Na Maguriči, vo väzbe na koridor cesty I/74.

Bývanie sa bude rozvíjať intenzifikáciou plôch jestvujúcich obytných súborov a vo väzbe na súčasnú štruktúru jestvujúcej zástavby na novonavrhovaných plochách mimo pôvodný intravilán v lokalitách Daľkov, Brehy, Bramhora, Sídliisko I - Dúbrava a Dzelnica.

ZOV obytných obvodov sa bude koncentrovať do obvodových centier.

Denná rekreácia v obytnom území sa bude rozvíjať v pobrežných koridoroch riek Pčolinka a Cirocha, v ich príľahlých priestoroch, v jestvujúcich športovo-rekreačných zariadeniach a čiastočne aj v prímestskej rekreačnej oblasti Sninské Rybníky.

Víkendová rekreácia obyvateľstva sa bude rozvíjať predovšetkým na území rekreačnej oblasti Sninské Rybníky.

Základnými komunikačnými osami územia budú cesty I/74 a II/567.

Tranzitná doprava v smere Prešov - Uľa bude vymiestnená z územia mesta vybudovaním rýchlostnej komunikácie jeho južným obchvatom.

Pozdĺž koridoru rieky Cirocha sa vybuduje cykloturistický chodník Belá n/Cirochou - Stakčín s väzbou na RO Sninské Rybníky

V južnej časti intravilánu sídla sa bude chrániť koridor na zdvojenie vodovodného radu Starina šírky 21m.

V juhovýchodnej časti intravilánu sa bude chrániť koridor pre výhľadovú výstavbu 110 kV vedenia prepájajúceho rozvodne Snina - Sobrance.

Zeleň obytného územia sa bude rozvíjať predovšetkým v pobrežných pásmach tokov Cirocha a Pčolinka, ale aj ostatných miestnych tokov pretekajúcich zastavaným územím, ktoré sprostredkujú väzbu ostatných kategórií zelene územia sídla na krajinnú zeleň.

Masívy lesov zvierajúcich zastavané územie mesta zo severozápadnej, severovýchodnej a južnej strany budú popri svojej hospodárskej funkcii plniť funkciu dôležitých ekostabilizačných prvkov miestneho a regionálneho významu.

Plochy medzi zastavaným územím a lesnými masívmi budú plniť poľnohospodársku funkciu.

Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

História

Koncom 13. storočia boli na zvykovom práve v údolí Cirochy založené osady, medzi ktorými bola i Snina. Písomne je však doložená až z r. 1343, resp. 1364 - Scynye, roku 1451 - Zynna.

Pôvodne bola vo vlastníctve Drugetovcov z Humenného, a to až do roku 1684. Podľa najstaršieho súpisu port vyplýva, že bola pôvodne zaľudneným sídliskom.

V písomných prameňoch sa už v 16. storočí uvádza ako mestečko (oppidum). Vzhľadom k okoliu sa Snina vyvíjala najdynamickejšie a stala sa prirodzeným centrom najbližších piatich obcí. Neskoršie epidémie a nepokoje sa podpísali pod hospodársku stagnáciu, pretrvávajúcu aj v 18. storočí. V roku 1799 odkúpil mesto Snina magnát Jozef Rholl a založil tu železiarne a hámre.

Význam obce vzrástol až v poslednej tretine 19. stor., keď sa stala okresným mestom, a to až do r. 1960, keď sa administratívne dostala pod okres Humenné. Napriek dlhej histórii sa Snina nevyvinula v urbanistickej koncepcii ako útvar charakteristický pre historické mestá, napr. Bardejov, Levoča a pod. Chýbalo tu významnejšie sústredenie verejných budov, ktoré by boli mestotvorným činiteľom, až do 80. rokov 20. storočia.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok sú na území Sniny evidované tieto národné kultúrne pamiatky:

- Klasicistický kaštieľ z konca 18. stor. (číslo ÚZPF 145/1-3). Je to 2-podlažná bloková budova s obdĺžnikovým pôdorysom s rizalitmi na fasáde. V miestnostiach sú pruské a valené klenby s podkasanými lunetami. Kaštieľ je obklopený prírodno-krajinárskym parkom. Na nádvorí je fontána so sochou Herkulesa z r. 1841 uliata zo železa v bývalých sninských hámroch.

Národná kultúrna pamiatka Kaštieľ v Snine má vyhlásené ochranné pásmo, do ktorého sú zahrnuté nasledujúce parcely: 1376, 1378/1, 1378/2 1378/3, 1378/4, 1378/5, 1379, 1380, 1381, 1382/1, 1382/2, 1382/3, 1382/35, 1383, 1384/1, 1384/2, 1384/3, 1384/4, 1384/5, 1384/6, 1384/8, 1385/1, 1385/2, 1385/3, 1385/4, 1385/5, 1385/6, 1385/8, 1385/9, 1385/10, 1385/11, 1385/12, 1385/13, 1385/14, 1385/15 katastrálneho územia Snina.

- Kalvária s kaplnkou Sedembolestnej p. Márie na Kalvárii je klasicistická stavba z r. 1847. (č. ÚZPF 2323/0). Má jednoduchú dispozíciu rozšírenú v spodnej časti kryptou.
- Pomník na pamiatku padlých v 1. svetovej vojne. (č. ÚZPF 2324/0). Osadený je na námestí v parku.
- Židovský cintorín na parcele 1930/1,2 (č. ÚZPF11318/0), ktorého vlastníkom je Ústredný zväz židovských náboženských obcí. Je v dobrom stave a je s náhrobníkmi historickým dokladom o existencii a živote židovskej komunity.

Zatiaľ, čo ostatné kultúrne pamiatky v meste sú v dobrom technickom stave a nevyžadujú reštauračné, ani väčšie rekonštrukčné práce, budova kaštieľa je v zlom technickom stave, je nefunkčná, resp. nevhodne využívaná. To platí aj o časti parku, v ktorom sa kaštieľ nachádza.

Kaštieľ a pridružený park núka atraktívne možnosti kultúrneho a spoločenského vyžitia obyvateľom i návštevníkom mesta. Doporučujeme odkúpenie mestom a následne previesť rekonštrukčné, príp. aj reštaurátorské práce na budove a tiež úpravu parku. Budovu kaštieľa doporučujeme využiť ako múzeum miestnej histórie, tradície a kultúry, galériu prípadne pre kultúrne a spoločenské funkcie, napr. ako obradná sieň a pod.

Park doporučujeme prehodnotiť aj z hľadiska dendrologického, zregenerovať, upraviť na oddychovo - rekreačné a kultúrne účely.

Vhodnou náplňou komplexu by mohlo byť „centrum voľného času“ s atraktivitami využívajúcimi jeho vhodné prírodné danosti obmedzene doplnené objektmi pavilónového typu.

Nedoporučujeme situovať do tohto priestoru prevádzky sezónneho charakteru s väčšími nárokmi na zastavanú plochu.

Jestvujúcu ČOV areálu nemocnice a hospodárske objekty na pozemku bývalého parku navrhujeme odstrániť.

V areáli je potrebné asanovať nevhodné porasty a citlivo ich nahradiť vhodnými okrasnými drevinami, dotvoriť prvky drobnej architektúry a taktiež obnoviť pôvodný prírodno-krajinársky park.

Akákoľvek stavebná činnosť na pozemkoch týchto národných kultúrnych pamiatok je možná v zmysle §32 a §27 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“) len na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Prešove.

Z architektonicko historických objektov sú na území mesta pozoruhodné nasledujúce stavby:

- Kostol Nájdenia sv. Kríža (kat.) klasicistický, pôvodne barokový, postavený r. 1751. Klasicistická úprava pochádza z r. 1800 a 1818, opravený bol v r. 1891. Je to pozdĺžny jednolodový priestor s polygonálnym uzáverom presbytéria, zaklenutý valenými klenbami a lunetami. Výmalba interiéru v staršej časti pochádza od I. Roškoviča (Ukrižovaný). Odovzdávanie kľúčov sv. Petrovi z r. 1890 až 1900, novšie je dielom M. Jordána a J. Kocha. Hlavný oltár v novom luiséznom slohu s obrazom Madony od I. Roškoviča - okolo r. 1900, dva bočné oltáre sv. Anny a sv. Jána Nepomuckého tiež od I. Roškoviča zo začiatku 20. storočia.
- Most cez rieku Cirochu, ktorý bol skonštruovaný vo Vierendeelovej sústave ako prvý na Slovensku. Jeho svetlosť je 32 m.
- Pomník na pamiatku padlých príslušníkov sovietskej armády z r. 1950.

Uvedené objekty doporučujeme zaradiť v zmysle § 14 pamiatkového zákona do evidencie pamätihodností mesta.

Archeologické lokality

V katastri mesta sú evidované nasledujúce archeologické lokality:

- Stredoveký hrádok, resp. hláska. Nachádza sa v lokalite Hradisko severne od obce, po pravej strane cesty Snina -Pčoliné. Na uvedenej polohe je potrebné predpokladať hlásku, resp. hrádok kontrolujúci cestu cez Karpatské priesmyky.
- Rímskokatolícky kostol Nájdenia sv. Kríža s bezprostredným okolím (cintorín, základy stredovekého kostola).

Akúkoľvek stavebnú, či inú hospodársku činnosť na ploche týchto evidovaných archeologických lokalít je nevyhnutné vopred odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom v Prešove.

Mimo vyššie vymedzených lokalít môže dôjsť k porušeniu ďalších dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov. V uvedenom prípade stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu v Prešove a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.

Pri územných konaniach na všetky veľké líniové stavby aj mimo vyššie vymedzených národných kultúrnych pamiatok a evidovaných archeologických lokalít musí byť ich účastníkom aj Krajský pamiatkový úrad Prešov.

A.2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA MESTA

Návrh ÚPNO rešpektuje súčasnú urbanistickú koncepciu sídla bez vážnych kolízií funkčných plôch, do ktorej vhodne zapája navrhovanú výstavbu. Vzhľadom na to, že v sídle nie je dostatok disponibilných plôch v rámci zastavaného územia k 1.1.1990, je v riešení ÚPNO navrhovaný primeraný záber pozemkov v extraviláne.

Rozvoj mesta v návrhovom období spočíva v

1. návrhu nových obytných plôch a plôch komplexnej vybavenosti sídla a jeho spádového územia pokrývajúcich potreby rastu obyvateľstva
2. dotvorenia území jestvujúcich obytných zón bytovou dostavbou a vybavenosťou
3. dotvorenia centrálného územia mesta a jeho vybavenosti
4. dotvorenia dopravnej koncepcie mesta
5. dotvorenia koncepcie celkovej technickej vybavenosti územia.

V centrálnej zóne navrhuje predovšetkým posilnenie funkcie centrotvornej dobudovaním zariadení vyššej občianskej vybavenosti, pričom z nej navrhuje vymiestnenie rušivých funkcií - výroba Unibesa, bývanie v schátralom fonde IBV.

Bývanie vo forme HBV navrhuje predovšetkým vo väzbe na jestvujúce plochy HBV ich dostavbou (intenzifikáciou) resp. nadstavbou v malopodlažnej zástavbe na Sídlišku I. Na nových lokalitách Dúbrava a Dzelnica navrhuje nový komplexný obytný súbor s vybavenosťou vytvárajúcou podružné centrum pre tento obytný súbor.

Bývanie vo forme IBV rozvíja vo väzbe na jestvujúce súbory IBV v náročnejších terénnych podmienkach. Pritom využíva predovšetkým jestvujúce preluky a záhrady v intraviláne sídla.

Na sídlisku Komenského je navrhnutá dostavba formou IBV v území záhrad. Polyfunkčná výstavba pozdĺž ulice Komenského v kontakte so súborom HBV je navrhnutá na urbanistické dotvorenie priestoru tejto ulice, ale aj samotného centra mesta.

Z rovnakého dôvodu navrhuje výstavbu občianskej vybavenosti v centrálnom priestore koridoru cesty I/74. Táto bude zároveň vytvárať aj optickú a protihlukovú clonu pre IBV.

Preveruje vybavenosť jednotlivých obytných obvodov zariadeniami základnej občianskej vybavenosti a podľa potreby ju dopĺňa. Pri ich lokalizácii rešpektuje potreby spádovosti, dochádzky, kapacity a druhovosti. Pre novonavrhované zariadenia, podľa územných možností, navrhuje plochy umožňujúce koncentráciu týchto zariadení do minicentier obvodov pri hlavných komunikačných ťahoch a uzloch (MHD).

Rozvoj vyššej občianskej vybavenosti usmerňuje predovšetkým do Centrálnej mestskej zóny a do koridoru cesty I/74, pre ktorú tu navrhuje nové plochy.

Dennú rekreáciu obyvateľov rozvíja predovšetkým vo väzbe na prirodzené danosti biokoridorov riek Cirocha a Pčolinka, v ktorých sústreďuje plochy pre rekreáciu patriace k ZOV priľahlých obytných súborov. Pozdĺž korýt riek Cirocha a Pčolinka navrhovanou dosadbou zelene, pešími chodníkmi a športovými plochami zvyšuje tieto biokoridory v rámci zastavaného územia na koridory oddychu, športu a dennej rekreácie ktoré prepájajú takmer celé obytné územie navzájom a napájajú ho na krajinu - (Sninské Rybníky, Belá nad Cirochou, Stakčín...). Za týmto účelom navrhuje uvoľnenie priestoru týchto koridorov od zástavby a súkromných pozemkov v priebežnej dĺžke min. 10 m u Cirochy a 6 m u Pčolinky.

V rámci rozvoja koncomtýždňovej rekreácie preberá ÚPN-O riešenie projektu rozvoja mikroregiónu Sninské Rybníky ako prímestskej rekreačnej zóny. Na túto oblasť je územie mesta napojené jestvujúcou miestnou prístupovou komunikáciou, peším chodníkom a navrhovanou cykloturistickou komunikáciou.

Pre rozvoj hospodárskej základne mesta navrhuje nové plochy vo výrobnjej zóne (lokality Na Maguriči a Nižná Kovačaňa. V rámci intenzifikácie zastavaného územia navrhuje aj intenzifikáciu areálu závodu Vihorlat.

V lokalite výrobnjej zóny navrhuje aj zmenu funkcie územia jestvujúcej prestárlej IBV na jej západnom okraji z obytnej funkcie na funkciu výrobných služieb a nezávadnej výroby.

Do uvedených polôh navrhujeme aj vymiestnenie hospodárskych prevádzok z území centra a obytných zón, kde pôsobia rušivo z hľadiska prevádzkového alebo estetického. Ide o nasledujúce:

- prevádzka Unibesa, z centra,
- prevádzky zberne surovín z územia Bramhora,
- areál colného skladu z územia bývalého areálu kaštieľa.

Doporučujeme cielene pripravovať aj podmienky na výhľadové vymiestnenie prevádzok pekárne z územia Sídlička II., prevádzok hospodárskych areálov v lokalite pri areáli plavárne v kontakte s jestvujúcimi zariadeniami občianskej vybavenosti a hospodárske prevádzky na ľavom brehu Cirochy (ul.Štúrova) z dôvodu ich nevhodnej polohy v rámci funkčných vzťahov v týchto územiach. V uvedených lokalitách sa nesmie povoľovať rozširovanie plôch týchto prevádzok.

Doprava

Kľúčovým bodom koncepčného riešenia dopravy je návrh rýchlostnej komunikácie Prešov - Ubl'a južným obchvatom mesta, ktorá prevezme časť tranzitnej dopravy zo zastavaného územia mesta a jeho centra.

Návrh upravuje jestvujúci komunikačný systém - nové prepojenie ul.1. Mája cez most na lokalitu Tabla, zokruhovanie ul. Podhorskej navrhovaným premostením Cirochy na cestu I/74.

Urbanistická štruktúra mesta

Mesto je urbanisticky a funkčne rozdelené do 10-tich urbanistických obvodov, ktoré boli vytvorené na základe prirodzených daností územia.

Hlavnou kompozičnou osou zastavaného územia je trasa štátnej cesty I/74, ktorá sledujúc údolie rieky Cirochy prechádza jeho stredom.

Južne od štátnej cesty I/74 sa nachádzajú obvody Komenského, Brehy a Daľkov.

Obvody Brehy a Daľkov sa rozprestierajú na severných členitých svahoch pohoria Vihorlat.

Na severnej strane koridoru cesty I/74 sa nachádzajú obvody Majer, Tabla, Centrum, Sídličko II, Sídličko I, Bramhora a Výrobná zóna.

Urbanistický obvod Centrum sa nachádza v centre tohto priestoru a zároveň aj zastavaného územia. Je vymedzený cestou I/74, železnicou a riekami Pichoňka a Cirocha. Plní funkciu centra mesta. Popri obytnej funkcii vo forme HBV je tu sústredená predovšetkým vyššia a špecifická vybavenosť sídla a jeho spádového územia, ktorá vytvára centrálnu mestskú zónu.

Urbanistický obvod Sídličko II sa nachádza severovýchodne od Centra, za železnicou. Územne je vymedzený telesom železnice, ul. Pčolinskou, Dúbravským potokom a miestnou komunikáciou, ktorá ho oddeľuje od Výrobnej zóny. V tomto obvode je zastúpená obytná funkcia iba formou KBV. Prevádzky výrobných a nevýrobných služieb sa nachádzajú v polohách tangentujúcich s územím výrobnéj zóny.

Urbanistický obvod Sídličko I tvorí severný okraj zastavaného územia rozkladajúci sa v údolí medzi riekou Pčolinkou a Dúbravským potokom. Okrem hlavnej funkcie obytnej sa tu nachádza aj vyššia OV zastúpená areálom futbalového štadióna a hospodárske prevádzky nezávadnej výroby. Bývanie je tu sústredené v malopodlažnej bytovej zástavbe, ktorú návrh intenzifikuje formou nadstavieb obytných podkroví. Na jej severnom okraji v lokalitách Dzelnica a Dúbrava je navrhnutý obytný súbor HBV rozširujúci intravilán sídla v tejto časti zastavaného územia.

Urbanistický obvod Bramhora, tvorený zástavbu IBV formovanou pozdĺž cesty na Pichne, vytvára severozápadný výbežok zastavaného územia. Zástavba tvorí úzky jazyk vybiehajúci z kompaktného územia mesta údolím potoka Pichoňka. Je to monofunkčný obytný obvod. V riešení je tu v rámci nadmerných záhrad a prelúk navrhnutá IBV, ktorá rozširuje intravilán sídla smerom na Pichné.

Urbanistický obvod Tabla - sa rozprestiera západne od Centra. Jeho prirodzené hranice tvoria rieky Pčolinka, Cirocha a teleso železničnej trate. Zaberá rovinnú údolia týchto dvoch riek. Zástavba je tu navrhnutá formou intenzifikácie prelúk jestvujúcej IBV v rámci intravilánu.

Urbanistický obvod Komenského - sa rozkladá na rovine medzi štátnou cestou I/74 a Cirochou v kontakte s centrom mesta. Je tvorený novou KBV a pôvodnou IBV doplnenou o zariadenia základnej občianskej vybavenosti.

Urbanistický obvod Majer - monofunkčná obytná zóna tvorená IBV zástavbou zaberajúca územie zovreté meandrom rieky Cirocha a štátnou cestou I/74. Návrh územie intenzifikuje formou zástavby prelúk v rámci intravilánu.

Výrobná (priemyselná) zóna tvorí východný okraj zastavaného územia mesta a zaberá plochy výrobných, skladovacích areálov a izolačnej zelene. Návrh ÚPN-O okrem intenzifikácie územia jestvujúceho areálu Vihorlat vymedzuje vo väzbe na nové plochy pre výrobné-skladovacie prevádzky mimo intravilán sídla na poľnohospodárskej pôde. Plochy budú slúžiť jednak ako náhradná lokalita pre prevádzky navrhnuté na vymiestnenie z obytného územia a jednak ako rezerva na rozvoj hospodárskej základne mesta. V severozápadnej časti tohto obvodu je na poľnohospodárskej pôde mimo intravilánu navrhnutý nový mestský cintorín. V západnej časti tohto obvodu, v kontakte s centrálnou mestskou zónou, je časť športových plôch a plôch izolačnej zelene navrhnutá na funkciu občianskej vybavenosti. Zmena funkcie týchto plôch je však podmienená posudzovaním podľa zák. č.127/1994 Z.z. každej prevádzky plánovanej na daných plochách.

Urbanistické obvody Daľkov a Brehy zaberajú územie lemujúce ľavý breh Cirochy tiahnúcí sa južným smerom do svahov pohoria Vihorlat. Morfológicky zložitá a miestami nestabilná územie neposkytuje priaznivé podmienky na hromadnú bytovú výstavbu (HBV), preto sa tu uplatnila individuálna bytová výstavba (IBV).

V obvode Brehy je okrem intenzifikácie zástavby intravilánu formou dostavby prelúk a zástavby voľných plôch pozdĺž Cirochy navrhovaná IBV aj mimo intravilán na jeho východnom okraji.

V obvode Daľkov je okrem zástavby prelúk navrhnutá rozsiahla IBV na plochách záhrad, ktorá čiastočne zasahuje aj mimo intravilán na poľnohospodárske plochy po ochranné pásmo vodovodného vedenia Starina.

Šport a rekreácia

Nedostatok plôch pre dennú rekreáciu a šport pre deti a dospelých sa prejavuje predovšetkým v súboroch IBV. Deficit týchto zariadení preto navrhujeme dobudovať predovšetkým v areáloch ZŠ a sprístupniť pre obyvateľov príľahlých obytných súborov. Uvedenú vybavenosť doplnia zariadenia ihrísk na navrhovaných plochách pozdĺž pobrežia riek Cirocha a Pčolinka - v obvodoch Bramhora, Tabla, Sídlisko I a Centrum.

Zariadenia vyššej vybavenosti navrhujeme realizovať na plochách v centrálnej polohe s väzbou na hlavný komunikačný systém.

Za účelom výhľadovej výstavby špecifických zariadení pre šport a rekreáciu nárokujúcich si na väčšie plochy je ako rezerva navrhovaná plocha meandra Cirochy na západnom okraji mesta.

Vymedzenie časti územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti

Pre úspešnú koordináciu a reguláciu výstavby v riešenom území je potrebné vypracovať podrobnejšiu dokumentáciu pre navrhovanú zástavbu na územiach dosiaľ urbanisticky nevyriešených. Táto dokumentácia musí podrobnejšie rozpracovať zásadné regulatívy pre funkčné využitie riešeného územia stanovené v tomto ÚPN-O, ktoré premietne do organizácie konkrétneho územia a navrhovanej zástavby v ňom.

Pre územie RO Sninské Rybníky je potrebné vypracovať ÚPN-Z

Pre lokality

Urbanistický obvod Daľkov - plochy navrhovaných súborov IBV

Urbanistický obvod Sídlisko I - plocha navrhovanej HBV a OV v lokalitách Delnica a Dúbrava

Urbanistický obvod Sídlisko Komenského - navrhované plochy IBV a polyfunkčné plochy a OV.

Urbanistický obvod Bramhora - Súbor IBV nad ul. Jesenského

Urbanistický obvod Výrobná zóna - lokality Na Maguriči a Nižná Kovačaňa

Je potrebné riešiť organizáciu týchto území minimálne na úrovni Urbanistickej štúdie zástavby, ktorá musí riešiť organizáciu uličného priestoru so zabezpečením koridorov pre sieť technickej vybavenosti, definovať potrebnú šírku tohoto verejného priestoru, definovať regulačné prvky pre organizáciu zástavby.

Pre pobrežné pásy tokov Cirocha, Pčolinka, Pichoňka a Dúbravský potok je potrebné spracovať štúdiu ich územnej organizácie v celom úseku ich prechodu intravilánom. Je potrebné definovať navrhovanú hranicu verejného priestoru tak aby boli splnené zásady úpravy pobrežných koridorov navrhnuté v tomto ÚPN-O a prípadne potrebný výkup súkromných pozemkov na zabezpečenie týchto plošných nárokov v celej dĺžke týchto koridorov. Riešenie pobrežného priestoru musí presne definovať potrebné plochy pre pobrežnú zeleň a pešie, prípadne cyklistické či vozidlové komunikácie. Zároveň je potrebné definovať aj zásadné kritéria pre úpravu a využívanie súkromných pozemkov ktoré sú v priamom kontakte s týmto priestorom.

Uvedené dokumenty budú slúžiť zároveň ako nástroj pre rozhodovanie stavebného úradu pri koordinácii využívania kontaktných pozemkov v súkromnom vlastníctve.

Ďalej doporučujem aby pri zástavbe prelúk v centrálnej zóne mesta bola pre potreby územného konania ku každej stavbe doložená aj štúdia jej vzťahu k okolitému verejnemu priestoru v 3D za účelom preverenia vhodnosti jej objemového a priestorového dotvárania jestvujúceho verejného priestoru.

A.2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

A.2.7.1. BÝVANIE

Pri navrhovaní potrieb pre nárast bytového fondu sme vychádzali z nasledujúcich hodnôt stanovených zadaním:

Predpokladaný počet obyvateľov k roku 2020	25 779	obyv.
Predpokladaná KOB	3,3	obyv./byt
Potrebný počet bytov	7 812	b. j.
Celková predpokladaná potreba bytov k návrhovému roku 2010	7 812	b. j.

Pre navrhovanú bytovú výstavbu zachovať súčasný pomer IBV 30% bytov, HBV 70% bytov.

HBV uvažovať vo forme malopodlažnej zástavby max. 4 nadzemné podlažia.

Smerná potreba bytov v návrhovom období:

Predpokladaná potreba pozemkov RD pri predpoklade 30% bytov v RD	504	RD
Predpokladaná potreba bytov v HBV pri predpoklade 70% bytov v BD	1175	b. j.

Pri návrhu plošných nárokov sme vychádzali z nasledujúcich zásad:

Bytový fond na polyfunkčných plochách - kombinácia bývania s podstavanou vybavenosťou - je navrhovaný na hustotu 150 obyv./ha.

Bytový fond v navrhovanej malopodlažnej HBV je navrhovaný na hustotu 250 obyv./ha.

Pri návrhu obytných súborov IBV je uvažované 820 m²/RD, z toho plocha pozemku 600 m²/RD

Pri intenzifikácii prelúk v IBV zástavbe sa vychádzalo z jestvujúcich priestorových pomerov pri minimálnej ploche pozemku 600 m².

Pri výstavbe RD pre sociálne bývanie doporučujeme orientačnú výmeru pozemku 200 m². Predpoklad pri komplexnej vybavenosti 300 m² na RD.

Pri realizácii bytovej výstavby doporučujeme zamerať sa na prednostné využitie nezastavaných pozemkov v jestvujúcich nových súboroch IBV (Tabla, Brehy) a nadmerných záhrad v starších súboroch IBV (Bramhora, Majer, Daľkov) s cieľom minimalizácie realizačných nákladov.

Priemerná komplexná obložnosť bytov (KOB) je 3,3 ob./byt.

Uvedený nárast bytov v rámci návrhového obdobia bol rozdelený do jednotlivých obvodov v súlade s ich územnými rezervami a terénnymi podmienkami.

Novonavrhovaný bytový fond – navrhovaná forma výstavby

Urbanistický obvod		Navrhovaný prírastok b. j. v r. 2002-2020 v HBV				Navrhovaný prírastok b. j. v IBV		
		Spolu	intenzi- fikácia HBV	nové plochy HBV	nové polyfunkčn é plochy	Spolu	v prelukách	v nových súboroch
UO-1	Centrum	233	70	-	163	-	-	-
UO-2	Sídlisko II	-	-	-	-	-	-	-
UO-3	Sídlisko I	110	110	-	-	-	-	-
	Sídl. I Dzelnica	288	-	288	-	-	-	-
	Sídl. I Dúbrava	454	-	454	-	-	-	-
UO-4	Komenského	90	-	-	90	35	15	20
UO-5	Bramhora	-	-	-	-	66	20	46
UO-6	Tabla	-	-	-	-	32	32	-
UO-7	Majer	-	-	-	-	5	5	-
UO-8	Daľkov	-	-	-	-	268	22	246

UO-9	Brehy	18	-	-	-	80	55	25
UO-10	Výrobná zóna	-	-	-	-	-	-	-
Snina celkom		1 193	180	847	148	486	149	337

Sociálne bývanie

Bytový fond pre sociálne bývanie navrhujeme v urbanistickom obvode Brehy na ul. Komenského vo väzbe na jestvujúce sociálne bývanie.

Novonavrhovaný bytový fond pre sociálne bývanie:

Urbanistický obvod	Navrhovaný prírastok b. j. v r. 2002-2020 v HBV			Navrhovaný prírastok b. j. v IBV			Celkom b. j.
	Spolu	intenzif. jestv. plôch	nové plochy	Spolu	v prelukách	v nových súboroch	
Brehy	18	18	-	25	-	25	43

Spolu navrhovaný bytový fond pre sociálne bývanie **43 b. j.**

A.2.7.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Štruktúra a kapacity zariadení občianskej vybavenosti mesta Snina boli bilancované na základe doporučených urbanistických ukazovateľov vypracovaných VÚVA Brno na predpokladaný počet obyvateľov mesta a jeho spádového územia k návrhovému roku 2020.

Nároky na zariadenia základného občianskeho vybavenia (ZOV) boli napočítavané na obyvateľstvo mesta Snina - 25 779 obyv. rozdelené do príslušných urbanistických obvodov.

Nároky na zariadenia vyššieho občianskeho vybavenia (VOV) boli napočítavané na obyvateľstvo spádového územia mesta Snina (okres) - 47 520 obyvateľov.

Koncepcia rozvoja sociálnej vybavenosti

Materské školy

Požiadavka obyvateľstva na potreby miest v MŠ k roku 2001 bola 36,2 miesta/1000obyv.

Vychádzajúc z uvedenej potreby predpokladáme v návrhovom období k roku 2020 nasledujúcu potrebu miest v MŠ:

36,2 miest/1000obyv. x 25 779 obyv. = 934 miest

Stávajúca kapacita zariadení MŠ je 816 miest

Potreba doplnenia 118 miest

návrh: 1 zariadenie MŠ v lokalite Dzelnica o kapacite 60 miest

1 zariadenie MŠ v lokalite Daľkov o kapacite 60 miest

Lokalizácia vychádza z potreby dochádzkového pokrytia územia.

Základné školy:

Jestvujúca kapacita škôl 4 135 miest

potreba pre 25 779 obyv. je 3 506 miest

jestvujúca rezerva 629 miest

Návrh:

Súčasný stav presahuje potrebu v návrhovom období, preto nie je potrebné navrhovať nové zariadenie. Presahujúca kapacita miest môže byť v návrhovom roku využitá pre spádové územie formou organizovania špecializovaných tried (nadpriemerne inteligentných detí, športových tried, jazykových, informatických, umeleckých a pod., ktoré budú umiestňované predovšetkým na školách kapacitne presahujúcich potreby svojho spádového územia. Tiež doporučujeme znížiť priemerný stav žiakov v triedach na max. počet 25 detí.

Napriek uvedenému doporučujeme dostavbu areálu ZŠ Komenského z hľadiska potrieb spádového územia. Uvoľnené kapacity na ostatných školách zastupujúcich túto úlohu budú použité na vyššie uvedené účely.

Potrebná kapacita ďalších zariadení:

Domovy dôchodcov – pre potreby spádového územia navrhujeme kapacitu	190 miest
Domovy s opatrovateľskou službou - pre potreby spádového územia doporučujeme kapacitu	95 miest
Strediská opatrovateľskej služby dobudovať na kapacitu opatrovateľov	19 miest
Ubytovanie pre prechodný pobyt bezdomovcov	13 miest
Pre dostavbu uvedených zariadení navrhujeme plochu	1,6 ha

Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti

Riešenie ÚPN-O navrhuje nasledujúcu koncepciu rozvoja občianskej vybavenosti:

Každý urbanistický obvod bude komplexne vybavený zariadeniami základnej OV tak, aby spĺňali kritéria kapacity prislúchajúceho spádového územia ako aj dochádzkovej vzdialenosti.

Zariadenia vyššej a špecifickej vybavenosti zabezpečujúce potreby mesta resp. okresu sú sústredené predovšetkým do centrálnej mestskej zóny, ktorá je situovaná v ťažisku zastavaného územia a má optimálne komunikačné prepojenie nielen na celé územie mesta ale aj na spádové územie okresu.

Vzhľadom na skutočnosť, že mesto má urbanistickú koncepciu už vybudovanú, riešenie ÚPN-O v návrhu iba usmerňuje dobudovanie tejto koncepcie v duchu uvedených zásad.

Návrh na lokalizáciu centier vybavenosti

Mestským centrom vybavenosti je centrálna mestská zóna združujúca zariadenia ZOV a VOV.

Obvodovými centrami ZOV budú:

Pre obvod Sídliisko II jestvujúce centrum na ul. Študentskej

Sídliisko I - Pastoračné centrum, navrhované centrum v lokalite Dzelnica

Bramhora - na križovatke ul. Lesníckej a Jesenského

Tabla – na ul. Dukelských hrdinov

Daľkov a Majer – na ul. kpt. Nálepku pri pomníku SNP a na križovatke ul. Sládkovičovej s cestou I/74

Brehy – na križovatke ulíc Sládkovičova a Perečinska.

Kapacity a štruktúra zariadení ZOV

V rámci ZOV je doporučená nasledujúca skladba zariadení, ktoré by mali byť rozmiestnené v jednotlivých obytných obvodoch.

Kultúra:

Klubovne pre spoločenskú a záujmovú činnosť, navrhujeme dobudovať kapacity pre 727 miest a mestskú knižnicu. Celková potreba plochy pozemkov je 0,54 ha.

Telovýchova a šport:

Ihrisko pre deti a mládež, ihrisko pre dospelých, telocvične (v rámci ZŠ), potrebná plocha pozemkov nových zariadení 0,99 ha.

Zdravotníctvo:

Obvodné zdravotné stredisko, lekáreň.

Verejné stravovanie:

Reštaurácie, hostince.

Nevýrobné služby:

Holičstvo, kaderníctvo, zberne čistiarní, zberne opráv domácich spotrebičov.

Správa a riadenie:

Pošta, úradovňa polície (združené pre viac obvodov vytvárajúcich ucelenú a spádovú časť). Navrhované rozšírenie kapacít v rámci ZOV je 35 pracovných miest pre poštové úrady a 750 m² už. plochy pre mestskú políciu. Potrebná plocha 0,25 ha.

Doporučené kapacity a štruktúra sú podrobnejšie uvedené v tabuľkovej časti.

Kapacity a štruktúra zariadení VOV

Školstvo:

Pre dané sídlo obvodového významu s predpokladaným počtom obyvateľstva sa doporučuje nasledujúca skladba školských zariadení. V tabuľke je porovnanie so stavom v r. 2002.

typ zariadenia	počet žiakov r. 2002	pomerne zastúpenie %	kapacita jestvujúcich zariadení	potreba miest	deficit/prebytok miesta
gymnázia	521	30,0	480	512	- 32
stredné odborné školy	477	27,5	500	470	+30
odborné učilišťa	734	42,5	728	728	0
spolu	1 732	100,0	1 708	1 805	-2

Nápočet potreby miest v jednotlivých zariadeniach k návrhovému roku vychádza zo záujmu o štúdium na jednotlivých zariadeniach v roku 2002.

Z bilancie vyplýva, že mesto má zhruba vyrovnanú bilanciu v potrebe miest v stredoškolských zariadeniach. Uvedená potreba je len orientačná. Deficit predpokladáme pokryť v rámci rozšírenia jestvujúcich zariadení.

Návrh tiež rozširuje pozemok gymnázia o plochu areálu Unibesa a plochu jestvujúceho verejného viacúčelového ihriska.

Zdravotníctvo:

V oblasti zdravotníctva je potrebné rozšíriť kapacitu nemocnice - navrhujeme v rámci jestvujúceho areálu.

Nedostatok počtu lekárskeho miest na obyvateľstvo navrhujeme riešiť zvýšením počtu zdravotníckych obvodov a lekárskeho pracovísk.

Smerná potreba plochy na rozšírenie zdravotníckych zariadení je 11,679 ha vrátane nárokov na rozšírenie pozemku nemocnice.

Kultúra a osвета:

Sem patria zariadenia: kino, kultúrny dom, viacúčelové sály, okresná knižnica, výstavné siene, prípadne galérie. V rámci uvedených zariadení je potrebné dobudovať predovšetkým viacúčelové sály. Na uvedené účely doporučujeme využiť voľnú kapacitu ZŠ.

V rámci VOV navrhujeme dobudovať kapacity pre 4 102 miest v kultúrnych zariadeniach a 915 m² výstavných plôch. Adekvátna potreba plochy pozemkov je 3,068 m².

Telovýchova a šport:

Sem patria športové haly, štadióny, kryté bazény, otvorené bazény, zimný štadión, veľkoplošné ihriská nad 2000 m² a maloplošné ihriská pod 2000 m² pre rôzne druhy športov.

Z uvedeného je potrebné dobudovať všetky zariadenia.

V rámci VOV je doporučené rozšírenie jestvujúcich plôch o 7,6 ha. Uvedené plochy sú doporučené a vzhľadom na ich veľkosť je realizácia ich časti predpokladaná až vo výhľade.

Maloobchodná sieť:

Potreba pre rozšírenie zariadení maloobchodnej siete je min. 4,78 ha. V rámci týchto zariadení navrhujeme aj plochu pre realizáciu širokosortimentálneho obchodného domu.

Ubytovanie:

Hotely - navrhujeme rozšírenie súčasnej kapacity o 60 miest v rámci jestvujúcich zariadení.

Internáty - vzhľadom ku kapacite spádového územia navrhujeme rozšírenie súčasnej kapacity o 280 miest (konfrontovať so skutočnou požiadavkou) v rámci jestvujúcich areálov.

Verejné stravovanie:

Navrhujeme rozšírenie súčasnej kapacity o cca 580 m² odbyt. pl. a 0,175 ha plochy pozemku. Predpokladáme v priebehu návrhového obdobia postupnú reštrukturalizáciu jestvujúcich zariadení verejného stravovania z plôch vinárni a pivární v prospech plôch snack barov a reštaurácií.

Nevýrobné služby:

Rozšírenie prevádzok nevýrobných služieb navrhujeme minimálne o 153 pracovných miest, čo si vyžiada plochu 0,154 ha.

Plocha novonavrhovaného cintorína prekračuje potreby obyvateľov, avšak je nutné ju chápať ako koncepčné riešenie pre výhľadové potreby.

Kapacita súčasnej smútočnej siene nepostačuje potrebám k roku 2020 avšak zriadenie novej prevádzky domu smútku na novom cintoríne nepokladáme za nutné v návrhovom období.

Výrobné a opravárenské služby:

Tieto služby navrhujeme rozšíriť minimálne o 462 miest, čo si vyžiada plochu minimálne 0,37 ha. Navrhované plochy pre uvedené prevádzky poskytnú potreby aj pre výhľadový nárast požiadaviek.

Správa a riadenie:

Minimálne rozšírenie zariadení VOV je 355 pracovných miest. Potrebná plocha 0,32 ha. Väčšina administratívnych kapacít pre uvedenú funkciu sa zvýši dobudovaním jestvujúcich zariadení.

Politická a záujmová činnosť:

Predpokladaná potreba 326 pracovných miest. Potreba plochy 0,98 ha.

Uvedené navrhované kapacity sú iba orientačne doporučené na to, aby mesto malo informácie pre koncepčné usmerňovanie rozvoja zariadení vybaveností a služieb. Skutočný rozvoj týchto prevádzok bude prebiehať na základe dopytu obyvateľstva a vývoja životnej úrovne obyvateľstva závislej od rozvoja hospodárskej základne.

Navrhované plochy sú určené pre koncepciu územného rozmiestnenia týchto prevádzok. Nové kapacity zariadení VOV je potrebné pokryť ich postupným dobudovaním na navrhovaných plochách.

A 2.7.3. VÝROBNÉ ÚZEMIA

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne

Hospodársku základňu mesta Snina tvorí v prevažnej miere priemysel strojárenského charakteru. Dominantou je podnik Vihorlat, ktorý je rozhodujúcim činiteľom priemyselnej výroby a zamestnanosti v meste a v danom regióne.

Významný podiel v ekonomickej činnosti zaznamenali väčšie i menšie súkromné podniky hlavne v oblasti spracovania dreva, strojárenskej výroby ale tiež vo výrobe obalov, potravín, stavebnej činnosti a v iných odvetviach.

Priemyselná zóna je koncentrovaná vo východnej časti mesta. Menšia zóna výroby z drevospracujúcich podnikov sa v poslednom desaťročí vytvorila v tejto časti sídla aj na ľavom brehu rieky Cirocha pozdĺž ulice Štúrovej. Stiesnené pomery v tomto priestore neposkytujú dostatočné priestorové podmienky pre prevádzku podnikov nachádzajúcich sa v tejto zóne, čo má za následok svojvoľné zabratie pobrežného priestoru biokoridoru rieky Cirochy a pobrežnej komunikácie prepájajúcej ľavobrežné územie mesta na rekreačnú oblasť.

Drobné nezávadné ale i rušivé prevádzky sa nachádzajú aj v iných častiach mesta, tiež pri rodinných domoch v obytných zónach.

Poľnohospodárske pozemky v katastri obce Snina obhospodaruje poľnohospodársky podnik, ktorý má sídlo v Stakčíne.

Drobná poľnohospodárska malovýroba je sústredovaná najmä v záhradkárskych osadách a okrem drobnej podnikateľskej činnosti slúži pre vlastnú potrebu majiteľov záhradiek.

Základom koncepcie a rozvoja ekonomickej činnosti v meste bude i naďalej priemyselná a strojárenská výroba.

Súčasne sa bude rozvíjať i súkromný výrobný sektor v zóne priemyslu ale i v iných častiach mesta a to v odvetviach priemyselnej, stavebnej, drevospracujúcej výroby a výroby na báze plastov.

Priemyselná zóna je napojená na železnicu vlečkou a komunikačne na štátnu cestu Humenné – Stakčín.

Potreba nových plôch, resp. reštrukturalizácia jestvujúcich plôch

Návrh ÚPN-O predpokladá v návrhovom období sústredenie výrobných prevádzok vo výrobných zónach ako na súčasných plochách s predpokladom ich intenzifikácie tak aj na novonavrhovaných plochách.

Nové plochy navrhuje ÚPN-O v lokalitách Na Maguriči - 6,04 ha a Nižná Kovačaňa - 8,75 ha, ktoré bezprostredne nadväzujú na plochy jestvujúcich areálov. Plochy budú sprístupnené z cesty I/74 navrhovanými prístupovými komunikáciami.

V rámci intenzifikácie územia jestvujúcich areálov je k dispozícii plocha cca 11 ha na území areálu Vihorlat.

V rámci reštrukturalizácie jestvujúcich plôch územný plán navrhuje rozvoj prevádzok výrobných a nevýrobných služieb s nezávadnou a nerušivou prevádzkou na plochách pôvodnej IBV na západnom okraji výrobných zón v kontakte so železnicou.

Návrh na vymiestňovanie nevhodných prevádzok

Prevádzky, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú okolie emisiami, hlukom, alebo ťažkou dopravou, je potrebné z obytných zón, sídlisk a centra mesta premiestniť na územie pre daný druh činností vhodné, na plochy existujúcej výrobných zón, alebo na nové vymedzené priestory.

Z centra mesta je potrebné vymiestniť prevádzku UNIBESA. Vo výhľade doporučujeme pripravovať opatrenia na vymiestnenie pekárne zo Sídlička II.

Nevhodne sú situované drevospracujúce podniky na ľavom brehu Cirochy v obvode Brehy. Uvedené prevádzky nepriaznivo oddeľujú obytné územie od rekreačnej zóny a fyzicky blokujú pobrežný priestor biokoridoru rieky Cirocha. Doporučujeme pripravovať kroky k výhľadovej reštrukturalizácii prevádzok, prípadne k vymiestneniu uvedenej funkcie z tejto lokality.

Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných a uvažovaných zámerov

Štruktúra hospodárskej základne v Snine a v danom regióne je určená existujúcim priemyselným potenciálom a nie je predpoklad zásadných zmien.

Prípadné reštrukturalizačné zmeny si nebudú vyžadovať urbanistické zásahy a nevzniknú nároky na nové územie, zmenu dopravných vzťahov, nebudú mať zásadný vplyv na zamestnanosť, ani na životné prostredie.

A 2.7.4. REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

Koncepcia rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

Denná rekreácia obyvateľov mesta Snina bude uspokojovaná v rámci športovorekreačných plôch, zelene a rekreačných zariadení OV v rámci zastavaného územia mesta.

Krátkodobá -víkendová rekreácia obyvateľov mesta bude uspokojovaná v rámci jeho záujmového územia v dostupnosti do 45 minút individuálnou dopravou(do cca 30km). V rámci tohoto územia je pre obyvateľov mesta nutné plánovať plochy prímestskej rekreačnej zóny.

Víkendovú rekreáciu členíme na dvojdňovú s nárokom na ubytovanie (mimo dosah MHD) a jednodňovú bez nároku na ubytovanie (v dosahu MHD, pešej a cyklistickej dochádzky)

Územné nároky obyvateľov mesta Snina na krátkodobú-víkendovú rekreáciu :

Plošné nároky obyvateľov mesta na rekreačné zázemie ukazuje nasledujúca tabuľka

	počet obyvateľov mesta	%podiel rekreatantov z počtu obyvateľov	počet rekreatantov	počet rekreatantov/ha	potrebná plocha (ha)
urbanistické ukazovatele	25779	20 %	5160	20	258

typ rekreácie	%podiel rekreatantov	počet rekreatantov	počet rekreatantov/ha	potrebná plocha (ha)
dvojdňová rekreácia	30%	1548	20	77,4
jednodňová rekreácia	70%	3612	20	180,6

Návrh

Krátkodobá viacdenná rekreácia s ubytovaním:

Funkciu vonkajšej časti prímestskej rekreačnej zóny zabezpečujúcu krátkodobú dvojdňovú víkendovú rekreáciu s nárokom na ubytovanie bude zabezpečovať spádové územie mesta Snina s dostupnosťou do 30 min. individuálnou dopravou. Uvedené územie má dostatočný potenciál na zabezpečovanie tejto funkcie. Nachádza sa tu národný park Poloniny a územie CHKO Vihorlat.

Ubytovacie zariadenia pre túto funkciu doporučujeme realizovať v rámci intravilánov obci nachádzajúcich sa v tomto území s preferovaním prestavby jestvujúcich objektov na rekreačnú funkciu.

Krátkodobá rekreácia bez ubytovania

Vzhľadom na územný rozsah katastrálneho územia Sniny môžeme považovať celý extravilán mesta Snina za vnútornú časť prímestskej zóny. Kvality jeho prírodného prostredia poskytujú široké možnosti pre krátkodobú jednodňovú víkendovú rekreáciu bez nároku na ubytovacie zariadenia.

Túto funkciu bude zabezpečovať predovšetkým prímestská rekreačná oblasť Sninské Rybníky s možnosťou pešej resp. cyklistickej dostupnosti z územia mesta (do 6km) a príslušné územie CHKO Vihorlat so sieťou turistických chodníkov.

V lokalite Sninské Rybníky je už v súčasnosti vybudované rekreačné stredisko, ktoré vzhľadom na kvality prírodného prostredia a vybavenosti bolo vyhlásené uznesením č. 53/75 bývalým ONV v Humennom za rekreačnú oblasť cestovného ruchu so zameraním na letnú rekreáciu. Poskytuje možnosti ubytovania, stravovania, kúpania, v prírodných bazénoch, športového vyžitia a turizmu.

Jeho súčasnú kapacitu a návrh rozšírenia vzhľadom na potreby obyvateľov mesta Sniny do roku 2020 ukazuje nasledujúca tabuľka.

Návrh plôch pre prímestskú rekreáciu

prímestská rekreačná oblasť Sninské Rybníky	plocha (ha)	počet rekreatantov/ha	počet rekreatantov	%podiel rekreatantov z počtu obyvateľov
stav	41,23	20	825	3,2
návrh	182,0	20	3640	14,1

Rekreačná oblasť Sninské Rybníky však plní aj funkciu rekreačného strediska cestovného ruchu, ktoré zabezpečuje funkciu dlhodobej rekreácie pre návštevníkov z celého regiónu. Ich množstvo je dané ubytovacou kapacitou strediska, ktorá je 780 ubytovacích miest. Tomu počtu rekreatantov zodpovedá plocha rekreačného zázemia 39 ha.

Spolu je teda 4392 rekreantov/deň s plošným nárokom 219,6 ha pri intenzívnom využití územia na hranici jeho únosnosti 20rekr./ha

Jestvujúce a výhľadové kapacity RO Sninské Rybníky:

Typ zariadenia	kapacita - stav	uvažovaný výhľad *
ubytovacie zariadenia	630 lôžok	860 lôžok
stanový tábor	150 miest	300 miest
autokemping	0 miest	300 miest
stravovacie zariadenia	250 jedál	660 jedál

*výhľadové kapacity uvažované mestom na základe projektu – Rozvoj mikroregiónu Sninské rybníky

Navrhované riešenie:

Jestvujúcu plochu tejto rekreačnej oblasti - 41,23 ha návrh ÚPN-O rozširuje o príslušné územia lesných a trávnych porastov a plochy ornej pôdy na celkovú rozlohu 182 ha v súlade so spracovanou dokumentáciou „Generálny plán prímestských rekreačných lesov“, ktorú vypracovala organizácia Lesoprojekt Zvolen v r. 2002 na objednávku mesta Snina.

Navrhovaná plocha rekreačného územia uspokojí potreby pre jednodňovú prímestsku rekreáciu obyvateľov mesta Snina v návrhovom období.

Rekreačné územie však naväzuje na turisticky atraktívne územie CHKO Vihorlat ktorého dominantou je Sninský kameň s prírodným klenotom Morské oko. Územím prechádza náučný chodník ktorý spája rekreačné stredisko Rybníky, s uvedenými prírodnými atraktivitami. Samotná časť CHKO Vihorlat, ktorá zasahuje do k.ú. Snina sa rozkladá na ploche 242 ha, čo poskytuje dostatočné zázemie a možnosti rozptylu pre uvedenú prevyšujúcu kapacitu rekreantov pri jeho extenzívnom využití 2,5rekr./ha.

Ubytovacie kapacity pre dlhodobu rekreáciu zabezpečia celotýždenne využívanie rekreačného územia.

Regulačné zásady pre rozvoj RO Sninské Rybníky

- Prvoradou funkciou tohoto územia je poskytovanie rekreačných, oddychových a zotavovacích funkcií.
- Plochy PPF a LPF nachádzajúce sa v tomto území budú plniť svoju funkciu v upravenom režime prispôbenom jeho rekreačnej funkcii.
- Rekreačné územie bude rozčlenené na centrálnu rekreačnú zónu 47,0 ha a zónu širšieho rekreačného zázemia (viď grafická časť v.č.2)
- Zóna širšieho rekreačného zázemia - bude tvorená krajinným prostredím obsahujúcim prvky krajinej štruktúry. V tejto zóne bude možné zriaďovať iba turistické chodníky, náučné chodníky, oddychové miesta a informačné tabule.
- Centrálna rekreačná zóna bude tvorená objektami rekreačnej, športovej, ubytovacej, stravovacej, dopravnej a technickej vybavenosti, s najbližším rekreačným zázemím.

Regulačné zásady pre rozvoj centrálny rekreačnej zóny

- kapacity rekreačných zariadení budú zodpovedať ploche rekreačného územia, tak aby zaťaženie územia nepresiahlo hodnotu 20 rekreantov /ha
- maximálna hustota chat 10-12 chat /ha
- objekty rekreačných zariadení riešiť hmotovo a objemovo tak aby nevytvárali dominanty prostredia ale doň vhodne zapadali
- pri situovaní rekreačných zariadení dbať na to, aby čo najmenej rušili krajinný ráz, osadzovať ich do vysokej zelene, na okraj voľných (trávnatých plôch).
- objekty menších ubytovacích zariadení zlučovať do menších chatových skupín 5-10objektov s vlastným rekreačným zázemím
- počet rekreačných zariadení v jednotlivých polohách riešiť úmerne k veľkosti oddychovej plochy, vyvarovať sa ich prehusteniu v jednej lokalite

Pre cieľavedomé usmerňovanie rozvoja RO Sninské rybníky doporučujeme spracovať podrobnejšiu územno-plánovacia dokumentáciu na stupni ÚPN-Zóny ktorá bude vychádzať zo zásad uvedených v ÚPN-O Snina.

Potrebné kapacity rekreačných zariadení pre kapacitu RO - 3 640 rekreatov

parkovisko záchytné pre denných návštevníkov.- 1 stánie na 15-25 osôb tj. celkom 146 – 242 parkovacích miest
Celková kapacita jestvujúcich vodných plôch je 5 830 m². (2,5m²vod.pl./návštevníka), pojme 2 332 rekreatov
potreba príľahlých plôch pobytovej lúky 10m²/rekr. tj. celkom 2,3ha
ubytovacie penzióny, motely – 45m²pl.pozemku / lôžko tj. 346miest x 42 1,45 ha
stan.tábor 150miest 3os./stan = 50stanov (priemerne 120m²/stan) = 6000 m² (0,6ha) 300 miest = 1,2ha
chaty súkromné 283 lôžok 4os/chatu 71 chát x400m²/chatu tj. celkom 2,84 ha
stravovacie zariadenia – 0,25m²odbyt.pl/rekreanta tj. celkom
zariadenia obchodu a služieb –4,5m² pl.poz./rekreanta, tj. celkom 1,64 ha
športové plochy - 40m²/rekreanta celkom 14,56 ha

Výhľad

Pre možnú realizáciu uvažovaných ubytovacích a stravovacích kapacít je potrebné rozšíriť plochu rekreačného zázemia na celkový počet 6 532 rekreatov, čomu pri max.zaťaženi územia 20 rekreatov/ha zodpovedá plocha 327 ha rekreačného priestoru.

Uvažovaná výhľadová ubytovacia kapacita môže byť aktuálna v súvislosti so zámerom vybudovania strediska zimných športov Biele kamene, ktoré by značne rozšírilo rekreačné územie.

Ide o zámer vybudovať v časti územia CHKO Vihorlat, v katastroch obcí Zemplínske Hámre, Snina, Stakčín a Kolonica, rekreačné stredisko nadregionálneho významu – „Snina - Biele kamene“, ktoré bude zamerané predovšetkým na zimnú rekreáciu a športyv menšej miere aj na letný turizmus. Uvedený zámer si kladie za cieľ vybudovať stredisko turistického priemyslu pre celoročné poskytovanie služieb v rámci cestovného ruchu. Dobudovaním komunikačných prepojení na rek. stredisko Morské oko v katastri obce Remetské Hámre sa vytvorí možnosť prepojenia aktivít cestovného ruchu Horného a Južného Zemplína. Cieľom tohoto zámeru je hospodársky rozvoj regiónu prostredníctvom cestovného ruchu ako nosného piliera jeho celkovej prosperity.

Na uvedený zámer je v súčasnosti spracovaná urbanistická štúdia, ktorá pre účely zimnej rekreácie využíva predovšetkým severné svahy Vihorlatu.

V rámci tohoto zámeru je na k.ú. Snina na ploche CHKO navrhované stredisko zimných športov pozostávajúce zo siete navzájom prepojených zjazdoviek, sedačkových lanoviek, lyžiarskych vlekov a zariadení doplnkových turistických a rekreačných služieb.

Nástupné centrá do tohoto priestoru sú navrhnuté na obslužnej komunikácii spájajúcej Zemplínske Hámre s Kolonicou, ktorá tvorí hranicu CHKO. V nich sú sústredené údolné stanice vlekov, záchytné parkoviská, zariadenia občerstvenia a lyžiarskych služieb tak, aby nezasahovali do územia CHKO.

V rámci aktivít sú tu okrem trás pre zjazdové a bežecké lyžovanie riešené aj náučné a turistické chodníky a cyklistický chodník. Mesto Snina bude na túto rekreačnú oblasť napojené miestnou prístupovou komunikáciou cez RO Sninské Rybníky, ktorá by zabezpečila zázemie pre ubytovacie a stravovacie kapacity. Realizácia tohoto zámeru by umožnila celoročné rekreačné využitie nielen prírodných daností územia ale aj jestvujúcich rekreačných kapacít v RO Sninské Rybníky.

Vzhľadom na rozsah problematiky spojenej s týmto zámerom, vyžadujúci si samostatné prejednávanie a posudzovanie jeho vplyvov na ŽP, resp. chránené prírodné prostredie v území ktorého sa dotýka, preberá ÚPN-O Snina uvedený zámer do svojho riešenia ako iba ako možný výhľad.

Po definitívnom schválení uvedeného zámeru kompetentným územno-plánovacím orgánom bude možné jeho celkové prípadne čiastočné zapracovanie do záväznej časti ÚPN-O Snina formou jeho aktualizácie.

Koncepcia rozvoja kúpeľníctva

V území Snina sa nenachádza kúpeľné miesto s prírodnými liečbnými kúpeľmi.

A.2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Súčasne zastavané územie

Súčasne zastavané územie mesta tvorí hranica intravilánu k 1.1.1990 podľa NV SR č. 152/1996 Zb. z. Plocha súčasne zastavaného územia je 595,60 ha

Navrhované územie na zástavbu

Mesto sa bude v návrhovom období do roku 2020 rozvíjať vo svojom katastrálnom území a na navrhovanom zastavanom území mesta.

Hranicu navrhovaného zastavaného územia mesta Snina bude tvoriť hranica zastavaného územia stanovená k 1.1.1990, rozšírená o:

- plochy IBV na severnom okraji urbanistického obvodu Bramhora
- plochy IBV na východnom okraji urbanistického obvodu Brehy
- plochy IBV na juhozápadnom okraji urbanistického obvodu Daľkov
- plochy HBV na severnom okraji Sídlička I (lokalita Dzelnica a Dúbrava)
- plochu cintorína na severnom okraji a plochu výroby na východnom okraji výrobnjej zóny (Nižná Kovačaňa, Na Maguriči).

Navrhované rozšírenie zastavaného územia k 1.1.1990 je v súlade so zákonom č. 237/2000 Z. z. § 139 odst. 8. Plocha navrhovaného zastavaného územia je 679,90 ha.

A.2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Na území Snina boli odborom ÚPaŽP OÚ Snina vydané nasledujúce územné rozhodnutia (ÚR) o ochranných pásmach (OP)

Rozhodnutie o ochrannom pásme pre vodný zdroj prameň PT Klas Rybníky Snina.

PHO 1. stupňa - v rozsahu 10 x 10 m oplotené územie

PHO 2. Stupňa - v rozsahu 210 x 310 m. Pod pramene do vzdialenosti 25 m, proti svahu 285 m, do strán do vzdialenosti 155 m.

Rozhodnutie o ochrannom pásme pre vodné zdroje Snina.

Vodnými zdrojmi pre mesto Snina sú 3 odberné miesta z tokov a 6 zachytených prameňov kat. úz. Hámre

PHO 1. stupňa – podzemné vody a pramene:

prameň č. 1 a 2 Cievka - oplotený v rozsahu 20 x 20 m

prameň č. 3 Barnova Rika - oplotený v rozsahu 25 x 25 m

prameň č. 4 povrchový - oplotený v rozsahu 20 x 20 m

prameň č. 5 Jasničkova škola - oplotený v rozsahu 30 x 20 m

prameň č. 6 Rokycinka - oplotený v rozsahu 25 x 25 m

PHO 2. Stupňa - podzemné vody a pramene:

tvorí územie gravitujúce k pramenným zárezom a pramennej jímke do vzdialenosti 500 metrov nad odberom u všetkých prameňov.

PHO 1. stupňa - povrchové vody - potoky

pre Barnov, Hybkanin a čierny potok zaberá územie o šírke 100 m, t. j. 50 m na každú stranu od koryta potokov v celej dĺžke ich povrchových tokov.

PHO 2. stupňa - povrchové vody - potoky

tvorí plochu 7,8 km² a zahrnuje celé územie, ktoré gravituje k potokom Barnov, Hybkanin a Čierny a ich prítokom

Rozhodnutie o ochrannom pásme pre vodárenskú studňu na sútoku Pčolinky a Pichoňky

PHO 1. stupňa je stanovené oplotením okolo studne o rozmeroch 150 x 150 x 120 x 75 m tesne popri potokoch Pčolinka a Pichoňka.

PHO 2. stupňa je 300 m popri tokoch Pčolinka a Pichoňka smerom východným po štátnu cestu Snina - Pčoliné, smerom západným po okraj záhrad na Jesenského ulici a smerom južným (po toku Pčolinka) 300 m od studne.

Režim hospodárenia v pásmach 2. stupňa všetkých vodných zdrojov je nasledovný:

V území OP 2. stupňa:

- sa poľnohospodárska využiteľná plocha môže kosiť
- nesmie sa pásť dobytok
- pôda sa môže prihnojovať dusíkatými hnojivami v miere do 50 kg N/ha, ale len v čase vegetácie do konca júna
- nesmie sa používať dusíkaté vápno, maštalný hnoj a siláž
- nepripúšťa sa činnosť, ktorej dôsledkom by mohlo dôjsť k znečisteniu vodného zdroja
- je zakázané ťažiť zemné hmoty a vykonávať zásahy, ktorými sa porušuje oživená pôdna vrstva, používať chemické prvky na ochranu rastlín a drevín možno len so súhlasom OHS Humenné
- nie je prípustné zriaďovať odpady a skládky všetkých druhov vrátane skladovania a manipulácie s ropnými látkami
- nesmie sa stanovať, táboriť, parkovať a opravovať motorové vozidlá

PHO hospodárskeho dvora živočíšnej výroby fy Agrifop Stakčín v lokalite Malé Lešne s kapacitou 500 dojníc navrhujeme 500 m od ustajňovacích objektov.

PHO hospodárskeho dvora P. D. Agrifop Stakčín situovaného na k. ú. Belá n/Cirochou o veľkosti 500 m zasahuje plochou 33,3 ha do k. ú. Snina v lokalite Hrb.

PHO miestnych cintorínov jestvujúceho aj navrhovaného (vzhľadom na napojenie priľahlej obytnej zástavby na verejný vodovod) 50 m od oplotenía.

PHO areálu Vihorlat a ostatných výrobných zariadení sústredených vo výrobnej zóne navrhujeme 100 m po obvode areálov. Jeho južnú hranicu upravujeme v trase koryta Cirochy, juhozápadnú v trase štátne cesty I/74 a západnú v koridore ulice k novému cintorínu.

PHO ČOV Snina – 200 m od oplotenía areálu.

PHO ČOV rekr. obl. Sninské Rybníky 25 m od oplotenía areálu.

PHO skládky komunálneho odpadu 500 m od oplotenía areálu skládky.

OP cesty I/74 – 50 m od osi vozovky mimo zastavané územie.

OP cesty II/567 - 25 m od osi vozovky mimo zastavané územie.

OP cesty III/55921 - 20 m od osi vozovky mimo zastavané územie.

OP vodovodného radu Starina – 10 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany.

OP železnice - 60m od osi koľaje resp. 30 m od osi železničnej vlečky.

OP pre verejný vodovod a verejnú kanalizáciu 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obidve strany.

OP elektrických vzdušných vedení - pri napätí 110 kV -15 m, pri napätí 22 kV 10 m od krajného vodiča na obe strany.

OP podzemného káblového 22 kV vedenia -1 m od kábla na každú stranu.

OP vzdušného káblového 22 kV vedenia - 2 m od kábla na každú stranu.

OP trafostanice VN/NN - 10 m od konštrukcie transformovne.

OP pre VTL plynovody do DN 200 - 4 m od osi potrubia na každú stranu.

OP pre NTL a STL plynovody a plynové prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce - 1 m od osi potrubia na každú stranu.

BP (bezpečnostné pásmo) pre STL plynovody a prípojky v nezastavanom území a na voľných priestranstvách – 10 m od osi potrubia na každú stranu

BP pre VTL plynovody do DN 350 – 20 m od osi potrubia na každú stranu

Národná kultúrna pamiatka Kaštieľ v Snine má vyhlásené ochranné pásmo, do ktorého sú zahrnuté nasledujúce parcely: 1376, 1378/1, 1378/2 1378/3, 1378/4, 1378/5, 1379, 1380, 1381, 1382/1, 1382/2 1382/3, 1382/35, 1383, 1384/1, 1384/2, 1384/3, 1384/4, 1384/5, 1384/6, 1384/8, 1385/1, 1385/2, 1385/3, 1385/4, 1385/5, 1385/6, 1385/8, 1385/9, 1385/10, 1385/11, 1385/12, 1385/13, 1385/14, 1385/15 katastrálneho územia Snina.

Na katastrálnom území mesta Snina V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí **prvý stupeň územnej ochrany**.

Pre časť katastrálneho územia patriacu do ChKO Vihorlat (242 ha) platí **2. stupeň ochrany**.

V obidvoch stupňoch je podľa uvedeného zákona na činnosti ním vymedzené potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

Navrhované stavebné uzávery:

Na území Snina boli odborom ÚPaŽP OÚ Snina vydané nasledujúce územné rozhodnutia (ÚR) o stavebných uzáverách:

Rozhodnutie o dočasnej stavebnej uzávere na území vymedzenom zo severnej strane severnou hranicou parciel č. KN 3454/1, 3455/3, 3414/1, 3414/2, k. ú. Snina, z východnej strany východnou hranicou parciel č. KN 3454/1, 3455/1, 3405/3, 3401/5, 3456/5 k. ú. Snina, z južnej strany južnou hranicou parciel č. KN 3456/5, 8060, 3456/6, 3456/2, 3401/3, 3401/2 k. ú. Snina a zo západnej strany západnou hranicou parcely č. KN 8057/1 k. ú. Snina.

Táto stavebná uzávera dočasne zakazuje výstavbu novostavieb, prístavieb a nadstavieb na predmetnom území a bola vyhlásená z dôvodu geologickej nestability tohto územia.

Vzhľadom na požiadavku obstarávateľa - mesto Snina bola táto stavebná uzávera prevzatá aj do návrhu ÚPN-O Snina. Stavebnú uzáveru s cieľom dožitia jestvujúcej zástavby a zmenou funkcie územia v lokalite Sídliisko Komenského medzi ul. Komenského a korytom rieky Cirochy navrhuje ÚPN-O.

A.2.10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA

Obrana štátu

Zariadenia obrany štátu v riešenom území sa nenachádzajú.

V k.ú. obce Valaškovce sa nachádza výcvikový objekt MO SR. Všetky aktivity, ktoré by zasahovali do ochranného pásma tohoto vojenského obvodu je potrebné prerokovať s ministerstvom obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby Košice.

Požiarňa ochrana

Komunikácie v meste vyhovujú pre účely požiarnej ochrany ako prístupové komunikácie a vedú aspoň do vzdialenosti 30 m od stavieb a 50 m od rodinných domov a od vchodov do nich, cez ktoré je počítaný protipožiarňový zásah. Komunikácie majú trvale voľnú šírku najmenej 3,00 m a ich únosnosť na zaťaženie jednou nápravou vozidla je najmenej 80 kN. V rámci návrhu ÚPN-O sú uvažované objekty u ktorých je požadovaná nástupná plocha.

V sídle sa nachádza požiarňa zbrojnica ktorá spĺňa kapacitne požiadavky pre požiarne zabezpečenie riešeného územia v návrhovom období.

V objekte Mestského úradu sa nachádza ohlasovňa požiaru. Ohlásenie požiaru a privolanej jednotky hasičského a záchranného zboru je možné telefónom cez pevnú telefónnu sieť. V meste je mestský rozhlas, ktorý je možné využívať pre vyhlásenie požiarneho poplachu. Pri navrhovanej výstavbe návrh predpokladá dodržiavanie odstupov stavieb podľa platných predpisov PO.

V zastavanom území je verejný vodovod. Na vodovodnom rade sú osadené podzemné hydranty. V nových lokalitách územného plánu je navrhované rozširovať vodovodnú sieť s podzemnými požiarňovými hydrantmi vo vzdialenostiach podľa STN 73 0873/Z4.

Ochrana pred povodňami

Z hľadiska ochrany obytného územia povodňami navrhujeme reguláciu všetkých vodných tokov, ich prietokov zastavaným územím na Q_{100} ročné vody.

Civilná ochrana obyvateľstva

Obytné územie mesta Snina je z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva zatriedené do kategórie IV, v ktorom je potrebné zabezpečiť úkrytie v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne (JÚBS) pre 100 % obyvateľstva.

Za úkryty pre obyvateľov sa doporučujú vhodné podzemné a polozapustené (v menšej miere aj nadzemné) priestory v stavbách BD a RD.

Doporučované úkryty na území mesta navrhujeme rozmiestniť tak, aby do nich spadali v prevažnej miere obyvatelia štyroch až šiestich bytov resp. RD, čomu musia byť prispôsobené aj kapacity úkrytov. Na zriaďovanie úkrytov doporučujeme aj stavby občianskej vybavenosti na navrhovaných plochách. Mesto a stavebný úrad musia vytvoriť priaznivé podmienky pre záujem investorov o umiestnenie týchto funkcií v svojich zariadeniach.

Kapacita 1320 navrhovaných úkrytov o počte 26400 ukrývaných osôb pokrýva predpokladaný nárast počtu obyvateľov do roku 2020, keď v riešení ÚPN-O je uvažované s počtom 25 779 obyvateľov.

Pre zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti v meste je navrhované úkrytie v jestvujúcich odolných úkrytoch (spolu 4 úkryty s celkovou kapacitou 700 ukrývaných osôb) a v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne (spolu 324 úkrytov s celkovou kapacitou 12 825 ukrývaných osôb).

Medzi osobami prevzatými do starostlivosti mesta sú zamestnanci a žiaci ZŠ (4 509 osôb) a MŠ (1 099 osôb).

Na území mesta Snina sa nachádzajú významnejšie výrobné podniky, ktoré sú vhodným zdrojom stavebného materiálu pre spohotovosť JUBS a zároveň aj zdrojom techniky.

Prehľad úkrytia obyvateľstva v meste Snina

Obec	Počet obyv.	Odolné a plynutesné úkryty				OÚ a PÚ spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ	JÚBS spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ
		OÚ		PÚ		Poč.	Kap.				
		Poč.	Kap.	Poč.	Kap.						
Snina	25 779	-	-	-	-	-	-	0	1 320	26 400	100

Prehľad o ukrytí zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v meste

Názov organizácie	Poč. zamestn. v najsilnejšej. smene	Odolné a plynutesné úkryty				OÚ a PÚ spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ	JÚBS spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ
		OÚ		PÚ		Poč.	Kap.		Poč.	Kap.	
		Poč.	Kap.	Poč.	Kap.						
MŠ Dukelských hrdinov	101	-	-	-	-	-	-	0	3	105	100,0
MŠ Čsl. armády	101	-	-	-	-	-	-	0	3	105	100,0
MŠ Kukučínova	182	-	-	-	-	-	-	0	5	185	100,0
MŠ 1. mája	116	-	-	-	-	-	-	0	3	120	100,0
MŠ Palárikova	108	-	-	-	-	-	-	0	3	110	100,0
MŠ Vihorlatská	105	-	-	-	-	-	-	0	3	110	100,0
MŠ Perečinska	134	-	-	-	-	-	-	0	4	135	100,0
MŠ Budovateľská	112	-	-	-	-	-	-	0	3	115	100,0
MŠ Tabla	70	-	-	-	-	-	-	0	2	80	100,0
MŠ Daľkov	70	-	-	-	-	-	-	0	2	80	100,0
ZŠ Komenského	714	-	-	-	-	-	-	0	18	720	100,0
ZŠ Budovateľská	723	-	-	-	-	-	-	0	18	725	100,0
ZŠ 1. mája	605	-	-	-	-	-	-	0	15	610	100,0
ZŠ P. O. Hviezdoslava	773	-	-	-	-	-	-	0	20	780	100,0

Prehľad o ukrytí zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v meste - pokračovanie

Názov organizácie	Poč. zamestn. v najsilnejšej. smene	Odolné a plynotesné úkryty				OÚ a PÚ spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ	JÚBS spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ
		OÚ		PÚ					Poč.	Kap.	
		Poč.	Kap.	Poč.	Kap.	Poč.	Kap.				
ZUŠ Študentská	523	-	-	-	-	-	-	0	13	525	100,0
ZŠ Cyrila a Metoda	579	-	-	-	-	-	-	0	14	580	100,0
ZŠ Študentská	592	-	-	-	-	-	-	0	15	600	100,0
SPŠ Partizánska	566	-	-	-	-	-	-	0	14	570	100,0
ZSS Sládkovičova	701	-	-	-	-	-	-	0	18	705	100,0
Gymnázium	526	-	-	-	-	-	-	0	13	530	100,0
OÚ internátne	176	-	-	-	-	-	-	0	5	180	100,0
Zdravotníctvo	453	1	150	-	-	1	150	31,9	8	320	68,1
Obchodné zariadenia	314	-	-	-	-	-	-	0	8	320	100,0
Verejné stravovanie	124	-	-	-	-	-	-	0	4	130	100,0
Nevýrobné služby	76	-	-	-	-	-	-	0	2	80	100,0
Výrobné služby	37	-	-	-	-	-	-	0	1	40	100,0
Služby - Tabla návrh	115	-	-	-	-	-	-	0	3	120	100,0
Služby - Výrob. zóna - návrh	60	-	-	-	-	-	-	0	2	70	100,0
Správa a riadenie	403	-	-	-	-	-	-	0	10	405	100,0
Vihorlat s. r. o.	600	3	550	-	-	3	550	87,3	2	80	12,7
JAS Elmont s. r. o.	600	-	-	-	-	-	-	0	15	630	100,0
JAS Export s. r. o.	610	-	-	-	-	-	-	0	15	630	100,0
Sukmont a. s.	365	-	-	-	-	-	-	0	10	400	100,0
Stavomont s. r. o.	135	-	-	-	-	-	-	0	4	140	100,0

Prehľad o ukrytí zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v meste – pokračovanie

Názov organizácie	Poč. zamestn. v najsilnejšej. smene	Odolné a plynotesné úkryty				OÚ a PÚ spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ	JÚBS spolu		% zabezp. v OÚ a PÚ
		OÚ		PÚ		Poč.	Kap.		Poč.	Kap.	
		Poč.	Kap.	Poč.	Kap.						
Herkules s. r. o.	60	-	-	-	-	-	-	0	2	65	100,0
R.J.R. s. r. o.	30	-	-	-	-	-	-	0	1	35	100,0
Merga-Sukmont a. s.	28	-	-	-	-	-	-	0	1	30	100,0
Astec s. r. o.	27	-	-	-	-	-	-	0	1	30	100,0
Becky a. s.	350	-	-	-	-	-	-	0	9	360	100,0
Obalex s. r. o.	81	-	-	-	-	-	-	0	2	85	100,0
Bander s. r. o.	34	-	-	-	-	-	-	0	1	40	100,0
Tatrales s. r. o.	120	-	-	-	-	-	-	0	3	125	100,0
Ekoplast s. r. o.	33	-	-	-	-	-	-	0	14	40	100,0
Obchodné zariadenia	314	-	-	-	-	-	-	0	8	320	100,0
Verejno-prospešné služby	134	-	-	-	-	-	-	0	4	140	100,0
Žeriavy a dráhy	38	-	-	-	-	-	-	0	1	40	100,0
Alco Slovakia a. s.	41	-	-	-	-	-	-	0	1	45	100,0
Likod a. s.	25	-	-	-	-	-	-	0	1	30	100,0
Agrifop a. s.	33	-	-	-	-	-	-	0	1	35	100,0
Priem. areál -Výrob. z. návrh	550	-	-	-	-	-	-	0	15	590	200,0
Spolu	13 053	4	700	-	-	4	700	5,21	322	12 825	94,79

A.2.11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí územie k. ú. Snina do oblasti Nízke Beskydy, celku Beskydské predhorie, podcelku Humenské podolie.

Povrch územia je pomerne členitý s častým výskytom svahových deformácií - zosuvov prevažne plošných a erózných rýh. Zosuvy sú z hľadiska aktivity hodnotené ako potenciálne lokálne aktivizované antropogénnou činnosťou.

Sídlo Snina leží na styku Nízkych Beskýd a Vihorlatu v doline riek Cirocha a Pčolinka, ktorá je zvieraná zo severnej strany intravilánu strmými svahmi Ondavskej vrchoviny a z juhu svahmi predhoria Vihorlat. Táto morfológia terénu silne ovplyvňuje pôdorysný tvar sídla, smer a možnosti jeho ďalšej priestorovej expanzie.

Stred mesta leží v nadmorskej výške 220 m n. m. Povrch chotára je v strednej časti rovinnatý, v severnej mierne zvláňaný, v južnej výrazne členitý s výškami nad 900 m n. m. Nadmorská výška na katastrálnom území sa pohybuje od 199 do 1005 m nad morom.

Geológia

Povrch chotára Snina tvoria Flyšové horniny (pieskovce, zlepenec, ílovce), sopečné horniny (andezity, tufity) a štvrtohorné náplavy, svahové a sprašové hliny.

Hydroológia

Z hydrologického hľadiska riešené územie mesta Snina patrí do hlavného povodia Bodrogu, jeho základného povodia Laborca.

Územie katastra odvodňuje rieka *Cirocha*, ktorá je ľavostranným prítokom rieky *Laborec*, do ktorej vteká na území mesta Humenné. Na území mesta Snina rieka *Cirocha* priberá rieku *Pčolinka*, väčšie potoky *Dalkovský* a *Tarnovský* a niekoľko menších potokov. Riečka *Pčolinka* priberá v k. ú. Snina dva väčšie potoky- *Pichoňku* a *Dúbravský potok* a niekoľko menších miestnych potokov.

Hlavné zberné oblasti týchto tokov ležia z časti mimo katastra mesta Snina. Malé potoky odvodňujú miestne územia v rámci katastra.

Okrem úseku prechodu intravilánom sídla, (v ktorom je regulovaná) tečie rieka *Cirocha* prirodzeným korytom s brehovou vegetáciou. Prirodzený charakter koryta ma aj riečka *Pčolinka* a ostatné miestne potoky.

Hydrogeológia

Fyzikálnochemický rozbor podzemných vôd:

Mineralizácia 244

Z fyzikálneho hľadiska je voda stredne mineralizovaná, dosť tvrdá až tvrdá. Z chemického hľadiska je voda typu vápenato-horečnato-hydrogén-uhlíčitanevého. Voda má zvýšený obsah železa a niekde aj mangánu. Taktiež vykazuje zvýšený obsah CO₂ agresívneho na betóny a železo. Mineralizačná nedosýtenosť vody môže spôsobovať rozpúšťanie betónových konštrukcií.

Na základe STN 03 8375 sa voda hodnotí ako zvýšene agresívna (III) na železné konštrukcie a slabo agresívna na betónové konštrukcie.

Ustálená hladina podzemnej vody v území sa vyskytuje v rozmedzí od 0,65 m p. t. do 6,61 m p. t.

Klimatológia

Teploty

Zaujímavé územie mesta Snina patrí do horsko-pevninskej klimatickej oblasti mierne teplej, okrsok mierne teplý, vlhký, vrchovinový. Podľa mapy klimaticko-geografických typov jedná sa o typ horskej klímy, subtyp teplá s malou inverziou vlhka až veľmi. Priemerná januárová teplota je -3,6 °C.

Priemerná ročná teplota je 8,3 °C. Ročný úhrn zrážok je 688 - 714 mm.

V podnebí územia je výrazne badať vplyv vzrastajúcej kontinentality, ktorú charakterizujú horúce letá a výdatnejšie zrážky v letnom období.

Najnižšia vonkajšia teplota -18 °C.

Stredná denná teplota v najchladnejšom mesiaci (január) -4 °C.

Počet vykurovacích dní 231.

Stredná vonkajšia teplota vo vykurovacom období 3,3 °C.

Dlhodobý mesačný priemer teplôt v dotknutom území v °C

Mesiac rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
1931-1980	-3,9	-1,6	2,9	9,0	13,9	17,1	18,7	17,9	13,9	8,6	4,0	-0,8	8,3
1951-1980	-3,5	-1,3	3,0	8,9	13,6	17,2	18,5	17,7	13,7	8,6	4,1	-0,7	8,3
1961-1990	-3,6	-1,1	3,3	9,2	14,0	17,0	18,3	17,5	13,7	8,7	3,7	-1,3	8,3

Rozdiel v teplote medzi najteplejším a najchladnejším mesiacom za obdobie r. 1931 - 1980 je 22,6 °C. Pozoruhodné sú tiež pomerne dlhotrvajúce zimy a pomerne krátke vegetačné obdobie. Počet dní s teplotou 0 °C a nižšou je 89 dní a s teplotou 10 °C a viac je 178 dní.

Zrážky:

Mesiac rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
1931-1980	36	36	37	44	65	87	91	82	54	56	51	49	688
1961-1990	35	34	42	55	67	94	91	78	62	50	52	54	714

Údaje za roky 1961-1990 boli merané na klimatickej stanici Kamenica n/Cirochou.

Pomerne vysoký ročný úhrn zrážok je vyvolaný blízkosťou hôr. Veľký podiel na tom majú letné zrážky, avšak dostatočné množstvo vlhky je zaznamenávané aj v zimných mesiacoch.

Veternosť:

Možno povedať, že údolie Cirochy je uzavreté a okolitým horským masívom chránené pred náhlymi poveternostnými zmenami, čomu zodpovedá aj percentuálne vysoké zastúpenie bezvetria.

Výskyt vetrov v priestore sídla je s prevládajúcou zložkou severojužnou a juhosevernou. Podľa meraní SHMÚ Košice na dotknutom území je percentuálne vyjadrená početnosť vetrov z jednotlivých smerov nasledovná.

Bezvetrie 54 %, východný vietor 1 %, juhovýchodný vietor 4 %, južný vietor 15 %, juhozápadný vietor 3 %, západný vietor 4 %, severozápadný vietor 4 %, severný vietor 11 % a severovýchodný vietor 4 %.

Vysoký výskyt bezvetria a inverzné stavy sú nepriaznivým javom klimatických pomerov územia.

Krajinná ekológia a krajinná štruktúra

V minulosti pokrývali územie Sniny takmer súvislé lesy. Pozdĺž toku Cirochy sa vyskytovali **lužné lesy**, ktorých zostatkom sú brehové porasty s *vrbou bielou*, *jaseňom štíhlym*, *jelšou lepkavou*, *brestom hrabolistým* a *čremchou strapcovitou* v nezregulovanej časti Cirochy v lokalite Tabla. Na prítokoch Cirochy - Pčolinke a Pichoňke už prevládajú spoločenstvá **lužných jelšín**. Pekné zvyšky jelšín so vzácnym *perovníkom pštrosím* sa nachádzajú na prítokoch Cirochy v oblasti Maguriče.

Na svahoch obklopujúcich mesto sa nachádzajú komplexy **dubovo hrabových lesov** s menším zastúpením *jaseňa*, *javora mliečneho* a *javora poľného*, v podraze so vzácnym *drieňom obyčajným*.

Z **bilín** týchto spoločenstiev si zaslúži pozornosť *pečeňovník trojlaločný*, *razivka smradľavá* a mimoriadne vzácny východokarpatský druh *čemerica purpurová*.

Izolovanú lokalitu s výskytom spoločenstiev **dubových xerothermných lesov** tvoria svahy nad cintorínom pod vrchom Patria. V týchto lesoch rastie vzácna *prilbica jedhojová*.

Na severných svahoch Vihorlatských vrchov, v južnej časti k. ú. prevládajú spoločenstvá *kvetnatých bukových lesov* s charakteristickými bilinami ako *zubačka cibul'konosná*, *zubačka žliazkatá*, *lipkavec marinkový*, *paprad' samčia* a trávami ako *kostrava horská*.

V tejto južnej časti katastra prevažne na skalnatých svahoch a hrebeňoch sa vyskytujú spoločenstvá *bukových kyslomilných lesov*, v ktorých rastie vzácny *machorast bielomach sivý*.

Z nelesných spoločenstiev v okolí Sniny majú najväčší význam rašeliniská Postavka, Hypkania a Ďurova mláka. Zo vzácných druhov rastlín tu rastú mäsožravá *rosička okrúhlostá*, *plavúneec zaplavovaný*, *starček potočný*, a *vachta trojlístá*.

Pozostatky najrozsiahlejších komplexov *pasienkových spoločenstiev* sa nachádzajú v dolinách Daľkovského potoka, Dúbravského potoka, Malého a Veľkého Lišného a pod Stambočskou úbočou.

Vlhkomilné lúky sa dodnes zachovali predovšetkým pozdĺž Pichoňky.

V podvrcholových a vrcholových častiach Vihorlatu sa vyskytujú spoločenstvá *lipovo-javorových lesov*.

Aj z hľadiska fauny je územie Sniny veľmi bohaté. Veľké druhové bohatstvo súvisí s výskytom rozsiahlych lesov na okolí, z ktorých niektoré majú pralesovitý charakter. Veľký a unikátny výskyt je zastúpený hlavne druhmi bezstavovcov, z rýb je to mihul'a potiská, pstruh potočný, čereb'a obyčajná, jalec hlavatý, hrúz obyčajný, z obojživelníkov sú to salamandra škvrnitá, mlok vrchovský, mlok veľký, mlok karpatský, ropucha zelená, skokan zelený, rosnička zelená, z hadov sú to užovka obyčajná, vretenica obyčajná, užovka stromová, užovka hladká, užovka frkaná. Z vtákov sú najvzácnejšie *sokol sťahovavý*, *výr skalný*, *bocian čierny*, *sova dlhochvostá*, *tesár čierny*, a mimoriadne vzácna *haja červená*. Zaujímavou skupinou sú netopiere prebývajúce v opustených štôľach pod Sninským kameňom. V rašeliniskách nad Sninou sa vyskytuje vzácny glaciálny relikt *hraboš močiarny*.

Osobitnú pozornosť si zasluhujú veľké mäsožravce. V lesoch pod Sninským kameňom sa potvrdil občasný výskyt *medveďa hnedého*. Stálym obyvateľom okolitých lesov je *vlk dravý*, *rys ostrovid*, a *mačka divá*. K pomerne vzácnym druhom patrí *jazvec obyčajný*. Bežnou zverou v tunajších lesoch je raticová zver. Vo Vihorlate žije *jelen* a *daniel*.

Ochrana prírody a USES

Katastrálne územie mesta Sniny podľa analýzy súčasnej krajinskej štruktúry je charakteristické pomerne vysokým podielom lesnej pôdy.

Miera ekologickej stability k. ú. mesta Snina bola pre potreby ÚPN konkrétne zhodnotená na základe koeficientu ekologickej stability (KES)

Chránené časti prírody

Na katastrálnom území mesta Snina v zmysle zákona NR SR č.543/202 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí prvý stupeň ochrany, len pre časť k. ú. patriacu do ChKO Vihorlat (242 ha) platí 2. stupeň ochrany.

V oboch stupňoch je podľa uvedeného zákona na činnosti ním vymedzené potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Ostatné uvedené chránené časti krajiny sa síce nachádzajú v záujmovom území mesta Snina mimo jeho katastrálneho územia, avšak bezprostredne naň naväzujú.

Chránená krajinná oblasť Vihorlat. Južná časť katastrálneho územia Snina zabíha plochou 242 ha do územia chránenej krajinskej oblasti (CHKO) VIHORLAT, ktorá bola vyhlásená na ochranu sopečného pohoria Vihorlat v roku 1973. Rozkladá sa na ploche 17 485,2428 ha. Zaujímavosťou tohto územia sú aj vihorlatské jazerá, z ktorých najväčšie je Veľké Vihorlatské jazero nazývané Morské oko, patriace medzi najkrajšie prírodné jazerá na Slovensku. Spolu s vrcholom Sninského kameňa tvorí dominantu CHKO Vihorlat. Súčasťou územia je náučný chodník Morské oko - Sninský kameň - Sninské rybníky. CHKO Vihorlat nemá stanovené ochranné pásmo.

Územia navrhované na zaradenie do sústavy EU – NATURA 2000.

MŽP SR výnosom č. 3/2004 – 5.1 vydalo Národný zoznam Chránených vtačích území (CHVU) a Území európskeho významu (UEV) za účelom ich zaradenia do sústavy chránených území členských krajín EU – NATURA 2000.

Z území nachádzajúcich sa v uvedenom zozname zasahujú do katastrálneho územia mesta Snina nasledujúce.

Lesný masív v lokalite Brusne, Dzedovo, Vinica v severozápadnej časti k.ú. je súčasťou **CHVÚ Laborecká vrchovina**
Lesný masív v lokalite Maguriča vo východnej časti k.ú. je súčasťou **CHVÚ Bukovské vrchy**

Časť k.ú. patriaca do CHKO Vihorlat patrí do **CHVÚ Vihorlat** a zároveň aj do **ÚEV Morské oko**

Genofondové lokality

Lokalita Brusne, Dzedovo Vinica - lesné porasty ktoré sú súčasťou regionálneho biokoridoru predstavujú významné refúgium pre 60 pôvodných chránených druhov vtákov národného významu a 18 druhov európskeho významu.

Lokalita Škuratkovo – xerothermné lúky na hranici lesa sú významnými výskytovými lokalitami plazov národného a európskeho významu (Mortis religiose, Elephe Longissimo, Corerella austriaca, Lacerta agilis, a iní).

Aluvium Cirochy – je tu hniezdisko a výskyt vtákov národného i európskeho významu (Alcedo atthi, Crex crex, Actitis hypoleucos, Calidris Alpina, Anab acuta, a i.).

Lokalita Na harbiku pri Cerepani – vyskytuje sa tu národne významný druh Diphasiastrum complanatum (Plávník sploštený).

Lokalita Hradisko – je súčasťou miestneho biocentra. Vyskytuje sa tu Waldsteinia kuklíkova (Waldsteinia geoides).

Lokalita Mlynisko – je súčasťou miestneho biocentra. Vyskytujú sa tu rybníkové a mokraďové spoločenstvá.

Lokalita Tichá - Bystrá – je súčasťou miestneho biokorydoru. Vyskytuje sa tu spoločenstvo jelše sivej s perovníkom pštrosím (Mattencia struthiopteris).

Územný priemet ekologickej stability územia

V rámci podkladov pre územné plánovanie ochrany prírody a krajiny je spracovaný USES na úrovni Regiónu (R-USES).

Spracovaný R-USES vytypoval v k. ú. Snina nasledujúce základné prvky ekologickej stability, nadregionálneho a regionálneho významu:

Nadregionálny biokoridor Vihorlat - Poloniny – zasahuje do k. ú. Snina územím CHKO Vihorlat. Tento biokoridor priestorovo spája dva geomorfologicky odlišné celky a vytvára tak most medzi Západokarpatskou a Východokarpatskou biotou

Regionálny biokoridor Cirochy a Pčolinky tvorený telesami riek a ich obojstranným brehovým porastom. Ekosystémy porastu tvoria spoločenstvá lužných lesov nížinných (*Ulmion*), s výskytom dominantnej *Salix Alba* a *Alnus incana*. Biokoridor je významný predovšetkým po zoologickej stránke ako ťahová cesta vtákov s výskytom viacerých druhov rýb.

Regionálne biocentrum Brusné, Dzedovo a Vinica – tvoria ho viaceré lesné spoločenstvá s dominujúcimi dubovo-karpatskými lesmi (*Carici pilosae-Carpinetum*). Mimoriadnu pozornosť a ochranu si tu zaslúhuje spoločenstvo dubových subxerothermofilných lesov (*Quercion pubescenti-petraeae*), s výskytom mnohých teplomilných druhov rastlín. Biocentrum je zároveň významným hniezdiskom chránených a ohrozených druhov vtákov.

Regionálne biocentrum Maguriča - tvoria ho viaceré lesné spoločenstvá dubovo karpatských lesov (*Carici pilosae-Carpinetum*) a bukových kvetnatých lesov podhorských (*Eu-Fagenion p. p. min.*). Územie je významným hniezdiskom dravých vtákov a sov.

Regionálne biocentrum Brúsný potok - Markov - zasahuje malou časťou do južného cípu k. ú. Snina. Tvorí enklávu starého bukového porastu s významnou avifaunou - bocian čierny (*Ciconia nigra*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), výskyt užovky stromovej.

Kostru miestneho USES tvoria okrem uvedených prvkov regionálneho významu aj nasledujúce prvky:

Miestne biocentrum – rybník Mlynisko - umelo vytvorený rybník na chov rýb. Významný z hľadiska rozmnožovania vtákov a obojživelníkov.

Miestne biocentrum - Veľký rybník - najväčšia vodná plocha v rekreačnej oblasti Sninské Rybníky. V jarnom období predstavuje významnú lokalitu pre rozmnožovanie chránených druhov obojživelníkov.

Miestny biokoridor - Tretia Jaruha - menší potôčik s veľmi dobre vyvinutými brehovými porastami a s dobrou stromovou i krovitou zeleňou a zarastennými stržami vybiehajúcimi do potôčika, vzácne druhy živočíchov, ktoré sa tu vyskytujú sú *Asio otus*, *Crex crex*.

Miestne biocentrum - Park - pozostatky historického parku vo voľno krajinárskom štýle s výskytom viacerých domácich a cudzokrajných drevín, pôvodných lúčnych biocenóz a zvyšku rybníka.

Miestny biokoridor - potok Bystrá - vodný tok s vyvinutým brehovým porastom s dominantnou jelšou (*Alnus incana*, *A glutinosa*). Významný z hľadiska výskytu vzácných druhov rýb a vtákov.

Miestny biokoridor - Tichá -Giglovo - vodný tok s vyvinutým brehovým porastom s dominantnou jelšou (*Alnus incana*, *A glutinosa*) a príľahlými dubovo-karpatskými lesmi (*Carici pilosae-Carpinetum*) na svahoch Giglova. Významný z hľadiska výskytu vzácných druhov machorastov, papradí a vyšších rastlín.

Miestne biocentrum – Hradisko - náhradné lesné spoločenstvá hrabín (*Carici pilosae-Carpinetum aegopodietosum*) s výskytom vzácných druhov rastlín.

Miestne biocentrum – Viničná hora – bukové lesy vápnomilné, dubové subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy s výskytom vzácných druhov rastlín. Komplex tohoto biotopu vytvára miestny cintorín a ovocný sad s lúčkami a krovinatým okrajom lesa. Cintorín je aj zimoviskom plazov (*Elaphe longissima*).

Tento systém ekologickej stability územia dopĺňujeme v ÚPN-O o ďalšie navrhované prvky ktorými sú:

navrhované miestne biokoridory - všetkých ostatných miestnych tokov vrátane ich príľahlých koridorov so sprievodnou vegetáciou. Ide o potoky **Staňov potok, Dal'kovský potok, Malý Tarnovský potok, Veľký Tarnovský potok, Dúbravský potok, Ratkovský potok, Pichoňka**, a ostatné bezmenné potoky.

Pre zvýšenie úžitkovej hodnoty a funkčnosti týchto plôch navrhujeme ich obmedzenú úpravu zameranú predovšetkým na stabilizáciu korýt a zabránenie ich erózie spojenú s revitalizáciou pobrežných a brehových plôch pôvodnými biotopmi v duchu krajinárskeho úprav.

navrhované miestne biocentra – plocha jestvujúcej zelene **parku pri Vihorlate**, plocha jestvujúcej zelene **parku na ul.1.Mája**, plocha zelene navrhovaného **nového cintorína**.

Zeleň zastavaného územia

Pri navrhovaní potrieb plôch zelene v zastavanom území sídla vychádzame z urbanistických ukazovateľov uvádzaných v publikácii Zásady a pravidlá územného plánovania, ktorú vydal Výskumný ústav výstavby a architektúry v Brne r. 1984.

Menované ukazovatele stanovujú rozsah plôch zelene v sídlach na **50 – 75 m²/obyvateľa** z čoho plochy verejnej zelene majú tvoriť minimálne **8-12m²/obyvateľa**

Uvedené rozmedzie je dané kvalitou krajinného prostredia, ktoré sídlo obklopuje v okruhu dostupnosti do 30 min. od okraja intravilánu.

Tento vzťah dokumentuje nasledujúca tabuľka

Hodnota zelene prírodného zázemia	Plocha prírodného zázemia m ² /obyv.	Potreba plôch zelene v intraviláne m ² /obyv.
veľmi dobré	viac než 350	50
veľmi dobré	300-350	52
veľmi dobré	250-300	54
nevyhovujúce	bez prírodného zázemia	75

Do bilancii prírodného prostredia sídla spadá územie, ktoré je v dostupnosti max. 30 minút od okraja intravilánu (čo je v prípade Sniny minimálne celý Sninský kataster).

Územie mesta Snina je obklopené kvalitným krajinným prostredím s vysokým percentom lesných plôch v priamom dotyku so zastavaným územím pričom jeho plochy poľnohospodárskej pôdy sú prevažne zastúpené plochami trvalých trávnych porastov čo je patrné aj z nasledujúcej bilancie uvádzanej v ÚPN-O - príloha PPF.

lesné plochy	1810,3023 ha
trvalé trávne porasty	980,2103 ha
ostatné plochy (nehospodárska zeleň)	166,6354 ha

spolu	2957,1480 ha

Prepočet plochy kvalitného prírodného prostredia v extraviláne.....1 147,1 m²/obyvateľa.

Uvedenej ploche krajinného prostredia adekvátne prislúchajú požiadavky na plochu mestskej zelene sídla min.50m²/obyv.

Na základe Urbanistickej ekonomie plôch v rámci navrhovaného zastavaného územia mesta, ktorá bola vykonaná plošným meraním na digitálne spracovanej pozemkovej mape boli namerané a bilancované nasledujúce výmery zelene. Uvedené plochy sú zdokumentované v tabuľkovej časti ÚPN-O Snina Tab. č. 9 a 10.

Druh zelene	stav ha	návrh ha	spolu ha	podiel m2/obyv.
Verejná zeleň väčších parkovo upravených plôch	16,9	úbytok 1,29*	15,61	6,02
Ostatná verejná zeleň (mimo zelene obyt.súborov)	14,72	15,05	29,77	11,55
Zeleň cintorínov**	2,35	1,74	4,09	1,59
Hospodárska zeleň***	76,3	úbytok 29,23	47,07	17,93
Zeleň celkom	112,62	úbytok 12,0	100,62	37,09

Poznámka:

* uvedený úbytok zelene tvorí navrhovaný záber parkovej zelene pred závodom Vihorlat.

** podľa ukazovateľov sa uvažuje s plochou zelene 50% z celkovej plochy cintorína

*** hospodárska zeleň je zeleň záhrad pri stavebných pozemkoch IBV. Uvedený úbytok je spôsobený záberom pre navrhovanú výstavbu IBV.

Do uvedených plôch zelene nie je zarátaná plocha **zelene obytných súborov**, (plochy sú bilancované ako plochy obytnej zástavby) ktorá má podľa urbanistických ukazovateľov tvoriť minimálne 14 m2/obyvateľa.

Ak zoberieme v úvahu iba súbory HBV v ktorých je 18 910 obyv. Spolu je to teoreticky minimálne 264 740m2 zelene, po prerátaní na celkový počet obyvateľov mesta je to **10,27m2/obyv.**

Teoreticky teda vychádza v meste Snina podľa tejto bilancie $10,27 + 37,09 = 47,36$ **m2 mestskej zelene na obyvateľa.**

Táto hodnota sa približuje doporučovanej minimálnej hodnote 50,0m2/ obyv. a to aj napriek tomu že do bilancie neboli zarátané plochy zelene na pozemkoch zariadení obč. vybavenosti(školy, nemocnica, kultúrne a športové zariadenia) ani areálová zeleň výrobných hospodárskych areálov, ktorá by teoreticky mala tvoriť aspoň 20% ich plôch. Pri zarátaní uvedených plôch zelene môžeme predpokladať dosiahnutie doporučenej minimálnej hodnoty.

Tabuľkovo požadovaná veľkosť plôch verejnej zelene (8 - 12m2/obyvateľa) je v sídle bohato prekročená hodnotou 17,57 m2/obyvateľa.

Koncepcia základného systému zelene:

Systém zelene mesta Snina budú tvoriť nasledujúce prvky

- verejná zeleň. Patrí sem zeleň mestských parkov, námestí, uličné stromoradia a sprievodná zeleň vodných tokov. Smerná potreba tohoto druhu zelene je min.14 m2/obyv., čo je celková predpokladaná potreba do r. 2020 cca 36,09 ha

Základnými prvkami verejnej zelene mesta Snina sú zeleň parku pred závodom Vihorlat, zeleň parku kaštieľa, zeleň parku na ul. 1.Mája, koridory pobrežnej zelene Cirochy, Pčolinky a ostatných potokov v území intravilánu. Uvedené plochy zelene dopĺňa sprievodná zeleň ulíc.

- zeleň obytných súborov (vnútrobloková zeleň, zeleň parkov obytných súborov a zeleň záhrad IBV. Je to predovšetkým zeleň obytných súborov HBV(sídlisko I, II, Komenského, Mier, Centrum), zeleň súborov IBV (Bramhora, Tabla, Majer, Brehy, Daľkov).) Pri navrhovaní nových a údržbe existujúcich obytných súboroch doporučujeme zabezpečiť jej plochy v min. rozsahu 14 m2/obyv. Plocha vnútroblokovej zelene v HBV má dosahovať až 50% plochy celého bloku.

- zeleň VOV (zeleň škôl, športových, kultúrnych a zdravotníckych zariadení a zeleň zariadení špecifickej OV) - je potrebné zabezpečiť jej plochy min. 6 m2/obyv v rámci plôch navrhovaných na uvedenú funkciu.

- ostatná zeleň (zeleň cintorínov, izolačná a ochranná zeleň, areálová zeleň). Do tohoto druhu zelene patrí zeleň existujúceho aj navrhovaného cintorína a zeleň na pozemkoch všetkých hospodárskych areálov (sídlisko II, výrobná zóna). Je potrebné zabezpečiť jej celkovú plochu v hodnote min. 22 m2/obyv. z čoho vychádza celková predpokladaná potreba do r. 2020 cca 56,7 ha. Zeleň cintorínov by mala tvoriť cca 50% plochy cintorínov.

Základné zásady ktoré je potrebné uplatňovať pri tvorbe a starostlivosti o zeleň v zastavanom území:

- ako nedeliteľnú súčasť obytných súborov plánovať parkovú zeleň slúžiacu každodennej rekreácii
- rešpektovať a v maximálnej miere využívať všetku dochovanú zeleň a ostatné prírodné prvky a plochy
- uvoľňovať pobrežné pásma vodných tokov od dožívajúcich objektov, skladov a technických sietí všetkých druhov
- neposilňovať zástavbu v týchto pobrežných pásmach ale naopak smerovať k ich postupnému uvoľňovaniu
- dodržiavať princíp vzájomnej prepojenosti zelených plôch navzájom
- zabezpečovať prístupnosť a rekreačnú využiteľnosť krajiny prímestskej oblasti

Výsadbu zelene na všetkých plochách je potrebné prevádzkať podľa vopred spracovaných projektov sadových úprav. V súvislosti s tým navrhujeme :

- aby mesto malo spracovaný generel zelene vychádzajúci z návrhu ÚPN-O, ktorý bude slúžiť ako podklad pre vypracovávanie projektov sadových úprav jednotlivých verejných plôch zelene a ich údržby.
- aby súčasťou každého projektu stavby bol projekt sadových úprav, ktorého realizácia bude súčasťou kolaudácie stavby
- aby mesto zabezpečilo realizáciu funkčnej areálovej zelene aj u jestvujúcich hospodárskych areálov v rozsahu min. 20% z plochy areálu.

Napriek vysokej kvalite okolitého prírodného prostredia extravilánu sídla má zeleň jeho zastavaného územia nezastupiteľnú úlohu v tvorbe jeho mikroklimy, estetickej kvality a vytváraní podmienok pre dennú rekreáciu obyvateľstva. Preto je dôležité aby uvedené navrhované plochy bilancované ako plochy zelene, ktoré tvoria minimálne doporučené hodnoty, boli skutočne plne využité a uspôsobené pre plnenie tejto funkcie.

Plochy náhradnej výsadby

Pre realizáciu náhradnej výstavby budú slúžiť plochy ktoré návrh ÚPN-O určuje na funkciu zelene. Sú to predovšetkým nasledujúce plochy:

- navrhovaná plocha pásu izolačnej zelene v lokalite Dúbrava medzi cestou II/567 a navrhovanou HBV
- navrhovaná plocha izolačnej zelene v lokalite Dzelnica medzi cestou II/567 a navrhovanou HBV
- plocha parku kaštieľa v časti pri Ciroche –
- navrhovaná líniová zeleň pozdĺž ciest II/567, III/55921, poľnej cesty na Zemplínske Hámre
- navrhované plochy zelene pozdĺž severnej strany cesty I/74 v časti výrobná zóna
- pásy pobrežnej zelene o šírke 10m pozdĺž oboch strán rieky Cirochy v lokalite Nižná Kovačaňa, ul.Štúrova a Tabla.
- pásy pobrežnej zelene o šírke min. 6m pozdĺž oboch strán rieky Pčolinka v lokalite Sídliisko I.
- pobrežná zeleň tokov Staňov potok, Rovný potok, Pichoňka, Dúbravský potok – po úprave ich korýt
- plocha nového cintorína
- navrhovaný pás izolačnej zelene v lok. Daľkov medzi navrhovanými súbormi IBV a poľnohospodárskou pôdou
- navrhovaný pás izolačnej zelene pozdĺž železnice medzi ulicami Strojárskou a Staničnou

A.2.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1. NÁVRH ZÁKLADNÉHO DOPRAVNÉHO SYSTÉMU MESTA

Snina leží na trase základného cestného ťahu cesty I/74 Prešov Ubl'a. V intraviláne sídla sa na túto cestu napájajú cesty II/567 v smere Snina - Medzilaborce a III/55921 v smere Snina - Pichné. Uvedené komunikácie dopravne napájajú riešené územia na celoštátnu komunikačnú sieť. V úsekoch prechodu zastavaným územím sú prvkami miestneho komunikačného systému a tvoria kostru dopravného systému mesta.

Na uvedenú dopravnú kostru mesta sa napájajú hlavné miestne obslužné komunikácie tvoriace kompozičné a komunikačné osi jednotlivých obytných obvodov a sprístupňujúce ich koncentrovanú mestskú zástavbu. Na Sídľiskách I, II a Centrum je to ul. Študentská. V lokalite Tabla je to ulica Podhorská, v lokalite Daľkov ul. kpt. Nálepku a v lokalite Brehy ul. Sládkovičova. Uvedené ulice tvoria nosnú kostru jednotlivých obytných obvodov a spolu vytvárajú spojitý nosný komunikačný systém celého mesta.

Hlavným nosným prvkom tohto dopravného systému je cesta I/74 tvoriaca os urbanistickej štruktúry mesta.

Uvedený dopravný systém je územne a funkčne vyhovujúci a preto ho návrh bezo zmien preberá. Z neho sprístupňuje aj navrhované lokality novej zástavby.

V lokalite jej napojenia cesty I/74 na ul. 1. Mája na žiadosť obstarávateľa navrhujeme kruhový objazd za účelom dopravného vyriešenia jestvujúcej neprehľadnej križovatky.

Na zlepšenie dopravného prepojenia územia sídla navrhujeme 2 nové mosty – cez Pčolinku v mieste prepojenia ul. 1. Mája na ul. Podhorskú a cez Cirochu na prepojenie ul. Svätoplukovej na cestu I/74 v mieste súčasnej lávky. Pre odľahčenie ulice Partizánska v území centrálnej mestskej zóny navrhujeme dopravné prepojenie ulice Staničnej na ulicu Študentskú pozdĺž železničnej trate.

Navrhovaným obchvatom sídla rýchlostnou komunikáciou dopravne odľahčuje obytné územie v koridore cesty I/74 v úseku intravilánu.

Trasa preložky rýchlostnej komunikácie je prevzatá zo štúdie „I/18 a I/74 Prešov – Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou“, ktorú spracoval Dopravoprojekt a. s. Bratislava, stredisko Prešov.

Navrhovaným obchvatom sídla rýchlostnou komunikáciou dopravne odľahčuje obytné územie v koridore cesty I/74 v úseku intravilánu.

Trasa preložky rýchlostnej komunikácie je prevzatá zo štúdie „I/18 a I/74 Prešov – Ubl'a - štátna hranica s Ukrajinou“, ktorú spracoval Dopravoprojekt a. s. Bratislava, stredisko Prešov.

Napojenie tejto komunikácie na cestu I/74 je navrhnuté mimoúrovňové v mieste ich vzájomného kríženia v katastri obce Belá nad Cirochou

V rámci riešenia ÚPN-O navrhujeme ďalšie mimoúrovňové napojenie tejto komunikácie na miestny komunikačný systém v mieste jej kríženia s miestnou cestou na Sninské rybníky. Uvedené napojenie poskytne mestu nasledujúce výhody:

- umožní dopravné napojenie rekreačného územia Sninské Rybníky na územie regiónu mimo zastavané územie Sniny
- umožní dopravné napojenie Výrobnej zóny mesta mimo jeho obytné územia
- umožní dopravné napojenie zo smeru Humenné - Ubl'a na cesty II/567 a III/55921 mimo centrum mesta

Funkčné členenie a kategorizácia ciest a železničných tratí

Rýchlostnú komunikáciu Prešov-Ubl'a navrhujeme realizovať v kategórii R 11,5/80-100 s možnosťou rozšírenia na kategóriu R 22,5/80-100

V rámci riešenia ÚPN-O navrhujeme ďalšie mimoúrovňové napojenie tejto komunikácie na miestny komunikačný systém v mieste jej kríženia s miestnou cestou na Sninské rybníky. Uvedené napojenie poskytne mestu nasledujúce výhody:

- umožní dopravné napojenie rekreačného územia Sninské Rybníky na územie regiónu mimo zastavané územie Sniny
- umožní dopravné napojenie Výrobnej zóny mimo obytné územia mesta
- umožní dopravné napojenie zo smeru Humenné - Ubl'a na cesty II/567 a III/55921 mimo centrum sídla

Funkčné členenie a kategorizácia ciest a železničných tratí

Cestu I/74 navrhujeme rekonštruovať v zastavanom území na kategóriu MZ 14/60 vo funkčnej triede B1 a mimo zastavaného územia na kategóriu C 11,5/80.

Cestu II/567 navrhujeme rekonštruovať v zastavanom území na kategóriu MZ 8,5/50 vo funkčnej triede B2 a mimo zastavaného územia na kategóriu C 9,5/70.

Cestu III/55921 navrhujeme rekonštruovať v zastavanom území na kategóriu MZ 8/50 resp. MOK 7,5/40 vo funkčnej triede B3 a mimo zastavaného územia na kategóriu C 7,5/70.

Uvedené komunikácie sa musia šírkoivo upraviť tak, aby reálne zodpovedali uvedeným kategóriám. Rovnako je potrebné smerovo upraviť aj križovatku v mieste napojenia cesty III/55921 na cestu II/567 a v bode napojenia cesty II/567 na cestu I/74 s ostrovčekmi.

Miestne obslužné komunikácie a novonavrhované je potrebné zriadiť v kategóriách C1-MOK 8/40, C2-OK 8/30, C3-MOK 8/30, MOK 7,5/30, MOK 7/30 a MOK 4/30.

V návrhu upravujeme prepojenie cesty z ul. 1. Mája na ul. Podhorskú v priamom smere novým mostným telesom.

Železničná doprava

Osobná aj nákladná železničná doprava je zabezpečovaná jednokoľajnou železničnou traťou Humenné - Stakčín. Trakcia vlakov je motorová. Technický a prevádzkový stav trate je vyhovujúci.

V návrhovom období sa nepredpokladá zmena trakcie ani iná úprava trate. Vo výhľade po návrhovom období je predpoklad úpravy trakcie na elektrickú.

Osobná preprava sa zabezpečuje prostredníctvom železničnej stanice Snina a zastávok Snina - mesto a Snina - Predmestie. Počet prepravených osôb za 24 hodín je 3780.

V návrhovom období sa nepredpokladá výraznejšie zvýšenie prepravy osôb touto dopravou.

Nákladná doprava je zameraná na prepravu tovarov. V železničnej stanici Snina v objeme mesačných prepravných výkonov prevažuje vykládka, priemerne je to 9 631 ton t. j. 234 vozňov. Priemerný mesačný prepravný výkon nákladky je 3 753 ton t. j. 165 vozňov.

V návrhovom období sa nepredpokladá výraznejšie zvýšenie prepravovaných nákladov.

V sídle je 7 železničných prístupov. V návrhu zachováваме tento počet prístupov. Z nich 6 navrhujeme chrániť závorami a jedno - k jestvujúcemu cintorínu iba svetelnou signalizáciou.

Koncepcia hlavných peších systémov a cyklistických trás

Systém peších komunikácií je v sídle vo vysokej miere realizovaný. Dobudovať je ho potrebné v koncových polohách lokalít Bramhora, Daľkov, Brehy a Výrobná zóna pozdĺž ciest I/74, II/567 a II/55921.

Hlavné pešie komunikácie tvoriace základnú kostru sídla sledujú najfrekventovanejšie trasy spájajúce zariadenia mestskej vybavenosti v Centrálnnej zóne s obytnými obvodmi mesta a hlavnými prvkami hromadnej dopravy - stanice SAD a železničnej stanice. Ťažisko systému tvorí pešia zóna v Centre mesta, na ktorú sa napájajú hlavné pešie trasy pozdĺž ciest Staničná, Študentská, Strojárska.

Hlavné pešie trasy sú:

Pešia zóna v Centre - ul.1. Mája - ul. Podhorská, Výrobná zóna - ul. Vihorlatská - ul. Jesenského.

V návrhu dopĺňujeme uvedený systém o:

- spojitý systém peších komunikácií po oboch stranách riek Cirochy a Pčolinky v zastavanom území, ktorý vo väzbe na navrhované plochy pre športovo-rekreačnú vybavenosť v týchto polohách má vytvoriť systém športovo-oddychových trás.

Tento systém je v návrhu prepojený na trasu do prímestskej rekreačnej oblasti Rybníky, ktorá sa napája na systém turistických a rekreačných trás.

Urbanistický obvod Bramhora navrhujeme prepojiť peším ťahom s lávkou cez riečku Pčolinka na navrhované obvodové centrum v lokalite Dzelnica.

V novonavrhovaných súboroch pozdĺž všetkých miestnych prístupových komunikácií musia byť dobudované minimálne jednostranné chodníky.

Doporučované šírkové parametre peších komunikácií:

Min. šírka 1,5 m. Pri jednostranných chodníkoch doporučujeme šírku 2,0 m.

Pri hlavných peších ťahoch s frekventovanou prevádzkou doporučujeme minimálnu šírku 3,0 m.

Pri peších ťahoch vedúcich pozdĺž frekventovaných komunikácií doporučujeme deliaci pás zelene min. šírky 2,0 m.

Cyklistické trasy:

Vzhľadom na nízku frekvenciu cyklistickej dopravy v území navrhujeme pre danú funkciu využiť uvedený systém komunikácií, ktorý bude slúžiť pre pešiu aj cyklistickú dopravu. V rámci návrhu doporučujeme nasledovné cyklistické trasy:

- Výrobná zóna - Centrum - využitie jestvujúcej pešej komunikácie v upravenom profile pozdĺž pobrežia Cirochy
- Daľkov - Brehy (v pobrežnom koridore Cirochy) - ul. Komenského - rybník - rekr. areál Rybníky.
- V lokalite Tabla pobrežím Cirochy a Pčolinky od vstupu do sídla od obce Belá n/Cirochou na západnom okraji po premostenie na ul. 1. Mája a v pokračovaní ľavobrežným koridorom Pčolinky v úseku Sídliisko 1. Mája - Bramhora - Sídliisko I - až po navrhovaný súbor HBV v jeho severnom okraji (lok. Dúbrava).
- Miestna polyfunkčná trasa vedená pobrežím Cirochy naviaže na trasu mimo intravilán v smeroch na Belu nad Cirochou a Stakčín. Táto trasa bude v budúcnosti časťou výhľadovej Karpatskej cyklomagistrály Prešov – Ubl'a - Ukrajina, ktorá sprístupní pre turizmus a rekreáciu chránené prírodné oblasti Východné Karpaty a NP Poloniny.

Minimálna šírka týchto komunikácií musí byť 3,0 m.

Letecká a vodná doprava:

Rieka Cirocha sa pre vodnú dopravu nevyužíva. V blízkosti mesta sa nenachádza žiadne letisko.

Lokalizácia významných dopravných zariadení - služby motoristom

Mesto Snina musí vzhľadom na svoju funkciu zabezpečovať pre svoje spádové územie dostatočné podmienky pre rozvoj služieb motoristom a dopravných služieb. Vzhľadom na počet obyvateľov spádového územia – 47 520 obyv. – a stupeň motorizácie k návrhovému roku 3,5 je predpoklad celkovej kapacity 13 577 automobilov v území. Pre tento automobilový park je potrebné zabezpečiť v návrhovom období servisné a opravárenské služby.

Prognóza rozvoja servisných a opravárenských zariadení

Orientačný nápočet súhrnnej plochy pozemkov autoservisov pre rok 2020 je stanovený podľa smernice STÚ. 13 577 automobilov x 4,4 m²/1 automobil = 59 739 m² (5,974 ha).

Prognóza rozvoja čerpacích staníc PHM

Pri predpokladanom množstve automobilov 13 577, priemerne najazdených 12 000 km/rok a spotrebe 7 l benzínu/100km vychádza nasledujúca ročná spotreba benzínu pre spádové územie:

13 577 vozidiel x 12 000 km/rok x 0.07 l/km = 11 404 680 l benzínu = 11 404,68 m³ benzínu.

V súčasnosti sa v sídle nachádzajú 3 čerpacie stanice PHM - na východnom konci sídla pri štátnej ceste I/74 (ul. Stakčianska) v lokalite Komenského, v centre pred areálom Vihorlat a na západnom okraji sídla pri štátnej ceste I/74 (ul. SNP). Tieto zariadenia sú situované na južnej strane cesty I/74 v smere na Ubl'u. Výhľadovo je potrebné doplniť uvedené zariadenia aj v smere na Humenné. Na východnom okraji Sniny v smere príjazdu do mesta preberá túto funkciu pre spádové územie čerpacia stanica v Stakčine.

Na západnom okraji mesta pri ceste I/74 v smere na Humenné je navrhnutá pre túto funkciu územná rezerva.

Železničná doprava má v sídle 1 zástavku - v lokalite Tabla, 1 hlavnú osobnú stanicu v Centre a 1 nákladnú stanicu vo výrobnéj zóne.

Autobusová hromadná doprava má v meste v Centre pri št. ceste I/74 autobusovú stanicu. SAD má v území mesta na ul. kpt. Nálepku areál garáží a dielni.

Autobusová stanica sa musí dobudovať na kapacitu 10 autobusových stanovišť, parkovisko pre autobusy a dobudovať o čakáreň a sociálne hygienické zariadenia pre cestujúcich a vodičov.

Systém hromadnej dopravy

Hromadnú prepravu osôb zabezpečuje autobusová doprava a osobná železničná doprava.

Prímestskú autobusovú dopravu zabezpečuje SAD. Hlavné smery autobusových liniek sú: Nová Sedlica, Strihovce, Runina, Ruská Volová, Osadné, Pichne, Zemplínske Hámre, Humenné, Prešov, Bardejov a Košice. Počet spojov: 302. Počet zastávok na území mesta: 16.

Mestská autobusová doprava má jednu linku na trase SAD – Vihorlat – JAS - Družba. Jej dĺžka je 19 km. Počet zastávok je 25. Denne prepraví 428 osôb.

V návrhu upravujeme jej trasu zokruhováním ulice Podhorskej v lokalite Tabla cez Cirochu na cestu I/74 v smere do centra. Prípadné úpravy trasy v priebehu návrhového obdobia sú predmetom dohody mesta Snina s prevádzkovateľom SAD.

Železničnú osobnú dopravu zabezpečujú ŽSR v smere Snina - Humenné - Prešov. V sídle má 1 zastávku a 1 železničnú stanicu osobnú a 1 železničnú stanicu nákladnú. Počet prepravených osôb v r. 2001 bol 3780 za 24 hodín.

Úprava počtu spojov pre osobnú prepravu sa v návrhovom období neuvažuje.

Ochranné pásma

Vo výkresovej časti sú zakreslené cestné ochranné pásma, ktoré sú na ceste I. triedy (mimo zastavaného územia) široké 50 m od osi cesty na obe strany, na ceste II. triedy 25 m od osi cesty a na ceste III. triedy 20 m od osi cesty na obe strany.

Pozdĺž železničnej trate je zakreslené železničné ochranné pásmo široké 60 m od osi trate, resp. 30 m od hranice železničného pozemku a tiež 30 m od osi železničnej vlečky.

V zastavanej časti obce je potrebné dodržať predpisy CO - Smernice pre technické opatrenia CO, podľa ktorých vzdialenosť budov od osi vozovky musí byť min. $V/2 + 3$ m, kde V je priemerná výška budovy po hlavnú rímsu v metroch.

Kapacity plôch pre parkovanie a hromadné garáže

V nasledujúcej tabuľke je vyjadrená celková potreba parkovacích miest pre vybavenosť a HBV v zmysle STN 736110 redukovaná podľa čl.196. Výsledný redukčný činiteľ je 0,35.

Druh objektu	počet merných jed./1 stánie	počet merných jed. celkom	celková potreba stání
Odstavné stánia: obytné okrsky spolu	3,5 obyv./1 stánie	18 314	1831
z toho:			
Tabla		1 498	150
Komenského		3 082	308
Centrum		6 864	686
Sídliisko I		3 155	316
Sídliisko II		3 693	369
Brehy		22	2
Parkovacie stánia:			
-obytné okrsky spolu	20 obyv./1 stánie	18 314	320
-zákl. školy, domovy mládeže	45 žiakov a zam./1 stánie	4 509	35
-stredné školy a internáty	20 žiakov a zamest.	1 969	34
-kiná, kultúrne domy	4 sedadlá/1 stánie		
-galérie, výstav. siene, múzeá	70 m ² čistej úž. pl./1 stánie	1000 m ² výst. pl.	14
-nemocnice	7 lôžok/1 stánie	831	118
-športoviska spolu	10 návšt./1 stánie	47000obyv.	1 645
z toho: futbal. štadión		2 500 návšt.	250
zimný štadión		2 500 návšt.	250
krytá plaváreň		150 návšt.	15
športová hala		500 návšt.	50
maloobchod	20 m ² pred. pl./1st.	31 866	1 590
cintoríny, parky	700 m ² úž.pl./1 stánie	13920	7
verejné stravovanie	5 miest/1 stánie	1787	125
ubytovanie, hotely	4 lôžka/1 stánie	470	47
motely, chaty, stan. tábory	izba, chata, stan/1 st.	1	
administratívne budovy	30 m ² čistej úž. pl.	17 070m ²	569
priemyselné a výrobné podniky	7 zamest./1 stánie	4 254 zamest.	607
výrobné zariadenia služieb, kultúry a zdravot.	4 zamest./1 stánie	900	225

V centre mesta sa nachádza niekoľko centrálnych záchytných parkovísk v kontakte s centrálnou mestskou zónou. Najväčší počet parkovacích resp. odstavňných miest je napriek tomu na sídliskách pri bytových domoch. Celkový počet parkovacích miest na starších sídliskách je nepostačujúci. Technický stav parkovísk je nepostačujúci.

Na území mesta v obytných častiach HBV Sídliisko I, Sídliisko II, Centrum a Sídliisko Komenského sú realizované rozsiahle súbory radových garáží. Celkom 829 garáží. Okrem uvedeného sa nachádza 40 podstavaných garáží na Sídliisku II.

Pre jednotlivé prevádzky je potrebné uvažovať s adekvátnym podielom parkovacích miest vzhľadom k ich kapacite.

Pri IBV sa uvažujú odstavňné stánia a garážovanie na pozemkoch RD. Krátkodobé parkovanie sa predpokladá v rámci profilov miestnych prístupových komunikácií.

Pri novonavrhovanej malopodlažnej HBV predpokladáme garážovanie formou podstavaných garáží v množstve 1 garáž/1 byt. Parkovacie stánia budú riešené v rámci navrhovaných plôch HBV v adekvátnom množstve.

Pre navrhované zariadenia OV bude parkovanie riešené v rámci ich pozemkov.

Rovnako aj všetky administratívne a hospodárske organizácie si musia parkovanie v potrebnom rozsahu zabezpečiť v rámci svojich pozemkov.

Mimo uvedené sú v centrálnej časti navrhnuté 2 záchytné parkoviská pri krížení cesty I/74 s ulicami Sládkovičova a Partizánska a parkovisko pri navrhovanom cintoríne.

Návrh eliminácie nadmerného hluku z dopravy

Medzi zdroje hluku patria:

- železničná trať č.445 Humenné – Stakčín - Snina
- koľajisko posunovacieho obvodu železničnej stanice v Snine
- cestné zberné komunikácie, najmä I/74 Michalovce - okresná hranica - Humenné – Uľfa.

Na riešenom území bol urobený výpočet hluku podľa Metodických pokynov pre navrhovanie sídelných útvarov z hľadiska ochrany obyvateľstva pred nadmerným hlukom z dopravy. Výpočet bol urobený od cestnej dopravy na cestách I/74, II/567, III/ 55921 a od železničnej dopravy.

Ako podklad pre výpočet hluku z cestnej dopravy boli použité výsledky z celoštátneho sčítania dopravy v Slovenskej republike v roku 2000 získané od Slovenskej správy ciest. Pre výhľadový predpoklad nárastu dopravy do roku 2020 sa použil Výhľadový koeficient rastu intenzity dopravy do roku 2030 (podľa Slovenskej správy ciest zo sčítania r.2000).

Pre výpočet hluku od železničnej dopravy sa použili podklady získané na železničnej stanici Snina.

Hlukové pomery

Intenzita dopravy je rozložená medzi súčasnú trasu cesty I/74 a navrhovanú rýchlostnú komunikáciu v pomere 60%: 40%.

Sčítací úsek 01231 na ceste I/74 v úseku A - D (viď. výkres č. 3)

Počet skutočných vozidiel:

$$S = 5035 \times 1,89 = 9516 \times 0,6 = 5710 \text{ vozidiel /24 hod.}$$

Počet nákladných vozidiel:

$$N = 840 \times 1,89 = 1588 \times 0,6 = 953 \text{ vozidiel/ 24 hod.}$$

Podiel nákladnej dopravy cez deň:

$$N_d = (N \times 100\%) : S = (953 \times 100) : 5710 = 16,7 \%$$

Priemerná denná hodinová intenzita:

$$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (5710 : 16) \times 0,93$$

$$n_d = 332 \text{ vozidiel/hod.}$$

Podiel nákladnej dopravy v noci:

$$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 16,7\% = 8,4\%$$

Podiel nákladnej dopravy v noci:

$$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [5710 - (0,93 \times 5710)] : 8$$

$n_n = 50$ vozidiel/ hod.

V intraviláne obce je najvyššia povolená rýchlosť $v = 60$ km/hod, výpočtová rýchlosť $v = 50$ km/hod. - cez deň a $v = 55$ km/hod. - v noci.

Mimo intravilán je najvyššia povolená rýchlosť $v = 90$ km/hod., výpočtová rýchlosť $v = 70$ km/hod. - cez deň a $v = 75$ km/hod - v noci.

Povrch vozovky je asfaltový.

Vzhľadom na rozdielnu výpočtovú rýchlosť, vplyv riadenej križovatky medzi Centrom a sídl. Komenského a križovatky štátnych ciest I/74 a II/567 bol sčítací úsek rozdelený na 3 dielčie úseky označené A - B, B - C, C - D.

V úseku uvedených križovatiek je uvažované so zvýšeným hlukom o korekciu pre narušenie plynulosti dopravného prúdu ($D_p = +0,08N$).

Hluk bol vypočítaný zo vzťahov:

$$X = F1 \times F2 \times F3 \times n$$

$$Y = 10 \times \log.X + 40$$

Y = ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi cesty.

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
A - B	<1%	70	0,62	1,0	1,0	332
B - C	<1%	50	0,38	1,0	1,0	332
C - D	<1%	50	0,38	1,0	1,0	332
V noci:						
A - B	<1%	75	0,55	1,0	1,0	50
B - C	<1%	55	0,31	1,0	1,0	50
C - D	<1%	55	0,31	1,0	1,0	50

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = + 0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
A - B	205,84	63,14	0	63,14
B - C	126,16	60,01	0	60,01
C - D	126,16	60,01	+1,34	61,35
V noci:				
A - B	27,50	54,39	0	54,39
B - C	15,50	51,90	0	51,90
C - D	15,50	51,90	+0,67	52,57

Sčítací úsek 01233 na ceste I/74 v úsekoch D – E, E – F (vid'. výkres č. 3)

$S = 6164 \times 1,89 = 11650 \times 0,6 = 6990$ vozidiel /24 hod.

$N = 8415 \times 1,89 = 1540 \times 0,6 = 924$ vozidiel/ 24 hod.

$N_d = (N \times 100\%) : S = (924 \times 100) : 6990 = 13,2 \%$

$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (6990 : 16) \times 0,93$

$n_d = 406$ vozidiel/hod.

$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 13,2\% = 6,6\%$

$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [6990 - (0,93 \times 6990)] : 8$

$n_n = 61$ vozidiel/ hod.

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
D - E	<1%	50	0,34	1,0	1,0	406
E - F	<1%	50	0,34	1,0	1,0	406
V noci:						
D - E	<1%	55	0,27	1,0	1,0	61
E - F	<1%	55	0,27	1,0	1,0	61

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = +0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
D-E	138,04	61,40	+1,06	62,46
E-F	138,04	61,40	0	61,40
V noci:				
D-E	16,47	52,17	+0,53	52,70
E-F	16,47	52,17	0	52,17

Sčítací úsek 01232 na ceste I/74 v úsekoch F - G, G - H, H - I (vid'. výkres č. 3)

$S = 3591 \times 1,89 = 6787 \times 0,6 = 4072$ vozidiel /24 hod.

$N = 407 \times 1,89 = 769 \times 0,6 = 461$ vozidiel/ 24 hod.

$N_d = (N \times 100\%) : S = (461 \times 100) : 4072 = 11,3 \%$

$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (4072 : 16) \times 0,93$

$n_d = 237$ vozidiel/hod.

$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 11,3\% = 5,7\%$

$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [4072 - (0,93 \times 4072)] : 8$

$n_n = 36$ vozidiel/ hod.

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
F-G	<1%	50	0,31	1,0	1,0	237
G-H	<1%	50	0,31	1,0	1,0	237
H-I	<1%	70	0,52	1,0	1,0	237
V noci:						
F-G	<1%	55	0,27	1,0	1,0	36
G-H	<1%	55	0,27	1,0	1,0	36
H-I	<1%	75	0,48	1,0	1,0	36

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = + 0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
F - G	73,47	58,66	0,0	58,66
G - H	73,47	58,66	+0,90	59,56
H - I	123,24	60,91	0,0	60,91
V noci:				
F - G	9,72	49,87	0,0	49,87
G - H	9,72	49,87	+0,46	50,33
H - I	17,28	52,38	0,0	52,38

Hluk na ceste II/567

Sčítací úsek 03131 na ceste II/567 v úsekoch D - J až M - N (vid'. výkres č. 3)

$S = 2950 \times 1,98 = 5841$ vozidiel /24 hod.

$N = 255 \times 1,98 = 505$ vozidiel/ 24 hod.

$$N_d = (N \times 100\%) : S = (505 \times 100) : 5841 = 8,6 \%$$

$$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (5841 : 16) \times 0,93$$

$$n_d = 340 \text{ vozidiel/hod.}$$

$$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 8,6\% = 4,3\%$$

$$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [5841 - (0,93 \times 5841)] : 8$$

$$n_n = 51 \text{ vozidiel/ hod.}$$

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
D - J	<1%	50	0,27	1,0	1,0	340
J - K	<1%	50	0,27	1,0	1,0	340
K - L	<1%	50	0,27	1,0	1,0	340
L - M	<1%	50	0,27	1,0	1,0	340
M - N	<1%	70	0,47	1,0	1,0	340
V noci:						
D - J	<1%	55	0,25	1,0	1,0	51
J - K	<1%	55	0,25	1,0	1,0	51
K - L	<1%	55	0,25	1,0	1,0	51
L - M	<1%	55	0,25	1,0	1,0	51
M - N	<1%	75	0,46	1,0	1,0	51

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = + 0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
D-J	91,80	59,63	0,0	59,63
J-K	91,80	59,63	+0,69	60,32
K-L	91,80	59,63	+0,69	60,32
L-M	91,80	59,63	0,0	59,63
M-N	159,80	62,04	0,0	62,00
V noci:				
D-J	12,75	51,06	0,0	51,06
J-K	12,75	51,06	+0,34	51,40
K-L	12,75	51,6	+0,34	51,40
L-M	12,75	51,06	0,0	51,056
M-N	23,46	53,70	0,0	53,70

Hluk na ceste III/559021**Sčítací úsek 03161 na ceste III/559021 v úsekoch K - O, O - P (vid'. výkres č. 3)**

$S = 776 \times 1,15 = 892$ vozidiel /24 hod.

$N = 97 \times 1,15 = 112$ vozidiel/ 24 hod.

$N_d = (N \times 100\%) : S = (112 \times 100) : 892 = 12,6 \%$

$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (892 : 16) \times 0,93$

$n_d = 52$ vozidiel/hod.

$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 12,6\% = 6,3\%$

$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [892 - (0,93 \times 892)] : 8$

$n_n = 8$ vozidiel/hod.

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod.)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod.
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
K - O	<1%	50	0,35	1,0	1,0	52
O - P	<1%	70	0,56	1,0	1,0	52
V noci:						
K - O	<1%	55	0,29	1,0	1,0	8
O - P	<1%	78	0,52	1,0	1,0	8

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = +0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
K - O	18,20	52,60	0,0	52,60
O - P	29,12	54,64	0,0	54,64
V noci:				
K - O	2,32	43,65	0,0	43,65
O - P	4,16	46,19	0,0	46,19

Hluk na rýchlostnej komunikácii**Sčítacie úseky 1-2, 2-3**

$$S = 5035 \times 1,89 = 9516 \times 0,4 = 3806 \text{ vozidiel /24 hod.}$$

$$N = 840 \times 1,89 = 1588 \times 0,4 = 635 \text{ vozidiel/ 24 hod.}$$

$$N_d = (N \times 100\%) : S = (635 \times 100) : 3806 = 16,7 \%$$

$$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (3806 : 16) \times 0,93$$

$$n_d = 221 \text{ vozidiel/hod.}$$

$$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 16,7\% = 8,4\%$$

$$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [3806 - (0,93 \times 3806)] : 8$$

$$n_n = 33 \text{ vozidiel/ hod.}$$

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod.)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod.
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
1 - 2	2,2%	70	0,62	1,07	1,0	221
2 - 3	2,2%	70	0,62	1,07	1,0	221
V noci:						
1 - 2	2,2%	75	0,55	1,07	1,0	33
2 - 3	2,2%	75	0,55	1,07	1,0	33

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = +0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
1-2	146,61	61,66	0	61,66
2-3	146,61	61,66	+1,34	63,00
V noci:				
1-2	19,42	52,88	0	52,88
2-3	19,42	52,88	+0,67	53,55

Sčítací úsek o1232, dielčie úseky 3 - 4, 4 - 5

$$S = 3591 \times 1,89 = 6787 \times 0,4 = 2715 \text{ vozidiel /24 hod.}$$

$$N = 407 \times 1,89 = 769 \times 0,4 = 308 \text{ vozidiel/ 24 hod.}$$

$$N_d = (N \times 100\%) : S = (308 \times 100) : 2715 = 11,3 \%$$

$$n_d = (S : 16) \times 0,93 = (2715 : 16) \times 0,93$$

$$n_d = 158 \text{ vozidiel/hod.}$$

$$N_n = 0,5 \times N_d = 0,5 \times 11,3\% = 5,7\%$$

$$n_n = [S - (0,93 \times S)] : 8 = [2715 - (0,93 \times 2715)] : 8$$

$$n_n = 24 \text{ vozidiel/ hod.}$$

Dielčí úsek	Pozdĺžny sklon S %	Výpočtová rýchlosť (km/hod.)	Faktory			Hodinová intenzita voz./hod.
			F1	F2	F3	
Cez deň:						
3 - 4	<1,0%	70	0,51	1,0	1,0	158
4 - 5	<1,0%	70	0,51	1,0	1,0	158
V noci:						
3 - 4	<1,0%	75	0,48	1,0	1,0	24
4 - 5	<1,0%	75	0,48	1,0	1,0	24

Dielčí úsek	X	Hluk Y dB (A)	Korekcia $D_p = + 0,08$	Výsledný hluk Y' dB (A)
Cez deň:				
3 - 4	80,58	59,06	+0,90	59,69
4 - 5	80,58	59,06	0,0	59,06
V noci:				
3 - 4	11,52	50,61	+0,46	51,07
4 - 5	11,52	50,61	0,0	50,61

Hluk zo železničnej premávky

Traf': Humenné - Stakčín

Počet vlakov: 25

Priemerný počet vlakov za hodinu: $m = 1,04$

Priemerný počet vozňov vo vlaku: 6

Trakcia trate: motorová, vo výhľade do r. 2030 sa neuvažuje s jej elektrifikáciou (možná vo výhľade po r. 2030).

Navrhovaná rýchlosť: $v = 60$ km/hod.

Faktory: $F_4 = 1,0$, $F_5 = 1,02$, $F_6 = 0,73$,

$X = 140 \times F_4 \times F_5 \times F_6 \times m$

$X = 140 \times 1,0 \times 1,02 \times 0,73 \times 1,04 = 108,41$

$Y = 10 \times \log X + 40$

$Y = 10 \times \log 108,41 + 40 = 60,35 \text{ dB(A)}$

Y – ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi trate (cez deň i v noci)

Podľa vynesenej izofón, 60dB vo dne a 50dB v noci vo výkrese č.3 je vidieť, že vyčlenením časti tranzitnej dopravy mimo obytné územie do trasy telesa rýchlostnej komunikácie sa zníži hluk z dopravy na štátnej ceste 1/74 v jej úseku v intraviláne sídla natoľko, že nepredstavuje výrazný problém znehodnocovania príľahlej zástavby hlukom, ktorý by si vyžadoval dodatočné riešenie. Podobne ani v koridoroch ciest II/567 a III/55921 nedochádza k zaťaženiu obytnej zástavby v príľahlých územiach hlukom presahujúcim povolené medze. Detto je to v prípade železničnej trate.

Napriek uvedenému návrh koriguje zástavbu pozdĺž telies frekventovaných vozidlových komunikácií tým, že ich koridory lemujú buď izolačnou zeleňou, alebo zástavbou s funkciami menej náročnými na hlukovú pohodu.

A.2.12.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Podklady:

1. Hydrologická ročenka - SHMÚ Bratislava 2000
2. Hodnotenie kvality povrchových vôd za obdobie 1999 - 2000, SVP - PBaH
3. Kvalita povrchových vôd na Slovensku r. 1999 - 2000 - SHMÚ Bratislava
4. Štátna vodohospodárska bilancia SR, Kvantitatívna vodohospodárska bilancia za r. 2000 SHMÚ Bratislava
5. Vodohospodársky plán r. 1989, Povodie Laborec
6. Snina - Rozvoj mikroregiónu Sninské rybníky, PD pre SP, 02/2002
7. Základné technické údaje vodovodov v správe VVaK, okres Humenné k 31.12.1980
8. Základné technické údaje kanalizácií v správe VVaK, okres Humenné k 31.12.1980
9. Zadanie pre ÚPN-O Snina, vypracoval Stavoprojekt s. r. o. Prešov, 02/2003

Odtokové pomery

Zbierka zákonov č. 525 Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR z 12.8.2002, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Podľa tejto vyhlášky prílohy č. 1 je Cirocha významným vodným tokom s číslom hydrologického poradia 4-30-03-087 a Pčolinka s číslom hydrologického poradia 4-30-03-113. Podľa prílohy č. 2 tejto vyhlášky je Cirocha vodárenský tok v úseku od km 37,25 po km 50,0.

Rozbor súčasného stavu:

Územie aglomerácie Snina z hydrologického hľadiska spadá do povodia č. 4-30-03-095, profil Starina tok Cirocha, až do povodia č. 4-30-03-084, profil Cirocha, tok Laborec.

Cez územie aglomerácie preteká rieka Cirocha, ktorá v smere toku priberá tieto prítoky potokov:

- smerom z časti Rybníky ľavostranný prítok potok Tichá a potok Bystrá.
- pri závode Vihorlat je pravostranný prítok Magurický potok
- ľavostranný prítok Veľký Tarnovský potok a Malý Tarnovský potok
- ľavostranný prítok Daľkov potok
- pravostranný prítok Pčolinka
- ľavobrežný prítok Staňov potok.

Vodný tok Pčolinka priberá:

- ľavostranný prítok Dúbravský potok
- nad ul. Jesenského pravostranný prítok Pichnianku.

Sninské rybníky:

Územie odvodňuje rieka Cirocha a jej prítoky potok Bystrá. Pre Bystrú je číslo hydrologického poradia 116, názov toku - Cirocha pod Bystrou.

Na riečnej sústave nad Sninou bola vybudovaná vodná nádrž Starina, ktorá priaznivo ovplyvňuje odtokové pomery na rieke Ciroche.

Čistota vodných tokov:

Územím aglomerácie preteká rieka Cirocha, do ktorej sa vlieva potok Pčolinka a ďalšie prítoky potokov. Čistota rieky Cirochy podľa údajov PBH - čiastkové povodie Bodrog v sledovanom profile Cirocha pod Sninou v riečnom km 19,60:

Trieda kvality v skupine ukazovateľov podľa STN 75 7221

- a) kyslíkový režim A III
- b) základné chemické a fyzikálne zloženie B II

- c) doplňujúce chemické C III
 d) biologické a mikrobiologické E V

Základné odtokové charakteristiky hlavných tokov na území aglomerácie Snina:

Tok	Plocha povodia v km ²	Prietoky m ³ .s ⁻¹	Veľké vody prekr. raz za m ³ .s ⁻¹
	Q _{pt}	Q ₃₅₅ Q ₃₆₄	Q ₁₀₀
Cirocha		233	2,85 0,210 350
Pčolinka		71	0,65 140

Úpravy tokov:

Podklady z Vodohospodárskeho plánu r. 1989 povodie Laborec

Snina - Cirocha:

Hydrologické povodie	Vybudovaná úprava	dĺžka	Kapacita	Úprava brehov
4-30-03-120	st. 22,166-23,200	1,034 km	Q = 280 m ³ .s ⁻¹	Q ₁₀₀ + 40 cm

Vybudovaná úprava hrádze na

st. 23,200-24,382	1,182 km	Q = 280 m ³ .s ⁻¹	Q ₁₀₀ + 40 cm
st. 24,382-26,472	2,09 km	Q = 280 m ³ .s ⁻¹	Q ₁₀₀ + 40 cm

Stabilizačné objekty 3 stupne

st. 24,950, st. 25,801, st. 26,119

Vybudovaná hať st. 26,800

Pčolinka: st. 0,00-2,636 2,636 Q = 110 m³.s⁻¹ Q₁₀₀ + 48 cm

Úprava pravá - ľavá strana

st. 5,900-6,456 0,56 Q = 95 m³.s⁻¹ Q₁₀₀ + 48 cm

Cirocha - v úseku km 21,850 pod aglomeráciou až po km 26,156 nad aglomeráciou je rieka upravená. Pričný dvojité lichebežníkový profil š. dna 20 - 23 m, nahádzka z lomového kameňa. Koryto pri max. plnení je schopné previesť max. prietok Q₁₀₀+ 40cm.

Na Ciroche v km 25,900 je vybudovaná pevná hať so štrkovou výpusťou a dokonalým priepadom, vybudovaná za účelom odberu vody pre závod Vihorlat v Snine. Dĺžka hate je 38,0 m, počet polí 1, kapacita max. 280 m³.s⁻¹, dĺžka zdrže 990 m, plocha zdrže 3000 m².

Pčolinka - v úseku od zaústenia do Cirochy je regulovaná až po km 3,200.

Q₁₀₀ = 140,00 m³.s⁻¹. Úprava koryta opevnenie dna kamennou rovnatinou, svahy kamennou dlažbou po bermu, zbytok svahu je osiaty.

Rieka Cirocha a Pčolinka sú v správe PBaH OZ Humenné.

Daľkovský potok - je regulovaný v Snine úsek rkm 0,0-0,320, ostatné potoky nie sú regulované.

Staňov potok, Daľkovský potok, Veľký a Malý Tarnovský potok, Pichnianka sú v správe Divízia HMZ Michalovce.

Potok Bystrá, Magurický potok a Dúbravský potok sú v správe Lesy š. p. Banská Bystrica OZ Vranov nad Topľou.

Návrh, technické riešenie

Územie navrhovaného intravilánu navrhujeme ochrániť pred výskytom Q 100-ročných veľkých vôd regulovaním vodných tokov, ktoré ním prechádzajú.

Regulácia vodných tokov, resp. ich častí, bude potrebná na rieke Ciroche - pri vstupe a výstupe zo sídla, Pčolinke - nad rkm 3,2 po hranicu intravilánu a potokoch Pichoňka, Daľkov, Staňov, Veľký a Malý Tarnovský potok, Bystrá, Magurický, Dúbravský a Rovný potok v úsekoch ich prechodu územím navrhovaného intravilánu sídla a podľa potreby aj v príľahlých úsekoch mimo intravilán. V regulovaných úsekoch týchto tokov bude potrebné preveriť kapacitu profilov.

Ďalej doporučujeme previesť aj revíziu koryt týchto tokov v celom území katastra riešeného sídla spojenú s ich vegetačnou úpravou a spevnením v potrebnej miere tak, aby sa minimalizovala ich erozívna činnosť.

Za týmto účelom pozdĺž oboch brehov neupravených častí uvedených tokov bude ponechaná územná rezerva 10 m, a to až do doby ich úpravy.

Za účelom prevádzky a údržby všetkých vodných tokov bude pozdĺž oboch brehov ich upravenej časti ponechaná územná rezerva min. 6,0 m.

S výstavbou vodohospodárskych nádrží sa v návrhovom období neuvažuje. V spádovom území mesta Snina, v katastri obce Stakčín, je vybudovaná vodná nádrž Starina.

ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Súčasný stav:

Snina je zásobovaná pitnou vodou z miestnych vodných zdrojov a z vodnej nádrže Starina prívodným vodovodným radom DN 1000 mm.

Vodné zdroje:

Pramene Barnov a Čierny potok	5,6 l.s ⁻¹
Kopaná studňa (Pčolinka a Pichoňka)	12,0 l.s ⁻¹
Zemplínske Hámre	40,0 l.s ⁻¹

Popis vodných zdrojov:

- Pramene 1 - 5 zachytené zárezom v hĺbke cca 6 m nachádzajúce sa v údolí Barnovho potoka a Čierneho potoka, a to: „Civka“, „Barnova Rika“, „Povrchový“, „Rokycanka“ a „Janičková skalka“ o minimálnej výdatnosti 5,6 l.s⁻¹.
- Kopaná studňa profilu DN 2000 mm, hĺbky 7,00 m situovaná v k. ú. Snina pri sútoku potokov Pčolinka a Pichoňka s výdatnosťou až 12,0 l.s⁻¹ využíva sa pre obec Pichne a farmu dojníc Lešne.
- Z vodných zdrojov Zemplínske Hámre sa využíva 30 – 50 l.s⁻¹ z povrchových zdrojov, čo sú Barnov potok a Hilkanin potok, zvlášť Čierny potok, pričom voda je upravovaná v provizórnych úpravniach vody.
- Zbytok vody je dodávaný z vodnej nádrže Starina - úpravne vody Stakčín.

Popis systému zásobovania

Sídlo Snina má vybudovaný verejný vodovod, ktorý má v správe VVaK OZ Humenné.

Správca vodovodu nám poskytol podklady o vodovodnom systéme v tomto sídle, trase vodovodných sietí, ich profíle a kapacity vodojemov a ich osadení v teréne.

Sídlo Snina má vybudované štyri vodojemy. Vodojemy I, II a III, sú osadené na južnom okraji sídla v lokalite Daľkov a vodojem IV je na východnej strane sídla.

Do vodojemu I o objeme 2 x 2500 m³ s kótou dna 275,46 m n. m. a max. hladinou 281,46 m n. m. je voda dopravovaná výtlačným potrubím DN 500 zo skupinového vodovodu Starina. Zásobný vodovodný rad DN 600 zásobuje hlavne centrum mesta.

Vodojem II o objeme 2 x 400 m³ je osadený na kóte - dno 276,46 m n. m. a max. hladinou 281,41 m n. m. Voda je tu privádzaná gravitačným potrubím DN 150 z prameňov. Zásobný vodovodný rad DN 200 zásobuje centrum mesta.

Vodojem III o objeme 2 x 400 m³ s dnom na kóte 285,19 m n. m. a max. hladinou 289,00 m n. m. je osadený nad vodojemom II. Voda je tu privádzaná gravitačným potrubím DN 200 z prameňov. Zásobný rad DN 200 zásobuje časť mesta IBV Brehy.

Vodojem IV o objeme 1 x 650 m³ má kótu dna 276,00 m n. m. a max. hladinu 281,00 m n. m. je prepojený prívodným potrubím DN 300 s vodojemom III. Zásobný rad DN 300 zásobuje sídlisko I a časť sídliska II.

Rozdelenie na tlakové pásma:

Zásobovanie spotrebiska je prevádzkované v 3 tlakových pásmach. Vodovodná sieť je vybudovaná v 3 nezávislých okruhoch, ktoré v prípade poruchy je možné prepojiť a tým sa vytvoria iba 2 tlakové pásma.

I. tlakové pásmo

Časť sídla medzi Daľkovým potokom a riekou Cirocha, kde je vybudovaná IBV Brehy je zásobená z vodojemu III o objeme 2 x 400 m³ s dnom na kóte 285,19 m n. m.

II. tlakové pásmo

Časť sídla medzi Pčolinkou a Dúbravským potokom je zásobená z vodojemu IV o objeme 1 x 650 m³ s kótou dna 276,00 m n. m. a zásobuje sídlisko I a časť sídliska II.

III. tlakové pásmo

Zbytok sídla je zásobená z vodojemu I o objeme 2 x 2500 m³ s kótou dna 275,46 m n. m. a z vodojemu II o objeme 2 x 400 m³ s dnom na kóte 276,46 m n. m.

Z vodojemu č. II vedie zásobný rad DN 200 mm až po sídlisko Centrum, kde v rámci sídliska bola prevedená rekonštrukcia na profil DN 400 mm. Od sídliska Centrum pokračuje pôvodným profilom DN 200 mm ulicou Partizánskou, ul. Jesenského + Tabla.

Zásobné potrubie DN 600 mm z vodojemu I po križovaní Cirochy, ulici 1. mája končí v armatúrnej šachte na ul. Strojníckej a ďalej sú zásobované oblasti starého mesta, Komenského, sídlisko Centrum, Mier a časti Sídliska II.

Návrh, technické riešenie

Navrhované lokality pre výstavbu, ktoré sú pojednané v územnom pláne je možné zásobovať z jestvujúcej vodovodnej siete mesta Snina.

Výpočet potreby pitnej vody

Snina počet obyvateľov:	rok 2002	21 325
	rok 2020	25 779

Podľa Vestníka Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ročník XXXII 29.02.2000 Čiastka 5

Potreba vody pre obyvateľov

špecifická potreba vody podľa vybavenia bytov	135 l. obyv-1.deň-1
občianska a technická vybavenosť	65 l. obyv-1.deň-1

Spolu	200 l. obyv-1.deň-1
-------	---------------------

Výhľadový údaj z VVS – PR Košice:
 Špecifická potreba vody pre rok 2020 205 l. obyv-1.deň-1
 (údaj spracovaný VÚVH pre rok 2030)

Súčasný stav:

Priemerná potreba vody:

$$Q_p = 21\,325 \text{ obyv.} \times 200 \text{ l.obyv}^{-1}.\text{deň}^{-1} = 4\,265\,000 \text{ l.d}^{-1} = 4\,265 \text{ m}^3.\text{d}^{-1}$$

$$Q_p = 49,36 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_m = Q_p \times k_d \text{ (} k_d = 1,3 \text{)}$$

$$Q_m = 49,36 \times 1,3 = 64,17 \text{ l.s}^{-1} = 5\,544,5 \text{ m}^3.\text{d}^{-1}$$

$$Q_m = 64,17 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m \times k_h \text{ (} 1,8 \text{)}$$

$$Q_h = 64,17 \times 1,8 = 115,50 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_h = 115,50 \text{ l.s}^{-1}$$

Navrhované obdobie r. 2020

Priemerná potreba vody:

$$Q_p = 25\,779 \text{ obyv.} \times 205 \text{ l.obyv}^{-1}.\text{deň}^{-1} = 5\,284\,695 \text{ l.d}^{-1} = 5\,284,70 \text{ m}^3.\text{d}^{-1}$$

$$Q_p = 61,16 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_m = Q_p \times k_d (k_d = 1,3)$$

$$Q_m = 61,16 \times 1,3 = 79,51 \text{ l.s}^{-1} = 6\,870,10 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$$

$$Q_m = 79,51 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m \times k_h (1,8)$$

$$Q_h = 79,51 \times 1,8 = 143,12 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_h = 143,12 \text{ l.s}^{-1}$$

Sninské Rybníky:

Údaje prevzaté z projektu: Snina - rozvoj mikroregiónu Sninské rybníky

Priemerná potreba vody:

$$Q_p = 140\,780 \text{ l.d}^{-1} = 140,78 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_m = Q_p \times k_d (k_d = 1,5)$$

$$Q_m = 140,78 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} \times 1,5 = 211,17 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1} = 2,44 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_m = 2,44 \text{ l.s}^{-1}$$

Maximálna hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m \times k_h (1,8)$$

$$Q_h = 2,44 \times 1,8 = 4,39 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_h = 4,39 \text{ l.s}^{-1}$$

Porovnanie potreby vody s kapacitou vodných zdrojov.

Jestvujúce vodné zdroje sú $Q_{\min} = 45,60 \text{ l.s}^{-1}$

Spotreba vody celkom:

$$\text{r. 2002 } Q_m = 64,17 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{r. 2020 } Q_m = 79,51 \text{ l.s}^{-1} + 2,44 \text{ l.s}^{-1} = 81,95 \text{ l.s}^{-1}$$

Deficit vodných zdrojov k spotrebe vody je doplnený zo skupinového vodovodu Starina.

Posúdenie akumulácie vody:

Súčasná akumulácia.

v rámci skupinového vodovodu Starina je vybudovaný vodojem $2 \times 2500 \text{ m}^3$ $5\,000 \text{ m}^3$

v rámci definitívneho vodného zdroja $2 \times 400 \text{ m}^3$ 800 m^3

na prívode zo Zemplínskych Hámrov $2 \times 400 \text{ m}^3$ 800 m^3

nad sídliskom I. - II. $1 \times 650 \text{ m}^3$ 650 m^3

Celková akumulácia $7\,250 \text{ m}^3$

Minimálna denná potreba:

$$\text{r. 2002 } Q_m = 5\,544,5 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$$

$$r. 2020 Q_m = 6\,870,10 + 211,17 = 7\,081,27 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$$

Podľa STN 75 5302 využitelný objem zásobného vodojemu sa navrhuje na min. 60% dennej potreby vody. Z uvedených hodnôt vyplýva, že akumulácia vody pre Sninu vyhovuje na 100 % aj do návrhového roku 2020.

Prívodný vodovodný rad Starina:

Prívodný vodovodný rad Starina DN1000 prechádza južnou stranou mesta, a v časti úseku cez jestvujúcu zástavbu IBV Brehy.

Na základe schválenej koncepcie VVS a. s. Košice, ktorá predpokladá zdvojenie vodovodného rádu Starina v úseku riešeného územia, navrhujeme v súlade s požiadavkou VVS a.s. územnú rezervu - koridor 21 m v súbehu s jestvujúcim potrubím DN1000 na strane, pre výhľadové zdvojenie prívodného vodovodného rádu Starina.

V úseku jeho prechodu zastavaným obytným územím predpokladáme nemožnosť jeho zdvojenia z priestorových dôvodov. Z tohoto dôvodu je v ÚPN-O navrhnutý rezervný koridor pre vedenie zdvojujúceho rádu v tomto úseku mimo zastavané územie, po jeho okraji. Jeho šírka je 21m.

V urbanistickom obvode Daľkov, pri vodojeme, prechádza trasa vodovodného rádu Starina územím navrhovanom pre IBV. Pri organizácii územia v podrobnejšej dokumentácii musí byť rešpektované jeho ochranné pásmo- 10m od obvodu potrubia na obé strany.

Novonavrhované funkčné plochy pre bytový fond:

Daľkov:

Územie medzi riekou Cirocha a prívodným vodovodným radom DN1000 zo Stariny, na ktorom sa uvažuje s budúcou IBV, navrhujeme zásobiť vodovodnými radmi DN100 z jestvujúceho vodovodu DN100, ktorý je trasovaný pod záujmovým územím.

Cez územie pre budúcu IBV, ktoré je navrhované medzi Staňovým potokom a jestvujúcou zástavbou prechádza jestvujúci vodovodný rad DN1000 zo Stariny.

Výškové kóty na tomto území sa pohybujú od min. 250,0 m. n. m. a max. 275,0 m. n. m. a kóta dna jestvujúceho vodojemu 2 x 2500 m³, ktorý zásobuje túto časť mesta je 275,46 m. n. m. Z uvedeného vyplýva, že túto časť IBV je možné zásobovať pitnou vodou cez vodárenskú čerpaciu stanicu.

Zemplínske Hámre IBV nad vodojemom:

Územie uvažované pre IBV nad vodojemom 2 x 2500 m³ bude zásobené z jestvujúceho vodojemu III 2 x 400 m³ s kótou dna 285,19 m. n. m.

Malý Tarnovský potok:

Nová plocha pre IBV, ktorá je na konci zástavby IBV Brehy pri Malom Tarnovskom potoku bude zásobená pitnou vodou z jestvujúceho vodovodného systému mesta. Jestvujúci vodovodný rad DN100 z Brehov sa predĺži na záujmové územie.

Brehy, Komenského, Centrum:

Bytový fond v tomto záujmovom území bude zásobený z jestvujúcej vodovodnej siete.

V urbanistickom obvode Centrum je potrebné vykonať na základe požiadavky VVS a. s. Košice na ul. Staničnej rekonštrukciu jestvujúceho vodovodu. Zároveň upozorňujú aj na zastaralosť vodovodnej siete v meste.

Sídlisko 1:

Nová plocha HBV, ktorá je navrhovaná v lokalite Dzelnica bude zásobená z jestvujúceho vodovodu. Týmto územím prechádza jestvujúci vodovod DN150, ktorý podľa zákona č.442/2002 Z. z. má min. ochranné pásmo od vonkajšieho okraja vodovodného potrubia na obidve strany 1,50 m.

Dúbravka HBV:

Nová plocha, na ktorej sa uvažuje s výstavbou HBV bude zásobená pitnou vodou navrhovaným vodovodným radom D110 PVC napojeným na jestvujúci vodovod DN100 a DN150 zaokruhovaním.

Bramhora:

Nová plocha pre výstavbu IBV, ktorá je na konci zastavanej časti tohto územia bude zásobená z jestvujúceho vodovodu jeho predĺžením. Pre ostatné nové plochy za jestvujúcou IBV ul. Jesenského a riekou Pčolinka navrhujeme vodovodné rady s napojením na jestvujúci vodovod.

Výrobná zóna:

Plocha, ktorá je za závodom Vihorlat na ul. Stakčinskej, bude zásobená pitnou vodou predĺžením jestvujúceho vodovodu navrhovaným vodovodným radom, ktorý bude križovať Magurický potok.

Priemyselná časť Nižná Kovačaňa:

Plocha vyhradená pre priemyselnú časť je medzi štátnou cestou 1/74 Stakčín, Ubl'a a riekou Cirocha v časti Nižná Kovačaňa. Bude zásobená pitnou vodou predĺžením vodovodného radu DN100 od výrobnéj plochy za závodom Vihorlat na ul. Stakčinskej.

Sninské Rybníky

Rekreačná oblasť Sninské rybníky je zásobovaná pitnou vodou napojením na jestvujúcu Vsl. vodárenskú sústavu Starina vodovodný rad DN1000. Tlakové pomery v skupinovom vodovode Starina neumožňujú gravitačné zásobovanie oblasti a preto je voda prečerpávaná automatickou tlakovou stanicou do prívodného výtlačného potrubia k vodojemu, 2 x 100 m³ na akumuláciu vody, odkiaľ je do odberateľských miest rozvádzaná zásobným potrubím.

RO Biele Kamene - stredisko zimných športov lokalita Kanské:

Na uvedené stredisko je spracovaná štúdiá. Doporučujeme v tomto štádiu vypracovať vyhl'adávaciu štúdiu na určenie najoptimálnejšieho spôsobu zásobovania pitnou vodou rekreačných zariadení

ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD**Jestvujúci stav:**

Sídlo Snina má vybudovanú jednotnú kanalizačnú sieť so sumárnym počtom obyvateľov 21 325, z čoho je napojených na kanalizáciu 20 443 obyvateľov, t. j. 96 %.

Čistiareň odpadových vôd je vybudovaná pre sídlo Snina a okrem obyvateľov je napojená občianska vybavenosť a priemyselné závody.

Stručný popis kanalizačného komplexu:

Kanalizačný komplex tvorí jednotná stoková sústava, zabezpečujúca v súčasnom stave odvedenie splaškových vôd z obytnej zóny, odpadové vody charakteru splaškových vôd z nadokrskových vybaveností a z priemyselnej zóny odpadové vody len v rámci STN pripusteným stupňom znečistenia.

Zberač „A“ - tvorí kostru stokovej sústavy. Začína sa vo vypínacej šachte pred ČOV a so svojimi uličnými stokami odvodňuje lokality „Tabla“, klin medzi Cirochou a Pčolinkou, ul. 1. Mája a časť medzi Cirochou a ul. Strojárskou. Pred závodom Vihorlat je do zberača „A“ napojená časť závodnej kanalizácie. Zberač je odľahčený do Cirochy na piatich miestach a pozostáva z profilov DN 500, 800, 1000, 600/900 a 700/1100.

Zberač „B“ – sa zaúst'uje do zberača A, odvádza odpadné vody z východnej časti intravilánu zo sídlisk I. a II. Zberač je odľahčený do Pčolinky dvakrát a je o profile DN 300 až 800.

Zberač „C“, odkanalizuje časť územia na ľavej strane Cirochy medzi Staňovým a Daľkovým potokom. Kanalizačná sieť je v tejto oblasti o profile DN 300 – 500.

Zberač „D“ je situovaný pozdĺž Cirochy po jej pravej strane a končí na východnej hranici priemyselného areálu. Povodím je plocha tohto areálu, sídlisko Komenského a IBV Brehy.

Recipients:

Odľahčené odpady sú vyústené do Cirochy, Pčolinky, Dúbravského potoka zo Sídlička II.

Pre odpadné vody z ČOV je recipientom rieka Cirocha.

Čistiareň odpadových vôd:

Čistiareň odpadových vôd (ČOV) je situovaná v západnej časti intravilánu pod sídlom Snina, na území po pravom brehu rieky Cirochy. Stará ČOV vybudovaná v r. 1964 už kapacitne nepostačovala, a preto sa vybudovala nová mechanicko-biologická ČOV v r. 1991 tiež na tomto území vedľa starej ČOV.

Projektová kapacita ČOV bola pre napojených 30 096 obyvateľov.

$$Q_{24} = 110 \text{ l.s}^{-1}, Q_{\max} = 165 \text{ l.s}^{-1}, Q_{\min} = 66 \text{ l.s}^{-1}$$

Parametre ČOV:

na prítoku na odtoku

BSK5 = 171 mg.l⁻¹

BSK5 = 13 mg.l⁻¹

NL = 250 mg.l⁻¹

NL = 15 mg.l⁻¹

CHSK = 307 mg.l⁻¹

CHSK = 40 mg.l⁻¹

Návrh, technické riešenie

Tabla:

Na ul. Kollárovej navrhujeme rekonštrukciu jestvujúcej stoky od OK až po zberač „A“ DN 600/900 z dôvodu novej zástavby na ul. Jesenského.

Daľkov:

Územie medzi riekou Cirocha a prívodným vodovodným radom DN1000 zo Stariny, na ktorom sa uvažuje s budúcou IBV, navrhujeme odkanalizovať kanalizačnými stokami trasovanými v navrhovaných komunikáciách so zaústením v jednom bode do jestvujúcej kanalizácie DN400.

Nové územie pre budúcu IBV, ktoré je navrhované medzi Staňovým potokom a jestvujúcou zástavbou a ktorým prechádza jestvujúci vodovodný rad DN1000 zo Stariny, bude odkanalizované do jestvujúcej kanalizácie pod týmto územím.

Z nemocnice s poliklinikou sú odpadové vody v súčasnosti čistené v samostatnej ČOV, ktorú navrhujeme zrušiť a tieto objekty odkanalizovať do kanalizačnej siete a ČOV mesta Snina. Obojstrannú zástavbu ulice SNP pri vstupe do sídla zo západnej strany navrhujeme odkanalizovať samostatnými kanalizačnými vetvami zaústenými do čerpacej stanice na západnom okraji sídla.

Zemplínske Hámre IBV nad vodojemom:

Územie uvažované pre IBV nad vodojemom 2 x 2500 m³ bude odkanalizované do jestvujúcej kanalizácie v ul. Hámorskej jej predĺžením až po záujmové územie.

Malý Tarnovský potok:

Nová plocha pre IBV, ktorá je na konci zástavby IBV Brehy pri Malom Tarnovskom potoku, bude odkanalizovaná do jestvujúcej kanalizácie. Jestvujúca kanalizačná stoka DN300 z Brehov sa predĺži na záujmové územie.

Brehy, Komenského, Centrum:

V urbanistickom obvode Brehy sa okrem navrhovanej výstavby dobuduje kanalizačná sieť aj na ul. Palenčiarska a v starej zástavbe medzi ul. Sládkovičovou a Cirochou.

Z bytového fondu v tomto záujmovom území budú odpadové vody odvedené do jestvujúcej kanalizačnej siete mesta.

V urbanistickom obvode Centrum je potrebné vykonať na požiadavku VVS a. s Košice na ul. Staničnej rekonštrukciu jestvujúcej kanalizácie.

Sídliisko 1:

Nová plocha HBV, ktorá je navrhovaná v lokalite, bude odkanalizovaná do jestvujúcej kanalizácie cez prečerpávaciu stanicu.

Podľa konfigurácie terénu stoky z novej plochy budú trasované smerom k rieke Pčolinka do jedného bodu, kde sa vybuduje čerpacia stanica splaškových vôd a výtlačným potrubím sa vody prečerpú do jestvujúcej kanalizácie na ul. Študentskej.

Dúbravka HBV:

Nová plocha na ktorej sa uvažuje s výstavbou HBV bude odkanalizovaná do jestvujúceho kanalizačného systému mesta.

Jestvujúca kanalizačná stoka DN400 sa predĺži súběžne so štátnou cestou II/567 Medzilaborce a do nej sa odvedú odpadové vody kanalizačnými stokami zo záujmového územia.

Bramhora:

Nová plocha pre výstavbu IBV, ktorá je na konci zastavanej časti tohto územia, bude zásobená z jestvujúcej kanalizácie na ul. Jesenského jej predĺžením. Pre ostatné nové plochy za jestvujúcou IBV ul. Jesenského navrhujeme kanalizačné stoky s naponením na jestvujúcu a navrhovanú kanalizáciu.

Plochy IBV pri rieke Pčolinka sa odkanalizujú splaškovou kanalizáciou cez prečerpávaciu stanicu do jestvujúcej kanalizácie DN600 pred odľahčovacou stokou.

Výrobná zóna:

Plocha, ktorá je za závozom Vihorlat na ul. Stakčinskej, bude odkanalizovaná navrhovanou kanalizačnou stokou, ktorá sa zaústi do jestvujúcej kanalizácie pod benzínovou čerpacou stanicou. Navrhovaná kanalizácia bude križovať Magurický potok a ukončí sa pri záujmovej ploche.

Na základe požiadavky VVS a. s. OZ Humenné navrhujeme priemyselný park riešiť delenou kanalizáciou s napojením odpadových vôd do jestvujúcej kanalizácie a ČOV. Do verejnej kanalizácie možno vypúšťať iba odpadové vody mierou znečistenia a množstvom zodpovedajúce prevádzkovému poriadku verejnej kanalizácie, ak sa ich producent nehodí s prevádzkovateľom verejnej kanalizácie inak.

Odpadové vody, ktoré presahujú najvyššiu mieru znečistenia podľa prevádzkového poriadku verejnej kanalizácie, sa môžu vypúšťať do verejnej kanalizácie až po ich predčistení u producenta odpadových vôd na mieru zodpovedajúcu prevádzkovému poriadku verejnej kanalizácie alebo rozhodnutia okresného úradu.

Priemyselná časť Nižná Kovačaňa:

Plocha vyhradená pre priemyselnú časť, ktorá je medzi štátnou cestou 1/74 Stakčín, Ubl'a a riekou Cirocha v časti Nižná Kovačaňa, bude odkanalizovaná do navrhovanej kanalizačnej stoky v ul. Stakčinskej pre výrobnú zónu. Samotné napojenie na kanalizačnú stoku bude v ul. Stakčinskej, navrhovaná stoka bude križovať železničnú trať a jej trasa sa uvažuje v navrhovanej prístupovej komunikácii.

Sninské Rybníky:

Odvádzanie odpadových splaškových vôd od objektov v rekreačnej oblasti Sninské rybníky bude zabezpečovať kanalizačná sieť, ktorá je rozdelená v závislosti od umiestnenia k prislúchajúcej ČOV. Z koncepčného hľadiska sú realizované dve ČOV a teda aj dve kanalizačné siete. Recipientom čistiarní je potok Bystrá.

RO Biele Kamene – stredisko zimných športov lokalita Konské:

Na uvedené stredisko je spracovaná štúdia. Doporučujeme v tomto štádiu vypracovať vyhl'adávaciu štúdiu na určenie najoptimálnejšieho spôsobu odkanalizovania plánovaných rekreačných zariadení.

Čistiareň odpadových vôd:

Podklad od technológa čistiarne z VVaK - OZ Humenné:

Súčasnosť - priemerný prítok na ČOV $Q_{24} = 93 \text{ l.s}^{-1}$

Parametre ČOV:	na prítoku	na odtoku
BSK5 = 104,1 mg.l ⁻¹	BSK5 = 13 mg.l ⁻¹	
NL = 90,3 mg.l ⁻¹	NL = 19 mg.l ⁻¹	
CHSK = 191 mg.l ⁻¹	CHSK = 23 mg.l ⁻¹	

Z dôvodu dodržania hodnôt ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách v zmysle nariadenia vlády SR č. 491/2002, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov čistenia odpadových vôd, je potrebné riešiť odstraňovanie dusíka a fosforu z odpadových vôd.

Porovnanie množstva odpadových vôd s kapacitou ČOV:

Množstvo odpadových vôd $Q_{24} = 110 \text{ l.s}^{-1}$, na ktoré bola ČOV projektovaná v porovnaní so súčasným prítokom na čistiareň $Q_{24} = 93 \text{ l.s}^{-1}$ nám preukazujú, že ČOV má rezervu 16 %.

V návrhovom roku 2020 prírastok obyvateľstva sa počíta na 25 779.

Podľa STN 75 6101 najväčší prítok splaškových vôd sa určí:

$$Q_{h\max} = k_{h\max} \cdot Q_{24} = 2 \times 61,16 \text{ l.s}^{-1} = 122 \text{ l.s}^{-1}$$

Jestvujúca ČOV je projektovaná na $Q_{\max} = 165 \text{ l.s}^{-1}$

Z uvedeného výpočtu je zrejmé, že aj do roku 2020 mestská ČOV bude kapacitne vyhovovať.

Ochranné pásmo ČOV:

Podľa STN 75 6401 Čistiarne odpadových vôd pre viac ako 500 ekvivalentných obyvateľov sa vymedzuje pásmo hygienickej ochrany medzi ČOV a súvislou bytovou zástavbou podľa spôsobu čistenia odpadových vôd.

Mechanicko-biologické ČOV s mechanickou povrchovou aeráciou alebo biofiltrami, s kalovým hospodárstvom najmenšia vzdialenosť 200 m.

A.2.12.3. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

Súčasný stav:

Mesto Snina a okolité obce sú v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z distribučnej transformovne 110/22 kV umiestnená v lokalite firmy Vihorlat Snina. Vihorlat má ja vlastný zdroj el. energie o výkone 2 x 6 MW.

Väčšina odberov v meste Snina je napojená na vedenie č. 422, časť odberu je napojená aj na vedenia č. 279, 296, 475 a č. 297.

Súčasný stav všetkých transformovní, vedení 110 kV, 22 kV je uvedený v nasledovných tabuľkách: tabuľka č.1 až č. 6.

Transformovňa 110/22 kV

Transformovňa: Snina transformátory: 1 x 16 MW + 1 x 25 MW 7 polí 110 kV, 24 kobiek 22 kV

Výroba el. energie:

V závode Vihorlat sa nachádza závodná elektráreň s inštalovaným výkonom 18 MVA.

Tabuľka č.1

110 kV zásobovacie vedenia pre 110/22 kV transformovňu Snina - Vihorlat

Číslo ved.	Názov vedenia	Dĺžka (km)	Zaťaženie (MW)	Prierez (mm ²)
6717	Vranov – Humenné – Snina	20		110

Tabuľka č.2

Zoznam 22 kV zásobovacích vedení napájajúcich z 110/22 kV

Číslo ved.	Názov vedenia	Druh a prierez (mm ²)	Prevedenie	Poznámka
422	Snina – Humenné	3x110 AlFe 3x70 ANKTOYPPV 3x185	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch
279	Snina – Medzilaborce	3x70 AlFe ANKTOYPPV 3x185	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch
296	Snina – Humenné	3x70 AlFe ANKTOYPPV 3x185	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch
297	Snina – Stakčín, Ulič, Ubľa	3x110 AlFe ANKTOYPPV 3x185	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch
477	Snina – Ubľa	3x110 AlFe AXEKVCEY 3x240	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch
475	Snina – mesto	3x95 AlFe, 3x185 ANKTOYPPV, AXEKVCEY	Vzdušné kábelové	z rozvodne kábel, ďalej vzduch, v cen- tre, kábelové

Zoznam jestvujúcich transformačných staníc je v tabuľkovej časti.

Výpočet potreby el. energie:

Potreba elektrickej energie je vypočítaná v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN, ktoré sú zakotvené v „Pravidlách pre elektrizačnú sústavu č. 2“ vydaných SEP, koncern GR v roku 1983. Výpočet elektrickej energie pre jednotlivé časti bytovej zástavby sa stanovuje podľa tabuľky č. 6 „Pravidiel“ a to v stupňoch elektrifikácie 1 až 5. Pre sústredenú výstavbu je uvažované so stupňom 1. V zmysle tabuľky č. 6 „Pravidiel č. 2“ merné zaťaženie pre jednotlivé stupne elektrifikácie je nasledovné:

Na vývodoch NN	Na úrovni distribučných Trafostaníc – DTS
stupeň 1 - 1,7 kVA/b. j.	1 - 1,5 kVA/b. j.
stupeň 2 - 2,0 kVA/b. j.	2 – 1,7 kVA/b. j.
stupeň 3 - 2,5 kVA/b. j.	3 - 2,1 kVA/b. j.
stupeň 4 - 3,0 kVA/b. j.	4 - 2,7 kVA/b. j.
stupeň 5 - 5,5 kVA/b. j.	5 - 5,0 kVA/b. j.

Potreba elektrickej energie pre občiansku vybavenosť je vypočítaná podľa tabuľky č. 4 - 5 „Pravidiel č. 2“. Výpočet elektrického výkonu pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné a skladové plochy je uvedený v tabuľke č. 7

Tabuľka č.4 - a. Výpočet potreby el. energie pre bytový fond

Číslo časti	Názov časti	počet bytov r. 2001	nárast bytov	počet bytov r. 2020	mer. zař. Sb - kVA/b. j.	nárast Sb (kVA)	celkom Sb (kVA)
1	Bramhora	216	66	282	1,5 - 1,7	112	480
2	Tabla	511	501	1012	1,5 - 1,7	852	1720
3	Daľkov	344	253	597	1,5 - 1,7	430	1015
4	Majer	104	5	109	1,5 - 1,7	177	185
5	Brehy	420	91	511	1,5 - 1,7	714	869
6	Komenského	884	132	1016	1,5 - 1,7	224	1427
7	Centrum	1912	233	2145	1,5 - 1,7	396	3647
8	Sídliisko I	588	398	986	1,5 - 1,7	677	1676
9	Sídliisko II	1154	0	1154	1,5 - 1,7	0	1962
	Spolu		1679	9832		3582	12981

Tabuľka č.4 – b. Výpočet potreby el. energie pre jestvujúcu občiansku vybavenosť:

Podielové zaťaženie za občiansku vybavenosť:			
Podielové zaťaženie	Pi (kVA)	M	Pd (kVA)
1	2	3	4
Základné školy: Komenského, Budovateľská, 1. mája, P. O. Hviezdoslava, Študentská, Švermova (celkom 126 tried)	1133	0,6	680
Materské školy: Dukelských hrdinov, Čsl. armády, Kukučínova, 1. Mája, Palárikova, Vihorlatská, Perečinská, Budovateľská (celkom 816 detí)	816	0,6	490
Stredné školy: SPS Partizánska, ZSS Sládkovičova, Gymnázium (celkom 60 tried)	480	0,6	288
Kultúrny dom KaSS	300	0,6	180
Mestský úrad	60	0,6	36
1	2	3,0	4
Okresný úrad	150	0,6	90
Kostol	50	0,6	30
Pošta (90 m ²)	9	0,6	6
VÚB (20 prac. miest)	30	0,6	18
SISP (9 prac. miest)	15	0,6	9
Daňový úrad	15	0,6	9
Poisťovne: Kooperatíva, Sociálna poisťovňa	30	0,6	18
Stavebné sporiteľne: Wustenrot, PSS	10	0,6	6
Športová hala (484 miest)	50	0,6	30
Futbalový štadión (6000 divákov)	100	0,6	60
Dom humanity SČK (12 miest, 60 jedál)	50	0,6	30
Nemocnica s poliklinikou (180 lôžok)	380	0,6	228
Ambulancie: celkom 49 ambulancií o celkovej úžitkovej ploche: 2177 m ²	218	0,6	131
Lekárne: Alba, Centrum, Na aut. stanici, Eva (celkom úž. pl. 494 m ²)	50	0,6	30
Špec. zdr. zariadenia: Očná optika Martinek, Optik, výdajňa zdr. potrieb (celkom úž. pl. 183 m ²)	20	0,6	18
Veterinárne zdravotníctvo: Ekol. a veter. labor., Veter. ambulancia, veterinárne stredisko (6 prac. miest)	15	0,6	9
Predajne potravín: Jednota, Diskont, JOKO, market, Bžan, sud. vín, Mix, Alf, Sivcov, Kepičová, Pčola, Als, Centrum, Vatona, Bala, Ravels, Adria, lahôdky, občerstv, zmrzlina, alko Žipaj, Oz mix, Čopik, PpaC, Danex, Shopcentrum, OZ večierka, cukráreň, zmrzlina (celkom 34 predajní o celkovej úž. pl. 4257 m ²)	426	0,6	256
Predajne mäsa: Sidor 2x, Mecom 2x, Spiš (celkom úž. pl. 500 m ²)	50	0,6	30
Predajne drogérie, farby laky, papiernictvo: 7predajní o celkovej úž. pl. 683 m ²	68	0,6	41
Predajne elektro: 14 predajní o celkovej úž. pl. 814 m ²	81	0,6	49
Stánky PNS: 10 stánkov o celkovej úž. pl. 107 m ²	11	0,6	7
Predajne autopríslušenstva: 4 predajne o celkovej úž. pl. 187 m ²	19	0,6	11
Predajne športových potrieb: 4 predajne o celkovej úž. pl. 142 m ²	14	0,6	8
Predajne nábytku: 5 predajní o celkovej úž. pl. 718 m ²	72	0,6	43
Predajne klenoty, hodiny: 5 predajní o celkovej úž. pl. 165 m ²	17	0,6	10
Predajne drogéria, papier, domáce potreby: 14 predajní o celkovej úž. pl. 1587 m ²	159	0,6	95
Reštaurácia Herkules o celkovej úž. pl. 704 m ²	120	0,6	72
Reštaurácia Peplast o celkovej úž. pl. 331 m ²	33	0,6	20
Reštaurácia u Krištofa o celkovej úž. pl. 324 m ²	32	0,6	19
Kaviareň Capri o celkovej úž. pl. 252 m ²	25	0,6	15

Podielové zaťaženie za občiansku vybavenosť:			
Podielové zaťaženie	Pi (kVA)	M	Pd (kVA)
Piváreň Vrestling club o celkovej úž. pl. 600 m ²	60	0,6	36
Ostatné menšie prevádzky stravovania a občerstvenia: celkom 28 prevádzok o celkovej úž. pl. 2749 m ²	275	0,6	165
Cestovné kancelárie: celkom 9 prevádzok o celkovej úž. pl. 166 m ²	17	0,6	10
Holičstvo, kaderníctvo, kozmetika: celkom 14 prevádzok o celkovej úž. pl. 501 m ²	80	0,6	48
Výrobné služby: čalúnictvo, kníhviazačstvo Aspa, tlačiareň Pčola, foto-slужba, fotoservis FaF, stolárstvo Uličný, cukr. výroba Pavlik, krajčírstvo Černegová, krajčírstvo Marcinská, krajčírstvo Cimová, výroba sáčkov, sklenárstvo Koma celkom 12 prevádzok o celkovej úž. pl. 966 m ²	100	0,6	60
Požičovne: celkom 10 prevádzok o celkovej úž. pl. 483 m ²	48	0,6	29
Opravovne: celkom 7 prevádzok o celkovej úž. pl. 190 m ²	20	0,6	12
Stávkové kancelárie: celkom 7 prevádzok o celkovej úž. pl. 286 m ²	29	0,6	17
Dom smútku 120 miest	30	0,6	18
Obchodné Centrum BILLA	300	0,6	180
Spolu:	5767		3647

Tabuľka č.4 - c. Výpočet potreby el. energie pre navrhovanú občiansku vybavenosť:

Urbanistický obvod	rozloha (ha)	Výpočet kVA/ha	Celkom So – kVA
Tabla	3,12	50	156
Daľkov	0,36	50	18
Brehy	3,12	30	94
Komenského	2,05	50	103
Centrum	2,14	50	229
Sídlisko 2	0,74	30	22
Výrobné zóny	1,20	50	60
Celkom vybavenosť			682

Celkový potrebný výkon $S_{max} = S_b + S_{ov_{jestv}} + S_{ov_{navrh}} = 12\,981 + 3\,647 + 682 = 17\,310$ kVA.

Nárast celkového výkonu ku navrhovanému roku je:

$S_{max} = S_b + S_{ov_{navrh}} = 3\,582 + 682 = 4\,264$ kVA.

Tabuľka č. 5 a Návrh trafostaníc pre byty a obč. vybavenosť

Číslo	názov časti	požad. Sb kVA	Výkon TR - kVA	počet TR	druh TR	kapacita TR - kVA celkom
TR74	Bramhora – IBV	112	1 x 160	1	stož.	160
TR75	Tabla IBV	1008	1 x 250	1	stož.	250
MTR76	HBV - Dúbrava		1 x 400	1	mur.	400
MTR77	HBV - Dúbrava		1 x 400	1	mur.	400
TR78	Daľkov - IBV	448	1 x 400	1	stož.	400
MTR79	Daľkov - Šport. areál		1 x 160	1	mur.	160
TR80	Majer - IBV	177	1 x 250	1	stož.	250
MTR27	Komenského - HBV (nová mur. namiesto stož.)	327	1 x 630 (nárast 380 kVA)	1	mur.	630
MTR81	Sídlisko 1 - HBV	677	1 x 630	1	mur.	630
MTR60	Sídlisko 1 - HBV (rek. z 2 x 250 na 2 x 400 kVA)		2 x 400 (nárast 300 kVA)	1	mur.	800
TR87	Záhr. osada Dúbravka		1 x 100	1	stož.	160
TR88	Záhr. osada Vihorlat		1 x 100	1	stož.	100
TR 89	Záhr. osada Pichné		1 x 100	1	stož.	100
TR82	Sninské Rybníky 2	400	1 x 400	1	stož.	400
TR91	Daľkov – IBV		1 x 100	1	stož.	100
Spolu 3149				10		4580

Tabuľka č.4 - d. Výpočet potreby el. energie pre navrhované plochy pre výrobu:

Urbanistický obvod	rozloha (ha)	Výpočet kVA/ha	Celkom Sv – kVA
Výrobná zóna - Pri Radkovskom Potoku	11,010	50	551
Výrobná zóna – Nižná Kovačaňa	8,500	50	425
Brehy	-2,336		
Celkom výroba			976

Tabuľka č. 5 b Návrh trafostaníc pre výrobu

číslo	názov časti	požad. Sb kVA	výkon TR - kVA	počet TR	druh TR	kapacita TR - kVA celkom
TR83	Výrobná zóna - Pri Ratkovskom Potoku	551	1 x 400	1	mur.	400
TR84	Výrobná zóna - Pri Ratkovskom Potoku		1 x 400	1	mur.	400
TR85	Výrobná zóna - Nižná Kovačaňa	425	1 x 250	1	mur.	250
TR86	Výrobná zóna - Nižná Kovačaňa		1 x 250	1	mur.	250
Spolu		976		4		1300

Trafostanica TR 27 (Strojárska) stožiarová 1 x 250 kVA sa zdemontuje a namiesto nej sa postaví murovaná o výkone 630 kVA. Trafostanica TR 60 (MTR - Sídl. I) murovaná 2 x 250 kVA sa zruší a namiesto nej sa postaví nová kiosková TR s výkonom 2 x 400 kVA. Trafostanice sú navrhované murované v kioskovom prevedení, resp. stožiarové, pokiaľ nebudú prekážať estetickému vzhľadu danej lokality. Transformátory v týchto trafostaniciach budú navrhované ekologického typu TOHn.

VVN rozvody

Súčasťou ÚPN VÚC Prešovského kraja sa uvažuje do r. 2010 s výstavbou nového jednoduchého 110 kV vedenia zo Sobraniec do Sniny. Taktiež sa uvažuje do r. 2010 s rekonštrukciou jednoduchého VVN 110 kV vedenia č. 6717 v úseku Humenné – Snina na dvojité vedenie.

Návrh 22 kV vedení

Navrhované trafostanice 22/0,42 kV budú napájané vzdušnými a kábelovými vedeniami typu 22-AXEKVCEY s prepojením na jestvujúce vzdušné rozvody VN 22 kV.

Trafostanice v navrhovanej priemyselnej zóne sa napoja novým samostatným vzdušným 22 kV vedením z rozvodne 110/22 kV.

Prekládky 22 kV vedení

V oblasti IBV Daľkov sa preloží jestvujúce vzdušné 22 kV vedenie na okraj navrhovaného IBV. Navrhované vedenie sa urobí kábelovým vedením typu 22-AXEKVCEY. V oblasti Daľkov VN prípojka ku trafostanici TR 72 sa časť vzdušnej VN prípojky zdemontuje a nahradí sa kábelovým vedením. Vzdušné vedenie v tomto úseku prekáža výstavbe materskej školy.

V oblasti navrhovanej HBV v lokalite Dúbrava sa jestvujúce vzdušné vedenie VN č. 279, 22 kV - AlFe 3 x 95 mm² preloží mimo oblasť navrhovanej výstavby HBV.

Nové vzdušné 22 kV vedenia a prekládky 22 kV vzdušných vedení budú riešené tak, že na rovinné konzoly stožiarov sa budú osadzovať hrebeňové zábrany, aby sa predišlo ohrozeniu vtáctva.

Sekundárne rozvody a verejné osvetlenie

NN rozvody budú navrhované kábelové jak v navrhovaných lokalitách HBV, tak aj v lokalitách navrhovanej IBV. Rozvody budú v HBV navrhované kábelmi typu 1- AYKY 4B-3 x 240+120 mm². V IBV kábelmi typu 1- AYKY 4B-3 x 240+120 mm² s možnosťou vytvorenia mrežových sietí, s nadväznosťou na existujúce rozvody v sídliskách. Potrebný výkon pre jednotlivé lokality bol počítaný podľa „Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2“ čo je uvedené v tab. č. 4.

Verejné osvetlenie nových komunikácií bude navrhované na oceľových stožiaroch s výbojkovými svietidlami v zmysle STN 36 0411 – Osvetľovanie miestnych komunikácií.

Ochranné pásma:

Ochranné pásmo je podľa zákona č. 70/98 o energetike paragraf 19 odst. 3 je priestor v bezprostrednej blízkosti energetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35k V vrátane, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- 15 m pri napätí od 15 kV do 110 kV vrátane,
- 2 m káblového zaveseného vedenia od 1 kV do 35kV vrátane.

V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia je zakázané: zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m; vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia, uskladňovať ľahko horľavé a výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

Na umožnenie prístupu a príjazdu k vonkajším elektrickým vedeniam sú vlastníci pozemkov povinní udržiavať voľný pruh pozemkov, tzv. bezlesie v šírke 4 m po jednej strane podperných bodov (stožiarov).

Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia:

Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1 m pri napätí do 110 kV.

V ochrannom pásme podzemného el. vedenia a nad týmto vedením je zakázané: zriaďovať stavby a konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami, vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

Ochranné pásmo elektrickej stanice:

ochranné pásmo elektrickej stanice je vymedzené zvislými rovinami ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na obostavanú hranicu objektu stanice,

ochranné pásmo transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie transformovne.

V ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku.

A.2.12.4.**ZÁSOBOVANIE TEPLOM**

Klimatické podmienky

miesto stavby	Snina
najnižšia vonkajšia teplota	-15 °C
krajinná oblasť	bez intenzívnych vetrov
priemerná denná teplota v najchladnejšom mesiaci (január)	-3,9 °C
priemerná teplota vo vykurovacom období	+3,0 °C
dĺžka vykurovacieho obdobia	237 dní
spôsob vykurovania	byty - nepretržitý
	administratíva, priemysel - s prerušovaním

Súčasný stav v zásobovaní teplom

V súčasnom období na riešenom území t. j. Sídliisko I, Sídliisko II, Sídliisko Centrum, Sídliisko Tabla, Sídliisko Daľkov, Sídliisko Komenského a výrobná zóna sú objekty zásobované teplom nasledovnými spôsobmi:

Výrobca tepla: Vihorlat Snina

Správca primárnych a sekundárnych rozvodov tepla: TENERGO pobočka Snina

Vykurovanie bytov a mestskej vybavenosti*IBV -rodinné domy* -počet RD 1767

Teploto je zabezpečené lokálnym vykurovaním na plynné palivo 80 %, na tuhé palivo 20 %.

8 rodinných domov je napojených na centrálny rozvod tepla. Výkon kotolní v RD do 50 kW.

Bytové domy v meste – počet BD 164 z toho 4407 bytových jednotiek z toho:

• počet bytov vo vlastníctve mesta	502
• počet družstevných bytov	1562
• počet bytov v súkromnom vlastníctve	2342
• počet bytov iných (Vihorlat)	1

Zásobovanie teplom bytových domov je pomocou:

- okrskové kotolne v správe Tenergo
- výmenníkové stanice v správe Tenergo
- výmenníkové stanice v súkromnom vlastníctve

Občianska vybavenosť - je zabezpečená teplom pomocou:

- okrskové kotolne v správe Tenergo
- vlastné kotolne
- výmenníkové stanice v správe Tenergo
- výmenníkové stanice v súkromnom vlastníctve

Celkový počet zdrojov tepla:

- kotolne na zemný plyn: 3 ks v správe Tenergo
- kotolne cudzie - priemysel: 3 ks
- kotolne cudzie – vybav., na zemný plyn: 7 ks
- kotolne na tuhé palivo: 3 ks - 1 ks tepláreň CZT + 2 ks záložné kotolne vo vlastníctve Vihorlatu
- výmenníkové stanice VS: 11 ks v správe Tenergo (napojené na centrálny zdroj tepla)
- výmenníkové stanice VS: 6 ks v súkromnom vlastníctve (napojené na centrálny zdroj tepla)

Výkon VS v správe Tenergo cca 40,65 MW, v súkromnom vlastníctve cca 3,17 MW, kotolne v správe Tenergo cca 5,855 MW, cudzie - vybavenosť cca 10 MW.

Vykurovaná plocha 380 000 m², z toho pripadá na byty 260 000 m², organizácie 80 000 m²,

Výmenníkové stanice v súkromnom vlastníctve a cudzie 40 000 m².

Teplonosná látka vykurovacieho média je:	kotolne	teplá voda 92,5/67,5 °C
	výmenníkové stanice	horúca voda 140/70 °C

Vyrobené teplo sa využíva na vykurovanie a na prípravu teplej vody úžitkovej.

Vykurovanie priemyslu a poľnohospodárstva

Vykurovanie priemyselných a poľnohospodárskych objektov je výlučne z vlastných zdrojov.

Teplonosná látka vykurovacieho média je teplá voda 92,5/67,5°C. Vyrobené teplo sa využíva na vykurovanie, na prípravu teplej vody úžitkovej a malé množstvo na potrebu technológie.

Najvýznamnejšie sú tepelné zdroje v objektoch:

Sukmont a. s., Sukmont Merga, JAS export, JAS elmont, Bander, Vihorlat, Poľnohospodárske družstvo.

Rozvody tepla

Rozvody tepla sú prevedené z nepriehľadných prefabrikovaných teplovodných kanáloch pod terénom.

Navrhované riešenie

Vykurovanie bytov, mestskej vybavenosti a výroby

IBV - rodinné domy - počet RD 504 (nárast) = spolu 2271 RD

Teplo je zabezpečené lokálnym vykurovaním na plyné palivo 80 %, na tuhé palivo 20 %.

8 rodinných domov je napojených na centrálny rozvod tepla. Výkon kotolní v RD do 50 kW.

Bytové domy v meste – počet bytových jednotiek 1175 (nárast) = spolu 5582 b. j.

Zásobovanie teplom nových navrhovaných bytových domov (HBV), občianskej vybavenosti (OV) a výroby bude pomocou:

- okrskových kotolní
- výmenníkových staníc

Nové kotolne:

- sídlisko I. - Dzelnica - kotolňa K10 - určená pre HBV (288 b. j.), výkon kotolne 1,82 MW
- sídlisko Komenského - kotolňa K9 - určená pre HBV (90 b. j.) a OV, výkon kotolne 1,77 MW
- sídlisko Daľkov - kotolňa K8 - určená pre OV, výkon kotolne 0,292 MW
- sídlisko Dúbrava - kotolňa K5 - určená pre HBV (454 b. j.) a OV, výkon kotolne 4,92 MW
- sídlisko Tabla - kotolňa K7 - určená pre OV, výkon kotolne 0,078 MW

Rekonštruované kotolne:

- sídlisko I. - kotolňa K3A - určená pre HBV (514 + 110 b. j.) a OV, výkon kotolne 4,9+0,69=5,59 MW

Nové výmenníkové stanice:

- sídlisko Centrum - výmenníková stanica VS1 - určená pre HBV (29 b. j.) a OV, výkon výmenníkovej stanice 0,56 MW
- sídlisko Centrum - výmenníková stanica VS2 - určená pre OV, výkon výmenníkovej stanice 0,32 MW
- sídlisko Centrum - výmenníková stanica VS3 - určená pre HBV (29 b. j.) a OV, výkon výmenníkovej stanice 0,56 MW
- sídlisko Centrum - výmenníková stanica VS4 - určená pre HBV (105 b. j.), výkon výmenníkovej stanice 1,10 MW

Trasa horúcovodných rozvodov a miesta existujúcich a navrhovaných výmenníkových staníc VS a kotolní sú zakreslené v grafickej časti elaborátu.

Prehľad zdrojov tepla s technickými parametrami, hodinové potreby tepla a ročné spotreby tepla udávajú tabuľky č.21 – 23.

Rekreačná oblasť - Biele Kamene

Vykurovanie ubytovacích objektov a verejného stravovania v lokalite Kónská - stredisko zimných športov - doporučujeme vlastným zdrojom tepla - kotolňa na zemný plyn (odhadovaný výkon 5,715 MW).

Rekreačná oblasť - Sninské Rybníky

Teplo je zabezpečené vlastnými kotolňami na tuhé palivo.

Pre jestvujúcu zástavbu navrhujeme plynofikáciu. Zásobovanie teplom plánovanej výstavby navrhujeme vlastnými zdrojmi tepla - kotolňami na zemný plyn o celkovom predpokladanom výkone 5,715 MW.

A.2.12.5. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Distribučné siete

Mesto Snina je zásobované plynom z vysokotlakového plynovodu Humenné - Snina DN 200, PN 4,0 MPa. Na území mesta v blízkosti križovatky ulíc Vihorlatská a Budovateľská sa VTL plynovod rozvetvuje na dve vetvy:

- juhovýchodným smerom vedie trasa VTL prípojky DN 100, PN 4 MPa pre RS Stakčín
- severovýchodným smerom vedie trasa VTL plynovodu DN 200, PN 4 MPa Snina - Pčolinné, z ktorého odbočuje prípojka pre JAS Snina.

Z dôvodov zásobovania Chemko Strážske požadovanou min. tlakovou hladinou 2,4 MPa je v štádiu realizácie zaokružovanie VTL plynovodu Snina - Medzilaborce a vytvorenie možnosti zásobovania cez plynovod Bardejov - Svidník - Stropkov - Medzilaborce.

Na distribučnú sieť mesta sú cez vlastné regulačné stanice pripojené priemyselné závody Jas Snina a Vihorlat Snina.

Pre zásobovanie výrobnéj zóny je možnosť napojenia na VTL plynovod DN 100, PN 40, Snina - Stakčín so zabezpečením max. vstupného tlaku 4,0 MPa. Návrh jeho situovania (za areálom Vihorlat) je v dosahu distribučnej siete.

Miestne siete

Mesto je plynofikované cca na 90 %. Plyn sa dostáva do rozvodnej siete mesta po znížení tlaku na 0,1 MPa cez 3 regulačné stanice plynu s celkovou kapacitou $Q = 5\,400\text{ m}^3/\text{hod}$.

- RS č. 1 3 000/2/2-440
- RS č. 2 IBV Tabla 1 200/2/1-440
- RS č. 3 Jesenského 1 200/2/1-440

Regulačné stanice sú navzájom prepojené, čo zabezpečuje minimálne úbytky tlaku v uličných rozvodoch. Disponibilná kapacita regulačných staníc plne pokrýva súčasnú potrebu plynu mesta, ktorá po zahrnutí potreby obce Pichné ($300\text{ m}^3/\text{hod}$), pripojenej na STL rozvodnú sieť mesta Snina, činí $4\,554\text{ m}^3/\text{hod}$.

Rezerva v kapacite regulačných staníc pre ďalší rozvoj funkčných plôch bývania a občianskej vybavenosti je $870\text{ m}^3/\text{hod}$. Nové lokality sú situované v prevažnej miere v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu s možnosťou pripojenia na miestnu rozvodnú sieť.

Výnimku tvorí lokalita priemyselného areálu situovaného za areálom Vihorlatu, ktorá nie je v dosahu rozvodnej siete. Zásobovanie plynom sa navrhuje z distribučnej siete.

Napojenie navrhovaných lokalít na zdroj plynu

a) bytový fond + občianska vybavenosť

Centrum

- napojenie z jestvujúcich uličných rozvodov

Sídlisko I

- intenzifikácia jestvujúcej zástavby – napojenie z jestvujúcich uličných rozvodov
- navrhovaná HBV v lokalitách Dzelnica a Dúbrava - rozšírenie mestskej siete napojením na jestvujúci. STL plynovod na ul. Študentská

Bramhora

- intenzifikácia výstavby - napojenie z jestvujúcich uličných rozvodov
- navrhované IBV - rozšírenie mestskej siete napojením na jestv. STL plynovod na ul. Lesnícka, resp. Jesenského

Komenského

- intenzifikácia výstavby - napojenie z jestv. uličných rozvodov
- navrhovaná IBV - rozšírenie mestskej siete napojením na jestv. STL plynovod na ul. Partizánska

Brehy

- intenzifikácia výstavby - napojenie z jestv. uličných rozvodov
- navrhovaná IBV - rozšírenie mestskej siete napojením na jestv. STL plynovod na ul. Perečinská, Štúrova, Sládkovičova

Daľkov + Majer

- intenzifikácia výstavby - napojenie z jestv. uličných rozvodov
- navrhované IBV:
 - rozšírenie mestskej siete napojením na jestv. STL plynovod na ul. Hámorská, s možnosťou prepojenia na ul. J. Bottu
 - rozšírenie mestskej siete napojením na jestv. STL plynovod na ul. kpt. Nálepku

Tabla

- intenzifikácia výstavby - napojenie z jestv. uličných rozvodov

RO Rybníky, Biele Kamene

- napojenie na distribučnú sieť – VTL plynovod ul. Stakčinska a zriadenie VTL plynovej prípojky a regulačnej stanice VTL/STL Q = 1400m³/h

b) výrobaPriemyselné zóny- lokalita Nižná Kovačaňa a Na Maguriči

- napojenie na distribučnú sieť – VTL plynovod ul. Stakčinska a zriadenie regulačnej stanice RS 4 VTL/STL Q = 2100 m³/h v lokalite Nižná Kovačaňa

Potreba plynu mesta

Pre výpočet potreby plynu pre KBV a IBV sme postupovali v zmysle smernice č. 10/2000 GR SPP Košice, t. j. byty sídliskovej zástavby pripojené na centrálny zdroj tepla sú zásobované na účely varenia s priemernou ročnou potrebou 150 m³ rok⁻¹ (resp. 0,12 m³/h), rodinné domy sú zásobované komplexne, s priem. ročnou potrebou 4400 m³. rok⁻¹ (resp. 1,5 m³/h).

ODBERATEĽ	Potreba plynu v m ³ /h					
	Pripojenie na miestnu sieť		Pripojenie na distribučnú sieť		Pripojenie na miestnu sieť	Pripojenie na distribučnú sieť
	stav	návrh	stav	návrh	SPOLU	
Byty + zákl. občianska vybavenosť	2 608	1546,4			4 154,4	
Vyššia občianska vybavenosť	1 318	570,3			1 888,3	
Výroba	328	559,0	300	2 100	887,0	2 400
Obec Pichné	300					
RO Sninské Rybníky, Biele Kamene				1 400		1 400
CELKOM	4 554	2 675,7	300	3 500	6 929,7	3 800

Návrh regulačných staníc

Súčasná kapacita regulačných staníc nepostačuje pre plánovaný rozvoj mesta. Deficit činí 1 830 m³/h.. Na základe hydraulického prepočtu prevádzkových plynárenských zariadení v meste bude potrebné o tento výkon zvýšiť kapacitu jestvujúcich RS.

Nová RS č. 4 pre potreby plynofikácie prevádzok na navrhovaných plochách v lokalitách Nižná Kovačaňa a Na Maguriči sa umiestni pri vstupe na lokalitu pri Ciroche. Pre potreby vykurovania je potrebná kapacita Q = 2100 m³/h.

Nová RS č. 5 pre plynofikáciu RO Sninské Rybníky a výhľadových prevádzok v lokalite Konské v RO Biele Kamene sa umiestni v lokalite RO Sninské Rybníky. Pre potreby vykurovania a prípravy TUV je navrhnutá kapacita Q = 1 400 m³/h.

A.2.12.6. TELEKOMUNIKÁCIE

1. Telefónne rozvody - pevná telekomunikačná sieť:

Po telekomunikačnej stránke je mesto Snina súčasťou Centra sieťovej infraštruktúry Prešov. Telefónni účastníci sú pripojení prevažne úložnými káblovými rozvodmi na existujúce tri digitálne TF ústredne, ktoré sú osadené v budove Pošty, v Telekomunikačnej budove a v typizovanom domčeku pri budove Okresnej polície. Umiestnenie a kapacity týchto digitálnych TF ústrední umožňujú poskytovanie širokého spektra telekomunikačných služieb, či už pre obyvateľstvo alebo podnikateľský sektor aj v novo navrhovaných lokalitách mesta Snina.

V rámci Územného plánu mesta Snina sú navrhnuté nové funkčné plochy - kapacity.

1. Bytový fond
2. Občianska a technická vybavenosť, výrobná zóna

Bytový fond:

V jednotlivých lokalitách je navrhnutá HBV - hromadná bytová výstavba, IBV - individuálna bytová výstavba. Z toho dôvodu je potrebné v týchto lokalitách rozšíriť telekomunikačnú sieť. Rozšírenie telekomunikačnej siete - predpokladaný počet HTS - dimenzovanie TF siete pre bytové stanice je 1,5 TF páru na novovybudované bytové stanice.

- a) Lokalita -KOMENSKÉHO:
Hromadná bytová výstavba - 90 bytových jednotiek
Individuálna bytová výstavba - 42 rodinných domov
Spolu: 132 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 198 nových telefónnych staníc.
- b) Lokalita - DÚBRAVA:
Hromadná bytová výstavba - 454 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 681 nových telefónnych staníc.
- c) Lokalita - DAIKOV:
Individuálna bytová výstavba - 300 rodinných domov
Spolu: 300 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 450 nových telefónnych staníc.
- d) Lokalita - MAJER:
Individuálna bytová výstavba - 5 rodinných domov
Spolu: 5 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 8 nových telefónnych staníc.
- e) Lokalita - BREHY:
Individuálna bytová výstavba - 91 rodinných domov
Spolu: 91 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 137 nových telefónnych staníc.
- f) Lokalita - CENTRUM:
Hromadná bytová výstavba - 233 bytových jednotiek
Spolu: 233 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 350 nových telefónnych staníc.

- g) Lokalita SÍDLISKO I - Dzelnica:
Hromadná bytová výstavba - 398 bytových jednotiek
Spolu 398 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 597 nových telefónnych staníc.
- h) Lokalita BRAMHORA:
Individuálna bytová výstavba - 66 rodinných domov
Spolu 66 bytových jednotiek
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 99 nových telefónnych staníc.

Bytový fond v meste SNINA bude rozšírený o 1679 bytových jednotiek.

Rozšírenie - potrebná kapacita TF siete - telefónnych staníc spolu = 2 520.

Občianska a technická vybavenosť, výrobná zóna

V jednotlivých lokalitách je navrhnutá občianska vybavenosť, výrobné služby, technické vybavenie, športovo rekreačné zariadenia. Z toho dôvodu je potrebné v týchto lokalitách rozšíriť telekomunikačnú sieť. Rozšírenie telekomunikačnej siete - predpokladaný počet HTS - dimenzovanie TF siete sú 2 TF páry na novovybudovanú vybavenosť.

- a) SÍDLISKO I - Dzelnica
Občianska vybavenosť, výrobné služby, technické vybavenie
Spolu počet OV, VS, TV - 20,
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 40 nových telefónnych staníc.
- b) DALKOV
Občianska vybavenosť
Spolu počet OV - 10
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 20 nových telefónnych staníc
- c) BREHY
Občianska vybavenosť
Spolu počet OV - 10
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 20 nových telefónnych staníc
- d) KOMENSKÉHO
Občianska vybavenosť
Spolu počet OV - 19
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 38 nových telefónnych staníc
- e) CENTRUM
Občianska vybavenosť
Spolu počet OV - 19
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 38 nových telefónnych staníc
- f) Výrobná zóna – Na Maguriči
Výrobné prevádzky na navrhovanej ploche Na Maguriči – 20 nových telefónnych staníc
Výrobné prevádzky na navrhovanej ploche Nižná Kovačaňa – 20 nových telefónnych staníc
Spolu počet – 40
Potrebný počet HTS pre túto lokalitu je 80 nových telefónnych staníc

Občianska vybavenosť, výrobné služby a výrobná zóna v meste SNINA bude rozšírená o 118 prevádzok. Rozšírenie - potrebná kapacita TF siete - telefónnych staníc spolu = 236.

2. Mobilné telefónne siete

Okrem pevnej telefónnej siete Slovak Telekom sú v Snine rozšírené služby mobilných operátorov Eurotelu a Orange. Možnosť prijímu týchto operátorov v meste Snina je v takom rozsahu, v akom majú títo operátori zrealizované zariadenia na príjem týchto signálov a v akom rozsahu budú operátorom Eurotel a Orange dobudované.

3. Miestny rozhlas

V meste Snina je miestny rozhlas. Jeho rozvod je vzdušný cez samostatné oceľové stĺpy, stĺpy verejného osvetlenia. Na týchto stĺpoch sú v určitých vzdialenostiach osadené reproduktory. Rozhlasová ústredňa je osadená v budove Mestského úradu.

Pre potreby rozšírenia siete miestneho rozhlasu v novo navrhovaných plochách bytového fondu, v lokalitách, kde je navrhovaná občianska vybavenosť, výrobné služby, športovo rekreačné plochy, je potrebné rozšíriť rozvody miestneho rozhlasu podľa požiadavky Mestského úradu. Nový navrhnutý vzdušný rozvod bude cez samostatné oceľové stĺpy, alebo cez stĺpy verejného osvetlenia z osadením reproduktorov na tieto stĺpy.

4. Príjem televízneho a satelitného programu

Príjem TV programov v meste Snina je realizovaný kábelovým vzdušným televíznym rozvodom. Tento je zrealizovaný v meste na cca 50%. Tam, kde nie je tento rozvod zrealizovaný, príjem TV programov je zabezpečený cez televízny vysielač Dubník a k tomu príslušným televíznym vykryvačom Maguriča a TV antén osadených na strechách rodinných domov a ostatných objektoch.

Satelitný program je zabezpečený cez vzdušný kábelový televízny rozvod. Tam, kde nie je tento rozvod, príjem satelitných programov je zabezpečený osadením satelitných parabol na jednotlivých rodinných domoch, objektoch.

Rozšírenie kábelového vzdušného televízneho rozvodu v novo navrhovaných lokalitách bytového fondu, občianskej vybavenosti, výrobných služieb, športovo rekreačných plochách, bude možné na základe záujmu jednotlivých užívateľov a v prípade potreby zlého príjmu televízneho programu z televízneho vykryvača Maguriča.

A.2.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zásady funkčného využívania územia

Urbanizácia sa bude vyvíjať jedine v navrhovanom zastavanom území. Jestvujúce hospodárske areály mimo zastavaného územia budú prevádzkované len na jestvujúcich plochách.

Navrhované koridory dopravy a technickej vybavenosti mimo zastavané územie budú vedené v navrhovaných trasách, a to tak, aby maximálne využívali priestory koridorov súčasných ochranných pásiem jestvujúcich sietí pri minimálnom zásahu do prvkov krajinej štruktúry.

Poľnohospodársku činnosť rozvíjať na súčasných plochách, pričom je potrebné zohľadniť spôsob využívania lokalít so sklinitosťou nad 7° so zvýšeným ohrozením vodnou eróziou.

Navrhujeme ich využitie výlučne na funkciu TTP. Erózne ryhy miestnych potokov je potrebné vegetačnými úpravami stabilizovať a využiť spolu s jestvujúcimi remízkami na vytvorenie ekosystému stabilizácie.

Pre plánovanú úpravu plôch poľnohospodárskej výroby navrhujeme vypracovať Projekt pozemkových úprav, ktorý bude nadväzovať na riešenie ÚPN-O a M-USES.

Lesné hospodárstvo sa bude rozvíjať na súčasných plochách patriacich do LHC - Snina. Hospodárenie sa bude vykonávať podľa Lesohospodárskych plánov.

V navrhovaných hraniciach rekreačného priestoru Sninské Rybníky bude výsadba drevín a hospodárenie na lesných pozemkoch navrhnutých do kategórie rekreačných lesov usmerňované adekvátne upraveným LHP.

Na PPF bude hospodárenie a úprava pozemkov usmernená Projektom pozemkových úprav s prihliadnutím na rekreačnú funkciu priestoru.

Doporučujeme, aby pred vypracovaním PPÚ na uvedené priestory bola spracovaná krajinársko-sadovnícka štúdia.

Ťažba nerastných surovín sa v katastri mesta bude rozvíjať iba na pozemku jestvujúceho kameňolomu v lokalite Malé Lišné.

Výstavbu na plochách príľahlých k neregulovaným úsekom tokov Cirocha, Pčolinka, Pichoňka a ostatných miestnych potokov je možné realizovať až po predchádzajúcom zabezpečení korýt týchto tokov pred záplavami.

Výstavba na navrhovaných polyfunkčných plochách na území časti parku pred závodom Vihorlat môže byť povolená len po posúdení jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona SNR SR č.127/1994 Z.z. v zmysle neskorších úprav –, o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“.

Zložky životného prostredia

Voda

Stav

V okrese Snina je akosť povrchových vôd vcelku priaznivá. Toky sú negatívne ovplyvňované v oblasti sídiel, z ktorých iba nepatrná časť má vybudovanú kanalizáciu a ČOV. Vzhľadom na to, že uvedené územie nie je predmetom riešenia, môžeme iba doporučiť, aby bol uvedený nedostatok riešený vybudovaním miestnych ČOV.

Pitnou vodou je obyvateľstvo skúmaného územia zásobované z verejného rozvodu pitnej vody mesta Snina, tento vodovod v súčasnosti dostatočne pokrýva spotrebu vody mesta.

Odkanalizovanie zastavaného územia je zabezpečené kanalizáciou, ktorá je v správe VVaK Košice. Kanalizácia je zaústená do ČOV. Odpadové vody po prečistení vytekajú do rieky Cirocha. Obyvatelia, ktorí na jestvujúcu obecnú kanalizáciu nie sú napojení, akumulujú odpadové vody v žumpách.

Čistota vody meraná pod výtokom z ČOV

Miesto sledovania	Riečny km	Počet vzoriek	Trieda kvality v skupine ukazovateľov podľa STN 75 7221							
			A	B	C	D	E	F	G	H
Cirocha pod Sninou	19,6	24	III	II	III		V			

Čistota vody v Ciroche meraná v r. 2001

Miesto sledovania	Riečny km	Kyslíkový režim	Fyzicko-chemické ukazov.	Nutrienty	Mikrobiolog. ukazovatele
Cirocha v meste Snina		I	II	V	IV
Cirocha pod Sninou	19,6	III	III	III	V

Kvalitu povrchových a podzemných vôd nemalou mierou zhoršuje znečistenie z poľnohospodárstva. Podiel poľnohospodárstva na celkovom znečistení vody sa odhaduje na 40 – 60 %. Hlavným znečisťovateľom je oblasť živočíšnej výroby produkovanými odpadmi - maštalný hnoj, močovka, silážne šľavy a pod. V povodí Cirochy, v úseku nad Sninou sa nachádzajú tieto prevádzky ako zdroje znečistenia:

AGRIFOP a. s. Stakčín (HD Stakčín, Stakčínska Roztoka, Snina), PD Pichné, PD Pčoliné (HD Pčoliné, Čukalovce).

Navrhované riešenie

ÚPN-O navrhuje odpadové vody zo zástavby a prevádzok v intraviláne mesta zaústiť do mestského kanalizačného systému, ktorý prostredníctvom mestskej ČOV zabezpečuje ich prečistenie pred vyústením do recipientu - tok Cirocha. Jej kapacita vyhovuje pre predpokladané nároky navrhovaného rozvoja mesta do roku 2020.

Pre potreby prevádzok v rekreačnej oblasti Sninské Rybníky sú zrealizované 2 lokálne ČOV zaústené do recipientu - potok Bystrá.

Pôda

Pôdny substrát územia katastra Snina tvoria flyšové horniny, pieskovce a ílovce, na ktorých vznikli pôdy, ktoré sú najmä na svahoch ohrozené eróziou. Typické sú aj časté zosuvy. Pre značnú svahovitosť terénu znemožňujúcu prístup techniky sa územie vyznačuje malou výmerou ornej pôdy a veľkou výmerou trávnych porastov (TTP). Úrodnosť ornej pôdy je nízka, rozhodujúci význam v poľnohospodárstve majú TTP. Väčšina je však zaradená do nízkych stupňov intenzity.

Z hľadiska ochrany prírody pozemkovými úpravami za účelom zväčšenia plôch poľnohospodárskej pôdy sa v minulosti odstránila pôdochranná, krajínovorná a ekologicky dôležitá zeleň. Pritom sa nedocenili špecifické vlastnosti flyšového územia. Touto činnosťou došlo k značnému ohrozeniu pôd deštruktívnymi procesmi, ktoré sa prejavujú plošnou, brázdovou, bystrinnou eróziou, tečením pôdy zosuvmi a zemnými prúdmi, pričom najrozšírenejšia je vodná erózia. Tento činiteľ najviac ohrozuje pôdu v skúmanom území, pričom najviac postihnuté sú orné pôdy.

Potenciálnymi zdrojmi kontaminácie pôdy a spodnej vody sú možné priesaky z komunálnej skládky odpadov v lokalite Hradisko a extrémne hnojenie močovkou a ostatnými chemickými hnojivami.

Z hľadiska starostlivosti o pôdu sú najdôležitejšie opatrenia:

- zabránenie erózie pôdy vegetačnou úpravou, a ďalšími protierozívnymi opatreniami, v prípade nutnosti zatravnenie najproblematickejších lokalít ornej pôdy
- zabránenie rozširovaniu divokých záhradkárskych osád a následné rozrušovanie vegetačného pôdneho zvršku na potenciálne erozívnych svahoch. Odstránenie jestvujúcich osád v takýchto lokalitách
- Úprava a spevnenie korýt vodných tokov aj v extraviláne sídla - nenáročnou vegetačnou úpravou spojenou s regeneráciou pobrežnej zelene tvoriacej dôležité miestne ekostabilizačné prvky územia
- pre zamedzenie kontaminácie spodnej vody z prevádzky skládky KO a živočíšnej výroby je nutný pravidelný monitoring potenciálnych zdrojov a technologická a pracovná disciplína.

Ovzdušie

Stav

Prehľad znečisťovateľov:

Prevádzkovateľ	Zdroj	Tuhé znečisťujúce látky - TZL	Oxidy síry SO ₂	Oxid dusíka NO ₂	Oxid uhoľnatý CO	Celk. organic. uhlík COU
AMOS s. r. o.	Čerp. stan. LPG	0,0	0,0	0,0	0,0	0,029
BEKY a. s.	Briketovacia linka	1,25	0,0	0,09	0,48	0,003
	Spracovanie dreva - 02	0,24	0,0	0,048	0,256	0,001
	Sušiarne – 02	0,87	0,0	0,174	0,928	0,005
	Sušička dreva	6,63	0,0	0,45	2,4	0,014
JAS - EXPORT	Plynová kotolňa	0,044	0,005	0,964	0,323	
Jednota – HE	kotolňa	0,005	0,001	0,108	0,044	0,007
k. r. Polic. zboru	kotolňa	0,003	0,0	0,063	0,025	0,004
LIKOD a. s.	ČS LIKOD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,635
Nemocnica s poliklinikou	kotolňa	0,021	0,003	0,412	0,1666	0,028
OÚ Snina	Kotolňa ZŠ Komenského	0,004	0,001	0,085	0,034	
	Kotolňa ZŠ Švermova	0,003	0,0	0,059	0,024	
ÖMV Slovensko	Čerp. st. LPG	0,0	0,0	0,0	0,0	0,003
	ČS PL ÖMV	0,0	0,0	0,0	0,0	1,085
Pod. pekárne a cukrárne	Kotolňa	0,01	0,001	0,2	0,081	0,016
SLOVNAFT a. s.	Čerp. st. motor. palív	0,0	0,0	0,0	0,0	0,903
SOU poľnohosp.	Kotolňa	0,005	0,001	0,09	0,036	0,006
Sukmont a. s.	Kotolňa	0,003	0,0	0,062	0,025	0,004
Sukmont Teplo s. r. o.	Kotolňa	0,08	0,01	1,564	0,631	0,105
	Kotolňa K13	0,002	0,0	0,041	0,017	0,003
	Kotolňa SOU strojárske	0,006	0,001	0,115	0,047	0,008
Verejnopros. sl.	Kotolňa	0,003	0,0	0,052	0,021	
Vihorlat s. r. o.	Galvanizovňa	0,0	0,0		0,002	
	Kogeneračný zdroj	10,128	48,463	30,829	19,272	0,262
	Lakovňa žeriavov	0,003				
	lejáreň	0,003	0,0	0,0	0,0	

Spracovateľ nemá k dispozícii výsledky meraní celkovej kvality ovzdušia vzhľadom na to, že tieto merania sa v skúmanom území nerealizovali.

Pre modelové overenie stupňa znečistenia ovzdušia v závislosti od rozptylových podmienok v území si mesto môže nechať spracovať rozptylovú štúdiu.

Návrh riešenia:

Je možné konštatovať, že mesto nemá veľké zdroje znečisťovania ovzdušia. Najväčším zdrojom produkcie TZL je sušička dreva firmy BEKY a. s. a centrálna tepláreň VIHORLAT s. r. o. prevádzkované na tuhé palivo, ktoré sú výrazným zdrojom znečisťovania ovzdušia (nachádzajúce sa v skúmanom území) vo všetkých druhoch znečisťujúcich látok.

Aj keď výraznejšej koncentrácii týchto látok v území zabraňuje dostatočne vysoký komín umožňujúci ich dostatočný rozptyl v ovzduší, nie je to koncepčné riešenie pre ochranu prostredia ako celku, preto v návrhu vytvárame predpoklady pre likvidáciu týchto zdrojov formou ich plynofikácie.

Biota

V minulosti pokrývali územie Sniny takmer súvislé lesy. Pozdĺž toku Cirochy sa vyskytovali lužné lesy, ktorých pozostatkom sú brehové porasty s vrbou bielou, jaseňom štíhlym, jelšou lepkavou, brestom hrabolitým a čremchou strapcovitou v nezregulovanej časti Cirochy v lokalite Tabla. Na prítokoch Cirochy - Pčolinke a Pichoňke už prevládajú spoločenstvá lužných jelšín. Pekné zvyšky jelšín so vzácnym perovníkom pštrosím sa nachádzajú na prítokoch Cirochy v oblasti Maguriče.

Na svahoch obklopujúcich mesto sa nachádzajú komplexy dubovo hrabových lesov s menším zastúpením jaseňa, javora mliečného a javora poľného, v podraсте so vzácnym drieňom obyčajným.

Z bilín týchto spoločenstiev si zaslúži pozornosť pečeňovník trojlaločný, razivka smradľavá a mimoriadne vzácny východokarpatský druh čemerica purpurová.

Izolovanú lokalitu s výskytom spoločenstiev dubových xerothermných lesov tvoria svahy nad cintorínom pod vrchom Patria. V týchto lesoch rastie vzácna prilbica jedhojová.

Na severných svahoch Vihorlatských vrchov, v južnej časti k. ú. prevládajú spoločenstvá kvetnatých bukových lesov s charakteristickými bylinami ako zubačka cibul'konosná, zubačka žliazkatá, lipkavec marinkový, papraď samčia a trávami ako kostrava horská.

V tejto južnej časti katastra prevažne na skalnatých svahoch a hrebeňoch sa vyskytujú spoločenstvá bukových kyslomilných lesov, v ktorých rastie vzácny machorast bielomach sivý.

Z nelesných spoločenstiev v okolí Sniny majú najväčší význam rašeliniská Postavka, Hypkania a Ďurova Mláka. Zo vzácných druhov rastlín tu rastú mäsožravá rosička okrúhlostá, plavúnc zaplavovaný, starček potočný, a vachta trojlistá.

Pozostatky najrozsiahlejších komplexov pasienkových spoločenstiev sa nachádzajú v dolinách Daľkovského potoka, Dúbravského potoka, Malého a Veľkého Lišného a pod Stambočskou úbočou. Mimoriadnu pozornosť z týchto spoločenstiev si zaslúži horec plúcnatý.

Na stráňach Vinice, pod Hrahôrkou a Maguričou sa zachovali teplomilné lúčne spoločenstvá. Zo vzácných druhov tu rastú horec krížnatý, ďatelinovec päťprstý a vstavač obyčajný.

Vlhkomilné lúky sa dodnes zachovali predovšetkým pozdĺž Pichoňky, kde sa nachádza vzácny kosatec sibírsky.

V podvrcholových a vrcholových častiach Vihorlatu sa vyskytujú spoločenstvá lipovo-javorových lesov tvorené najmä cennými drevinami - javorom horským, javorom mliečnym, lipou malolistou, jaseňom štíhlym a brestom horským.

Aj z hľadiska fauny je územie Sniny veľmi bohaté. Veľké druhové bohatstvo súvisí s výskytom rozsiahlych lesov na okolí, z ktorých niektoré majú pralesovitý charakter. Veľký a unikátny výskyt je zastúpený hlavne druhmi bezstavovcov, z rýb je to mihul'a potiská, pstruh potočný, čerebľa obyčajná, jalec hlavatý, hrúz obyčajný, z obojživelníkov sú to salamandra škvrnitá, mlok vrchovský, mlok veľký, mlok karpatský, ropucha zelená, skokan zelený, rosnička zelená, z hadov sú to užovka obyčajná, vretenica obyčajná, užovka stromová, užovka hladká, užovka fľakaná. Z vtákov sú najvzácnejšie sokol sťahovavý, výr skalný, bocian čierny, sova dlhochvostá, tesár čierny, a mimoriadne vzácna haja červená. Zaujímavou skupinou sú netopiere prebývajúce v opustených štôlach pod Sninským kameňom. V rašeliniskách nad Sninou sa vyskytuje vzácny glaciálny relikt hraboš močiarny.

Osobitnú pozornosť si zasluhujú veľké mäsožravce. V lesoch pod Sninským kameňom sa potvrdil občasný výskyt medveďa hnedého. Stálym obyvateľom okolitých lesov je vlk dravý, rys ostrovid, a mačka divá. K pomerne vzácnym druhom patrí jazvec obyčajný. Bežnou zverou v tunajších lesoch je raticová zver. Vo Vihorlate žijú jelen a daniel.

Krajinná štruktúra

Riešené územie sídla Snina, ktorým je jeho katastrálne územie, má plochu cca 5 861,0 ha z čoho zastavané plochy tvoria 441,9 ha (7,5 %), plochy LPF 3 383,1 ha (57,7 %), plochy PPF 1810,3 ha (30,9 %) a vodné a ostatné plochy 225,7 ha (3,9 %).

Z poľnohospodárskych plôch zaberá orná (ekologicky nestabilizovaná) 770,0 ha, čo predstavuje 13,1 %. Zvyšnú poľnohospodársku plochu tvoria v prevažnej miere trvalý trávny porast, menej záhrady.

Lesný porast zaberá 3383,1 ha, čo je 57,7 % plochy k. ú.

Na základe uvedeného je možno konštatovať, že záujmové územie má dobrý prírodný potenciál, o čom svedčí aj to, že sa priamo v tomto území nachádzajú 2 regionálne biocentrá a 1 regionálny biokoridor a plochou 242,0 ha sem zasahuje aj CHKO Vihorlat.

Prírodný potenciál záujmového územia Sniny je ešte oveľa výraznejší vzhľadom na to, že je v oveľa menšej miere urbanizované. Okrem chránených častí území opísaných vyššie je v celkovej bilancii ekologicky nestabilizovaných plôch v území len 9,0 %.

Návrh opatrení na elimináciu stresových prvkov v krajine

Pre stabilizáciu územia s prejavom geologickej nestability v lokalitách Brehy, Daľkov a Hradisko je potrebné previesť geologický prieskum, stanoviť spôsoby stabilizácie s následnou realizáciou.

Rovnako je potrebné previesť reguláciu korýt všetkých tokov v zastavanom území na Q100 formou ich polovegetačnej úpravy a ekologickú stabilizáciu ich korýt mimo zastavaného územia. V prípade potreby v problémových úsekoch koryta Pčolinky realizovať ochranné hrádze.

Fyzikálne faktory negatívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia

Hluk, vibrácie a emisie

Stav

Hlavným zdrojom vibrácií, emisii a najmä hluku v skúmanom území je doprava. Hlavné líniové zdroje hluku vibrácií a emisii z dopravy predstavujú najmä prietahy ciest I., II. a III. triedy obytným územím a železničná trať Humenné - Stakčín.

Rozloženie hluku v území z týchto zdrojov a znehodnotenú územia sú zdokumentované vo výkrese č.3.

Najvýraznejším zdrojom hluku je premávka na ceste I/74, ktorá znehodnocuje obytné územie pozdĺž svojej trasy.

Dopravná premávka je zdrojom aj škodlivých emisií, ktoré najviac zaťažujú životné prostredie bezprostredného okolia pozdĺž komunikačných trás.

Potenciálne negatívnym faktorom ovplyvňujúcim kvalitu prostredia záujmového územia môže sa v budúcnosti stať tranzitná medzinárodná doprava na plánovanej rýchlostnej komunikácii štátnej cesty I/74.

Navrhované riešenie

Čiastočným riešením tohto problému je navrhovaná rýchlostná komunikácia trasovaná mimo obytné územie mesta. Pre citelnejšie zníženie dopravy v zastavanom území mesta na tejto komunikácii však plánovaná preložka št. cesty I/74 musí byť doplnená aj jej napojením na smer Medzilaborce mimo obytné územie.

Plný zmysel samotnej preložky štátnej cesty I/74 je až v budúcom predpokladanom transeurópskom prepojení vedúcom cez Slovensko na Ukrajinu.

Každopádne je nutné už v súčasnosti s touto budúcou preložkou ako nutnosťou rátať a včleniť ju do rozvojových štruktúr mesta a jeho záujmového územia. Do realizácie tohto zámeru je nutné v hlukom znehodnotenom území ne-rozvíjať bytovú výstavbu.

Vo výhlade doporučujeme zväziť dobudovanie železničnej trasy Humenné - Stakčín do Uble s prepojením na Ukrajinu. Uvedený druh dopravy je zvlášť aktuálny vzhľadom na ochranu bohatých prírodných hodnôt v tomto území (Biosférická rezervácia Východné Karpaty s NP Poloniny).

Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

Priamym meraním obsahu radónu v pôdnom vzduchu sa celé územie okresu Snina zaradilo do kategórie nízkeho radónového rizika.

Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 - seizmo - tektonickej mapy Slovenska záujmové územie sa nachádza v oblasti s makroseizmickou intenzitou 6° stupnice MSK - 64. Seizmicita územia Sniny je pri seizmickom zabezpečení objektov zanedbateľná.

Zosuvné územia

Nestabilizované lokality so zaznamenaným pohybom pôdy sa nachádzajú v častiach Daľkov ul. Pálenčiariska a Brehy (lokality sa nachádzajú v zastavanom území intravilánu sídla) a v lokalite Hradisko v extraviláne sídla.

Navrhované riešenie

Je potrebné previesť podrobnejší geologický prieskum týchto lokalít s cieľom určenia stabilizačných opatrení a možnosti funkčného využitia uvedených území. Do tej doby územia nedoporučujeme urbanizovať.

Záplavové (inundačné územia)

Územia najviac postihnuté týmto faktorom sa nachádzajú v neregulovaných úsekoch v najnižších údolných polohách riek Cirocha, Pčolinka a Pichoňka.

Na Ciroche je to v úsekoch pred a za regulovaným úsekom toku v intraviláne sídla. Na Pichoňke je to najmä v častiach lokality Hrehorka a na Pčolinke, najmä v častiach lokalít Chomin, Červencovo, Hradisko.

Navrhované riešenie

Návrh ÚPN-O rieši uvedené problémy návrhom regulácie korýt všetkých miestnych tokov v úseku prechodu zastavaným územím a návrhom regulácie ich korýt vegetačnou úpravou v úsekoch mimo zastavaného územia. V prípade nutnosti aj vytvorením hrádz. Regulácia sa musí prevádzať v súlade s ochranou jestvujúcich biotopov v uvedených územiach.

Navrhovaná zástavba v uvedených lokalitách sa môže realizovať až po stabilizácii a úprave korýt týchto tokov na poatie 100-ročnej vody.

Faktory pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia

Základným faktorom, ktorý pozitívne ovplyvňuje kvalitu životného prostredia v skúmanom území sídla a jeho záujmovom území, sú prírodné danosti - relatívne málo narušená príroda a hojný výskyt lokalít so zastúpením vzácnych až ojedinelých a jedinečných rastlinných druhov a spoločenstiev a živočíšnych druhov.

Daná skutočnosť dáva priaznivé predpoklady pre rozvoj turistickej a rekreačnej funkcie. Podrobnejší geologický prieskum by snád dokázal nájsť prípadné minerálne alebo termálne pramene, ktoré by uvedené predpoklady prostredia pre rekreáciu ešte vystupňovali.

Výrazným pozitívnym faktorom je skutočnosť, že rozsiahla časť záujmového územia spadá do rôznych stupňov ochrany prírody, čo je zárukou celoštátneho záujmu o ochranu prírodnej kvality tohto územia.

Ďalším pozitívnym prvkom je absencia výraznejších znečisťovateľov prostredia.

Uvedené vlastnosti prostredia dávajú predpoklad aj ďalšiemu - dostatok relatívne kvalitnej povrchovej vody, čo vytvorilo predpoklad pre realizáciu vodárenskej nádrže (VN) Starina a plánovanie ďalšej VN Adidovce. Stanovené ochranné pásma týchto vodohospodárskych zariadení a ich režimy sú ďalšou zárukou ochrany kvality životného prostredia územia.

Kvalitu životného prostredia v riešenom území pozitívne ovplyvňuje aj vybudovaná kanalizácia napojená na ČOV a plynofikácia.

Ďalšie skvalitňovanie ochrany životného prostredia v celom záujmovom území sa dá dosiahnuť predovšetkým skvalitňovaním technickej vybavenosti sídiel v tomto území a reguláciou urbanizácie a hospodárskych aktivít v tomto území.

Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Stav:

Mesto vlastní riadenú skládku KO, ktorú prevádzkuje príspevková organizácia mesta - *Verejnoprospešné služby mesta Snina*. Skládku je situovaná cca 2 km od zastavaného územia smerom na Pčoliné, v lokalite Filárovo, na parcelách č. KN 6029/1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 a 6045/2 k. ú. Snina.

Skládka je v zmysle vyhl. MŽP SR č. 238/2001 Z. z. zaradená ako skládka „pre odpad, ktorý nie je nebezpečný“.

Plocha skládky (vymedzená oplotením) 16 000 m²

Celková kapacita skládky 178 000 m³

Kategória uskladňovaného odpadu - ostatný odpad, stabilizovaný odpad

Skládka bola skolaudovaná v roku 2004.

Pre reguláciu hospodárenia a organizáciu zberu a zneškodňovania KO má mesto schválené „Všeobecné záväzné nariadenie mesta Snina o nakladaní a zneškodňovaní komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov“, ktorý vypracoval odbor ÚPaŽP na MsÚ Snina.

Dokument stanovuje nasledujúce základné zásady manipulácie, skladovania a odstraňovania odpadov:

Každý pôvodca odpadu, ktorý produkuje ročne viac ako 50 kg nebezpečných odpadov alebo 1 tonu ostatných odpadov musí mať spracovaný vlastný program odpadového hospodárstva.

Na zhodnocovanie odpadov zo zelene (zelenej organickej hmoty) z územia mesta určuje mesto Snina kompostáreň, ktorá sa plánuje zriadiť v komplexe mestskej skládky KO.

Systém zberu a zneškodňovania odpadov:

Intervalový zber KO 1x týždenne pre zberné nádoby 110 l a 2x týždenne pre 1 100 l kontajnery.

Pre veľkokapacitné kontajnery s objemom 7 m³ sa uplatňuje objednávací systém.

Zneškodňovanie KO zbaveného oddelených zložiek sa vykonáva výhradne skládkovaním na mestskej skládke.

Drobný stavebný odpad (DSO)

Jeho zber a zneškodňovanie sa na území mesta vykonáva pravidelne 2x do roka. Zneškodňovaný je skládkovaním na mestskej skládke. Mimo tieto termíny si vlastníik DSO môže na mestskú skládku dopraviť sám.

Objemný odpad (Oo)

Jeho zber a zhodnocovanie sa na území mesta vykonáva 2x ročne. Oprávnená organizácia vytriedi odpad a jeho neupotrebitelnú časť zneškodní na mestskej skládke.

Odpad zo žump a septikov (OŽS)

Zber a zneškodňovanie OŽS sa na území mesta uplatňuje objednávkovým systémom prostredníctvom oprávnených organizácií.

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO)

Tento druh odpadu nie je na území mesta predmetom organizovaného zberu a likvidácie. Držiteľ BRO je povinný tento odpad po vhodnej úprave kompostovať na vlastnom pozemku. Uvedený odpad sa nesmie ukladať do zberných nádob ani voľne spaľovať na území mesta. Alternatívne odvoz a kompostovanie zabezpečí oprávnená organizácia na náklady vlastníka nehnuteľnosti.

BRO z verejných priestranstiev je kompostovaný v kompostárni v objekte mestskej skládky.

Opotrebované pneumatiky

Zber tohto druhu odpadu sa vykonáva pravidelne spoločne so zberom DSO, odkiaľ ho oprávnená organizácia po vytriedení na mestskej skládke odovzdáva na zhodnotenie. Držiteľ si tento odpad môže odviezť na vlastné náklady správcovi mestskej skládky aj mimo termínu zberov.

Je zakázané tento odpad zmiešavať s ostatnými zložkami KO.

Spotrebná elektronika (elektronický šrot)

Tento šrot zbiera oprávnená organizácia v intervaloch spolu s *Oo*, ktorá ho odovzdáva na zhodnotenie.

Individuálne ho môže vlastník odovzdať aj mimo termínov zberu osobne oprávnenej organizácii v jej sídle.

Tento druh odpadu je zakázané zmiešavať s ostatnými zložkami KO.

Nebezpečné odpady (NO)

Odpady, ktoré patria do tejto skupiny, nesmú byť ukladané do nádob určených na ostatný KO a nesmú byť zneškodňované na mestskej skládke. Mimo to pre jednotlivé druhy platia samostatné nariadenia o spôsobe ich skladovania a prevozu.

1. Opotrebované batérie, monočlánky a akumulátory

Ich spätný príjem a následnú likvidáciu prostredníctvom držiteľa autorizácie zabezpečujú podľa nariadenia predajcovia na zriadených zberných miestach, ktorými sú:

- -Verejnoprospešné služby, Budovateľská 2202
- -Čerpacia stanica ÖMV
- -Čerpacia stanica Slovnaft
- -Mestská skládka KO

2. Odpadové oleje

Odpadové oleje možno zbierať, prepravovať, zhodnocovať a zneškodňovať iba oddelene od ostatných druhov odpadov. Držiteľ týchto odpadov je povinný ich odovzdať na regeneráciu resp. zneškodnenie len držiteľovi autorizácie. Na území mesta sa mazacie a prevodové oleje odovzdávajú autorizovanému prepravcovi a zneškodňovateľovi prostredníctvom čerpacích staníc pohonných hmôt.

3. Odpad pochádzajúci zo zdravotníckej činnosti

Znehodnotenú lieky odovzdáva držiteľ lekáriam. Ostatný odpad zo zdravotníckej činnosti je zneškodňovaný v spaľovni v NsP Humenné prostredníctvom NsP Snina.

4. Odpad obsahujúci ortuť

Tento odpad musí byť odovzdaný oprávnenej organizácii v nepoškodenom stave, v prípade poškodenia vo vhodnom obale. Oprávnená organizácia zbiera tento odpad do na to určených paliet vo vymedzených termínoch alebo aj mimo ne ho individuálne preberá vo svojom sídle.

5. Odpad živočíšneho pôvodu

K tomuto druhu odpadu patrí:

- uhynuté telá zvierat alebo ich častí
- nepoživatelné živočíšne produkty
- živočíšne produkty vylúčené z použitia na obvyklý účel
- vedľajšie produkty živočíšneho pôvodu

Na zneškodňovanie tohto druhu odpadu jeho producenti sú povinní zmluvne si zabezpečiť oprávnených likvidátorov.

Ostatné zložky KO a inertného materiálu:

Do zavedenia kompletnej separácie pri zbere odpadu v meste je každý držiteľ KO povinný z neho vyčleniť nasledujúce druhy odpadov:

- -nepoškodené vratné sklenené odpady
- -neznehodnotený papier
- -neznehodnotené kartónové obaly
- -železné kovy
- -neželezné kovy,

ktoré odovzdá organizáciám určeným na ich zber (obchody, zberné suroviny).

Pôvodcovia a držiteľia textilného odpadu sú povinní ho prednostne ponúknuť zberným surovinám alebo na ďalšie použitie.

Zakazuje sa spaľovanie obalov a predmetov z plastických hmôt a iných podobných materiálov (polyetylentereftalát, polyetylén, polypropylén, polystyrén, polyvinylchlorid), a to aj v spaľovacích zariadeniach.

V roku 2002 spracoval odbor ŽP OÚ Snina „Program odpadového hospodárstva okresu Snina do roku 2005“.

V náväznosti naň mesto Snina vypracovalo „Program odpadového hospodárstva mesta Snina do roku 2005.“

Riadená skládka popolovín

Okrem regulovanej skládky komunálneho odpadu sa v k. ú Snina nachádza aj riadená skládka popolovín, ktorú prevádzkuje spoločnosť Vihorlat s. r. o. Je situovaná na pozemkoch: KN 6383/4, 5916/2, 5914/3, 59/93/9, 98/96/3, k. ú. Snina v lokalite Maguriča. Skládka slúži na ukladanie prachu, popolčeku z odlučovačov, škvary a trosky z prevádzky teplárne Vihorlatu s. r. o. Snina

Parametre skládky:

Názov skládky:	Odkalisko
Rok ukončenia činnosti:	2020
Rozloha:	15 000 m ²
Povolené odpady:	31301,31307

Stav a výhľad produkcie a spôsob zneškodňovania odpadov do r.2005

Kategoríe a druhy odpadov	Rok 2000						Rok 2005					
	Množstvo odpadov	zhodnotenie		zneškodnenie		iné	Množstvo odpadov	zhodnotenie		zneškodnenie		iné
		materiálové	energetické	spalovaním	skládkovaním			materiálové	energetické	spalovaním	skládkovaním	
		t	%	%	%			%	t	%	%	
Nebezpečné	7,7	8				92	9,5	29	2	5	64	
Ostatné	5475,0	9			90	1	6500,00	28	4	0	68	
Spolu	5482,7	10			89	1	6510,00	28	4	1	67	
1 batérie a akumulátory	1,11	90				10	2,50	95				5
2 odpadové oleje	0,24	70	30				0,50	80	20			
3 opotrebované pneumatiky	0,50	50			40	10	1,00	95	5			
4 odp. z viacvrs. komb. mat.							2,00	15	5		80	
5 elektronický šrot							3,00	50			15	35
6 odpady z polyetylénu							1,00	30	12		58	
7 odpady z polyetylénu							3,00	30	12		58	
8 odpady z polypropylénu							0,60	30	12		58	
9 odpady z polystyrénu							0,50	30	12		58	
10 odpady z PVC							0,80	50	6		44	
11 odpady zo žiaroviek	0,05	100					0,15	100				
12 odpady z papiera							5,00	100				
13 odpady zo skla							2,00	100				
14 železný šrot, staré vozidlá	0,05	100					4,00	90	5		5	
15 biolog. rozlož. odpady	0,07	100					300,00	100				
16 drobný stavebný odpad	15,00				90	10	50,00	70			30	
17 objemný odpad	68,00				90	10	100,00	20	5	5	60	10
18 odpad zo septikov a žúmp	250,00					100	200,00					10
19 odpad inertný	600,00	100					2000,00	100				

Navrhované riešenie

Predpokladané množstvo TKO vyprodukované za návrhové obdobie obyvateľstvom mesta na základe priemerných hodnôt týždenného merného množstva KO/1 obyvateľa.

$$G = g \times a \times d \times 10^{-3}$$

- G - ročné celkové množstvo KO v meste v tonách
 g - priemerné týždenné merné množstvo KO podľa prevládajúceho druhu zástavby vo vykurovacom (nevykurovacom) období v kg/obyv.
 a - počet obyvateľov v meste daného typu zástavby
 d - dĺžka vykurovacieho (nevykurovacieho) obdobia.

Vykurovacie obdobie:	$G_v = 8 \times 25\,779 \times 30 \times 10^{-3} = 6\,187$ ton
Nevykurovacie obdobie:	$G_n = 2,3 \times 25\,779 \times 22 \times 10^{-3} = 1\,304$ ton
Celkové ročné množstvo KO:	$G = G_v + G_n = 7\,491$ ton
Podobným spôsobom vypočítané množstvo KO obyvateľov mesta v. r. 2001 je:	6 197 ton

Priemerné množstvo KO/1 rok v návrhovom období je	6 844 ton
Predpokladané celkové množstvo KO vyprodukované obyvateľmi mesta za obdobie 2004 - 2020 je	109 504 ton
Z celkovej kapacity skládky je potrebné uvažovať pre potreby mesta do roku 2020 kapacitu	109 504 ton

V rámci znižovania produkcie odpadov navrhujeme zvyšovať podiel zhodnocovania a znižovať podiel zneškodňovania odpadov uprednostňovaním materiálového zhodnocovania pred energetickým.

Návrh ÚPN-O predpokladá funkciu jestvujúcej mestskej riadenej skládky KO a jej pokrytie potrieb mesta v návrhovom období, pričom predpokladá dostatočnú kapacitu jestvujúceho areálu.

Návrh rovnako akceptuje plánovanú plošnú rezervu skládky popolovín. V prípade realizácie navrhovanej plynofikácie centrálnej teplárne skládka stratí opodstatnenie.

V prípade dožitia skládky je potrebné previesť rekultiváciu jej územia s cieľom jej zapojenia do krajiny.

Návrh ďalej predpokladá koncepčnú a systematickú reguláciu a koordináciu zberu a zneškodňovania odpadu v návrhovom období na základe kontinuálne spracovávaných plánov odpadového hospodárstva mesta.

Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

1. vykonávať nakladanie s odpadom v súlade s vypracovaným Plánom odpadového hospodárstva mesta dodržaním smernej a záväznej časti tohto programu
2. zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania odpadov, uprednostňovaním materiálového zhodnotenia pred energetickým
3. zabezpečiť likvidáciu starých záťaží (divokých skládok) na území obce
4. udržiavať, resp. doplniť jestvujúcu zeleň obytných súborov, izolačnú a sprievodnú zeleň pozdĺž železničnej trate v úseku medzi Sídliiskom II a Centrom, pozdĺž ciest I., II. a III. triedy a ostatných hlavných mestských komunikácií
5. rekonštruovať zeleň v pôvodnom parku kaštieľa v časti pri Ciroche
6. náhradnú výsadbu realizovať na plochách v navrhovanom obytnom súbore Tabla a na navrhovaných plochách pozdĺž pobrežia Cirochy a Pčolinky
7. zvýšiť estetickú úroveň jestvujúcich uličných koridorov a verejných priestranstiev výsadbou zelene
8. znížiť zaťaženie hlukom a exhalátmi obytného prostredia v koridore cesty I/74 realizáciou rýchlostnej komunikácie mimo zastavané územie
9. Chrániť obytné územia sídla pred hlukom, vibráciami a emisiami dôrazným dodržiavaním zásad povoľovania realizácii prevádzok a činností v ňom v súlade so stavebným zákonom a súvisiacimi predpismi. Usmerňovaním dopravy (okrem obslužnej) mimo obytné územia.
10. chrániť čistotu vody vodných tokov napojením zástavby na mestskú kanalizáciu
11. Odstrániť najväčší zdroj znečistenia ovzdušia v meste - centrálnu tepláreň jej plynofikáciou

A.2.14. VYMEDZENIE ÚZEMÍ S POTENCIÁLOM NERASTNÝCH SUROVÍN

Nerastné suroviny

Na katastrálnom území Snina sa vyskytujú výlučne ložiská nerudných surovín. Z nerudných surovín sú to ložiská stavebného kameňa a štrkopiesky v povodí vodných tokov.

Zdroje stavebného kameňa sa viažu na geologické útvary paleogénu - pieskovce, ktoré sa ťažia v lokalite Hradisko.

Ťažobné priestory:

V skúmanom území sa nachádzajú priestory, kde sa v minulosti ťažila zemina na stavebné účely. Predmetom ťažby boli hliny, piesky a štrky pre účely miestneho použitia.

Na ťažbu štrkopieskov sa využívali naplavené lavice v povodí jednotlivých tokov. Ich ťažba bola občasná podľa potrieb jednotlivých subjektov na základe povolenia vodohospodárskeho orgánu a po dohode so správcom toku.

V súčasnosti sa tieto ťažobné priestory pre nízku kvalitu ťaženého materiálu nevyužívajú. Jediným využívaným ťažobným priestorom je kameňolom Inžinierskych stavieb, nachádzajúci sa v severnej časti katastra, v lokalite Hradisko pri skládke KO.

Hliniská:

Úpätie ľavého svahu Cirochy, lokalita IBV Brehy - rozmer ťažobného priestoru 200 x 100 m - ílovité hliny - ťažba zastavená pre IBV Brehy.

Lokalita Jakušová – 100 x30 m - ílovité hliny, hlinisko - opustené.

Pravý breh doliny Veľkého Tarnovského potoka na východnom okraji Sniny – 190 x90 x 2-3 m - ílovité hliny - opustené.

Pieskoviská, štrkoviská:

Pravý breh potoka Daľkov cca 800 m JV od južného okraja Sniny 20 x 5 x 1-1,5 m - hlinítopiesčité až piesčitohlinité štrky - ložisko opustené, zarastené.

Južný svah kóty Magurica cca 1,1 km SV od železničnej stanice v Snine, 80 x 10 x 1-2 m - žltohnedé navetralé až zvetralé hrubozrné pieskovce - ložisko opustené, čiastočne zarastené.

A.2.15. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Územia poškodené ťažbou

Na riešenom území sa nachádza areál s ťažbou zeminy - lom v lokalite Hradisko, Malé Lišné.

Územie ťažby je potrebné po ukončení prevádzky zrekultivovať. Predmetné územie vykazuje známky zosuvu. Je potrebné preskúmať vplyv prevádzky na geologickú stabilitu územia a v prípade potreby previesť adekvátne opatrenia.

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami je dotknuté územie rieky Cirocha v západnej časti katastra, kde je navrhovaná výstavba a územie severnej časti intravilánu v údolí potokov Pčolinka a Pichoňka.

Z dôvodu ochrany jestvujúcej a navrhovanej zástavby sú uvedené toky navrhnuté na úpravu korýt pre zachytenie 100-ročnej vody. Úpravu - reguláciu navrhujeme polovegetačnú v úseku zastavaného územia a vegetačnú mimo zastavaného územia.

V prípade Cirochy navrhujeme reguláciu v celom úseku medzi Sninou a Belou nad Cirochou. Úpravu koryta v úsekoch genofondových lokalít (nad a pod intravilánom) je nutné navrhnúť a previesť v koordinácii s orgánmi ochrany prírody.

A.2.16. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PPF A LPF NA NEPOLNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Táto kapitola je spracovaná v samostatnej prílohe.

A.2.17. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie sa predovšetkým usiluje o návrh koordinovaného rozvoja mesta a jeho funkčnej reštrukturalizácie v rámci jestvujúcej zastavanej plochy v záujme zladenia určujúcich funkcií v jeho jednotlivých zónach.

Navrhuje intenzifikáciu zastavaného územia a určuje smery a spôsob jeho rozvoja mimo zastavané územia v potrebnej miere, vyplývajúcej z požiadaviek rastu mesta v návrhovom období.

Vymedzuje chránené koridory pre výhľadovú výstavbu prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry a vytyčuje územné rezervy pre výhľadový rozvoj jednotlivých funkcií po návrhovom období za účelom postupnej prípravy podmienok v priebehu návrhového obdobia k možnému naplneniu týchto koncepčných zámerov.

V rámci výhľadu vymedzuje v západnej časti extravilánu, v meandri rieky Cirochy, plochy vhodné pre možný výhľadový rozvoj športovo-rekreačného areálu špecifických zariadení.

Urbanistická ekonómia

Rozbor urbanistickej ekonómie je zameraný na zhodnotenie funkčného využitia územia.

Katastrálne územie Snina	5 861,0 ha	100,0%
z toho:		
- poľnohospodárska pôda	1 810,3 ha	30,9%
- lesné pozemky	3 383,1 ha	57,7%
- vodné plochy	59,1 ha	1,0%
- zastavané plochy	441,9 ha	7,5%
- ostatné plochy	166,6 ha	2,8%

Funkcia plochy	Rozloha (ha)	% podiel
riešené územie celkom	5 861,00	100,0
z toho:		
územie mimo intravilán	5265,40	89,50
územie intravilánu k 1.1.1990 (zastavané územie)	595,60	10,50

Celková plocha navrhovaného zastavaného územia:

Funkcia plochy	Rozloha (ha)	% podiel
Územie intravilánu (zast. územie k 1.1.1990)	595,60	86,6
Navrhované rozšírenie intravilánu	92,42	13,4
Plocha navrhovaného intravilánu	688,02	100,00

Navrhované rozšírenie územia intravilánu k 1.1.1990:

Funkcia plochy	Lokalita	Rozloha (ha)
Plochy HBV navrhovanej	Sídlisko I - Dzelnica, Dúbrava	14,46
Plochy IBV jestvujúcej	Bramhora – Lesnícka	0,24
Plochy IBV jestvujúcej a navrhovanej	Bramhora - pri Pichoňke	11,73
Plochy IBV navrhovanej	Brehy pri Tarnovskom potoku	1,82
Plochy IBV navrhovanej	Daľkov- ul. Hámorska	2,28
Plochy IBV navrhovanej	Daľkov - Na vrchu	13,50
Plochy IBV navrhovanej	Daľkov – Repnice	7,09
Plochy navrhovanej výroby	Na Maguriči	6,63
Plochy navrhovanej výroby a dopravy	Nižná Kovačaňa	12,32
Plochy jestvujúcej výroby a skladov	Vyšná Kovačaňa	0,58
Plochy dopravy nadmiestneho významu	Nižná Kovačaňa	3,90
Plochy dopravy nadmiestneho významu	Bramhora - pri Pichoňke	1,10
Nový cintorín	Pri Vihorlate	3,90
Starý cintorín	Tabla – Škuratkovo	2,40
Plochy záhrad pri IBV a jestv. zástavby	Daľkov	7,99
Plochy sprievodnej a izolačnej zelene	Sídlisko I – Dzelnica	0,25
Plochy sprievodnej a izolačnej zelene	Bramhora - pri Pichoňke	1,87
Plochy záhrad a sprievodnej zelene	Brehy pri Tarnovskom potoku	0,36
Spolu		92,42

Hustota v navrhovanom zastavanom území (intraviláne) k roku 2020 bude 37,9 obyv./ha.

Poznámka: Plošná bilancia jednotlivých funkčných plôch sa nachádza v tabuľkovej časti –tabuľky č.5-10